

I 54 / A

pod. st. 2

THE SLOVENE CARINTHIA
СЛОВЕНСКАЯ КАРИНТИЯ
CARINTHIE SLOVÈNE
SLOVENSKA KORUŠKA

THE SLOVENE CARINTHIA
СЛОВЕНСКАЯ КАРИНТИЯ
CARINTHIE SLOVÈNE
SLOVENSKA KORUŠKA

818/1944

54/5

THE SLOVENE CARINTHIA
СЛОВЕНСКАЯ КАРИНТИЯ
CARINTHIE SLOVÈNE
SLOVENSKA KORUŠKA

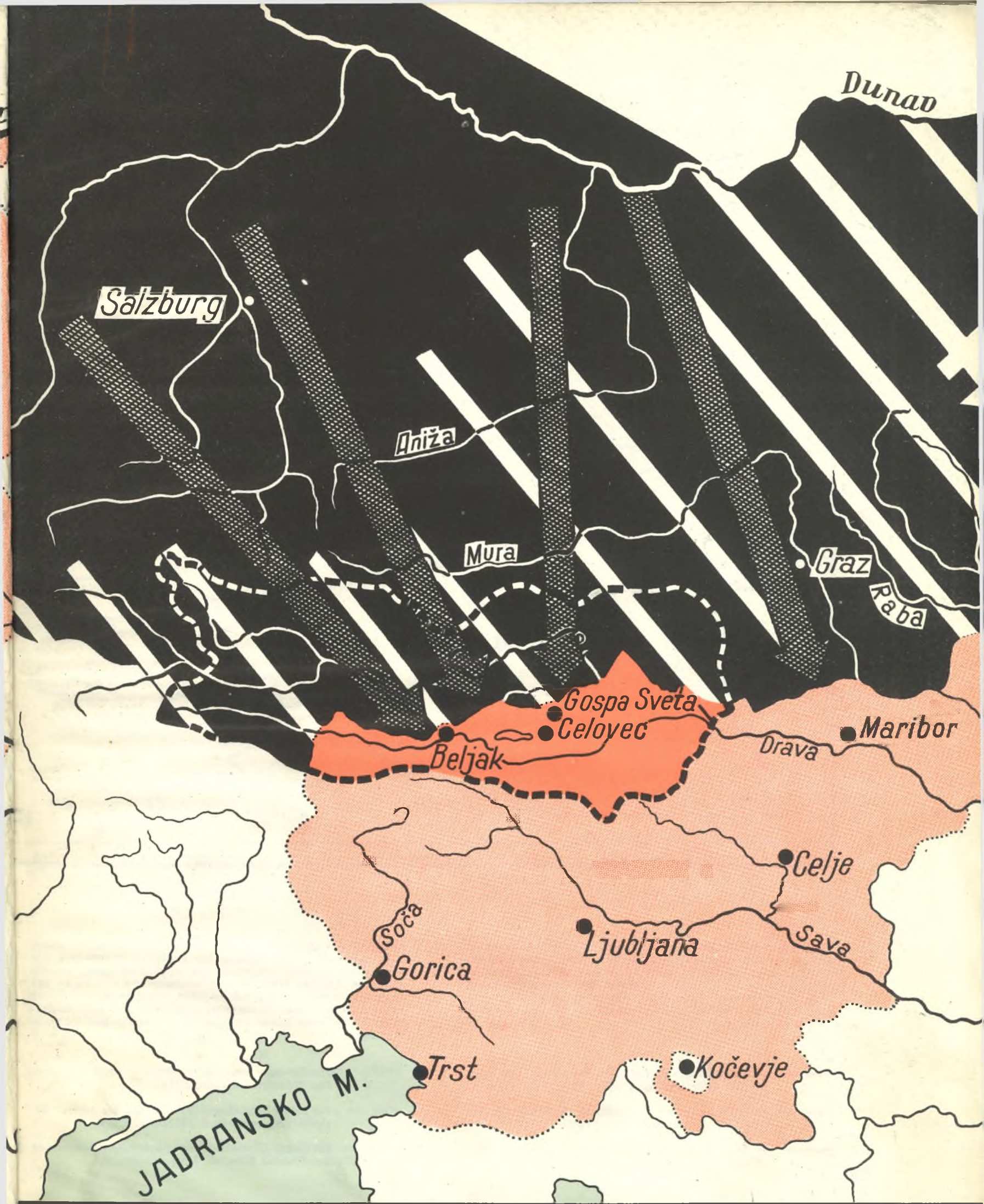

The maps show how the Slovene territory has been reduced under the German pressure in the course of centuries. Carinthia, once the centre of Slovene ethnical territory, has become its peripheral and by the Germanizing pressure most endangered part.

- The former Slovene territory (1st map), to-day (2nd map).
- The former Slovene Carinthia (1st map), to-day (2nd map).
- Direction of German pressure.

Эти две карты показывают, насколько сократилась словенская территория под вековым германским давлением. Каринтия, бывшая некогда центром словенской этнической территории, превратилась в ее окраинную часть, наиболее подверженную опасности германизации.

- Словенская территория в прошлом (1 карта), ныне (2 карта).
- Словенская Каринтия в прошлом (1 карта), ныне (2 карта).
- Направление германского давления.

Les cartes montrent comment le territoire slovène s'est amoindri sous la séculaire pression germanique. La Carinthie, jadis centre du territoire slovène, en est devenue la partie extrême la plus menacée par la pression germanisatrice.

Karte pokazuju kako se pod stogodišnjim germanskim pritiskom slovenačka teritorija sužila. Koruška, koja je od nekada bila središte slovenačke nacionalne teritorije, postala je njen periferni i od germanizacionog pritiska najugroženiji deo.

Territoire slovène jadis (1ère carte) et de nos jours (deuxième carte).
Carinthie slovène jadis (1ère carte) et de nos jours (deuxième carte).
Sens de la pression allemande.

Slovenačka teritorija nekada (1. karta), sada (2. karta).
Slovenačka Koruška nekada (1. karta), sada (2. karta).
Pravac nemačkog pritiska.

JULIAN MARCH

By the end of the 15th century the boundary between Germans and Slovenes in Carinthia settled and remained unchanged until the 19th century, as it is illustrated even by various German authors in spite of the Germanizing violence done to the Carinthian Slovenes by old Austria-Hungary, the Saint-Germain Austria and the Hitlerite Greater Germany.

К концу XV столетия этническая граница между немцами и словенцами в Каринтии установилась и оставалась без изменения до XIX столетия, что признают даже разные немецкие авторы. Эта граница не изменилась и ныне, несмотря на германизаторское насилие, которое осуществляли в отношении каринтийских словенцев старая Австро-Венгрия, Сен-Жерменская Австрия и Гитлеровская Великая Германия.

A la fin du XVème siècle, la frontière entre les Allemands et les Slovènes en Carinthie se stabilisa et elle resta immuable jusqu'au XIXème siècle comme le montrent même divers auteurs allemands. Cette frontière est la même aujourd'hui encore, malgré la violence germanisatrice exercée sur les Slovènes de Carinthie par l'ancienne Autriche-Hongrie, l'Autriche de St. Germain et la Grande Allemagne de Hitler.

Krajem XV veka granica između Nemaca i Slovenaca u Koruškoj ustalila se i ostala bez promene do XIX veka; tako je prikazuju čak i različiti nemački autori. Ta je granica još danas nepromenjena usprkos germanizacionom nasilju koje je među koruškim Slovencima vršila stara Austro-Ugarska, Saint-Germainska Austrija i Hitlerova Velika Nemačka.

--- According to Wagner (according to the map intended for the book 'Das Herzogtum Kärnten', 1847).

--- According to Hain (Handbuch der Statistik des österreichischen Kaiserstaates I., 1852).

--- According to Petz (Statistisch-topographische Beschreibung der Provinz Kärnten, 1844).

По Вагнеру (по карте, приложенной к книге: Das Herzogtum Kärnten, 1847).

По Гайну (Handbuch der Statistik des österreichischen Kaiserstaates I. 1852).

По Петцу (Statistisch-topographische Beschreibung der Provinz Kärnten, 1844).

D'après Wagner (d'après une carte pour le livre Das Herzogtum Kärnten, 1847).

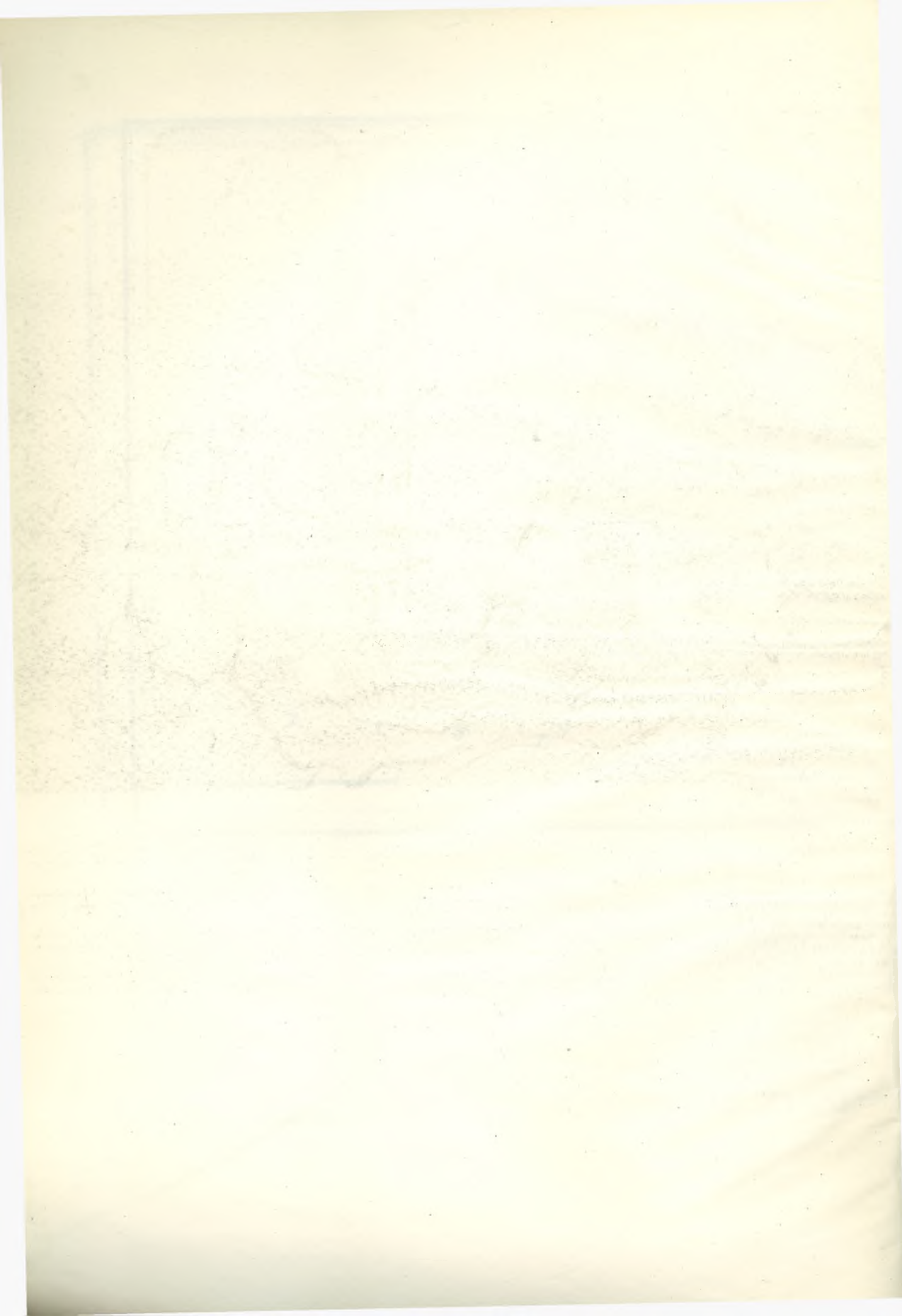
D'après Hain (Handbuch der Statistik des österreichischen Kaiserstaates I., 1852).

D'après Petz (Statistisch-topographische Beschreibung der Provinz Kärnten, 1844).

Prema Wagneru (prema karti za knjigu Das Herzogtum Kärnten, 1847).

Prema Hainu (Handbuch der Statistik des österreichischen Kaiserstaates II, 1852).

Prema Petzu (Statistisch-topographische Beschreibung der Provinz Kärnten, 1844).

Celovec (Klagenfurt) is the capital of Carinthia. In the middle of the 19th century the majority of its population was Slovene. During the past century the town was a cultural and political centre of the Slovene people for some decades. On account of the deliberate Germanization the centre of the town is Germanized to-day, whereas its surroundings are completely Slovene.

Целовец (Клагенфурт) — главный город Каринтии. В середине XIX столетия его население было в большинстве своем словенским. В прошлом столетии этот город был в течение нескольких десятилетий культурным и политическим центром словенского народа. Вследствие планомерной германизации центр города ныне онемечен, но его окрестности являются вполне словенскими.

Celovec (Klagenfurt) est la capitale de la Carinthie. Au milieu du XIXème siècle sa population était en majorité slovène. Au cours du siècle dernier, cette ville fut pendant quelques dizaines d'années le centre culturel et politique du peuple slovène. A la suite de la germanisation systématique, le centre de la ville est aujourd'hui germanisé tandis que ses environs sont absolument slovènes.

Celovec (Klagenfurt) glavni je grad Koruške. U sredini XIX veka njegovo je stanovništvo bilo većinom slovenačko. Taj je grad bio u prošlom veku nekoliko decenija kulturno i političko središte slovenačkog naroda. Zbog planske germanizacije danas je središte grada ponemčeno, dok je njegova okolina potpuno slovenačka.

Carinthia is a land of lakes.
The Lake of Vrba.
The Lake of Osoje.

Каринтия — страна озер.
Вербское озеро.
Осойское озеро.

La Carinthie est le pays des lacs.
Le lac de Vrba.
Le lac d'Osoje.

Koruška je zemlja jezera.
Vrpsko Jezero.
Osojsko jezero.

The Zila Valley with Mount Dobrač in the background.
 Зильская долина с горой Добрач на заднем фоне.
 La villée de la Zila avec le mont Dobrač à l'arrière-plan.
 Zilska dolina sa brdom Dobračem u pozadini.

Beljak, the most important railway junction at the junction of the rivers Zila and Drava.
 Бе́ляк — наиболее важный коммуникационный узел при впадении реки Зилы в Драву.
 Beljak, les plus important noeud de communications, au confluent de la Zila et de la Drava.
 Beljak, najvažnije prometno raskršće na utoku Zile u Dravu.

Djekše, the northern-most Slovène village on Mount Svinška.
Дьекше — самая северная словенская деревня на Свиншкой горе.
Djekše, le village slovène le plus septentrional, sur la Svinška planina.
Djekše, najsevernije slovenačko selo na Svinškoj Planini.

18

Slovene farm-houses have preserved their characteristic exterior of the old Slovene peasant style with chiseled gables and galleries, and little chapels at cross-roads.

Словенские крестьянские усадьбы сохранили свой характерный внешний облик, отвечающий древнему словенскому крестьянскому стилю, с вырезными крышами, галереями и часовенками на перекрестках.

Les demeures slovènes ont conservé l'aspect extérieur typique du vieux style paysan slovène, avec leurs auvents découpés et leurs corridors et les chapelles votives aux carrefours.

Slovenački domovi sačuvali su svoju karakterističnu spoljašnu sliku staroga slovenačkog seljačkog stila sa rezbarijom na krovnoj konstrukciji, sa hodnicima i spomenikom na raskrsnicama.

An old Slovene little church on the Lake of Vrba above the market-town of Vrba where the old Slovene Passion play is still performed to-day.

Старая словенская церковка у Вербского озера над местечком Вербой, где еще и в настоящее время изображают старый словенский «пассион» (Страсти Господни).

Antique église slovène sur les bords du lac de Vrba au-dessus du bourg de Vrba où, aujourd'hui encore, on joue une vieille Passion slovène.

Stara slovenačka crkvića kraj Vrpskog Jezera iznad varošice Vrbe, gde se još danas prikazuje stari slovenački pasijon.

Gospa Sveta, an ancient church in the Gosposvetsko polje ("Our Lady's Field") where the rite of enthroning Slovene dukes was performed. In this field near Krnski grad there stood the so-called Prince's Stone on which the Slovene peasants used to hand over power, in a solemn way, to their rulers, a thousand years ago. Still to-day there is a Ducal Stone Throne in the same field — a symbol of the ruler's power of the first Slovene princes in the first Slovene State of Carantania (8th century).

Госпа Света, древняя церковь на Господсветском поле, где совершался обряд возведения на престол словенских воевод. На этом поле, вблизи Крнского замка, стоял так называемый Княжий камень, на котором словенские крестьяне уже тысячу лет назад вручали власть своим государям. Еще и теперь на этом поле стоит каменный престол воеводы — символ государственной власти первых словенских князей в первой словенской державе, — в Карантании (8 столетие).

Gospa Sveta, antique église située sur le Gosposvetsko polje (Champ de Notre-Dame) où se célébrait la cérémonie de l'installation des ducs slovènes. C'est là que se trouvait, aux environs du château de Krn la fameuse pierre des princes sur laquelle les paysans slovènes, il y a plus de mille ans, remettaient solennellement le pouvoir à leurs suzerains. Le célèbre trône de pierre ducal — symbole du pouvoir des premiers princes slovènes dans le premier Etat slovène, la Carantanie, (VIIIème siècle) — existe encore aujourd'hui dans le Gosposvetsko polje.

Gospa Sveta, starodrevna crkva na Gosposvetском Polju gde se vršilo ustoličenje koroških vojvoda. Na tom polju stajao je u blizini Krnskog grada tako zvani Kneževski kamen na kojem su slovenački seljaci već pre hiljadu godina svečano predavali vlast svojim vladacima. Još danas stoji na istom polju kameniti vojvodski presto — simbol vladarske vlasti prvih slovenačkih kneževa u prvoj slovenačkoj državi, u Karantaciji (VIII stoleće).

The Prince's Stone.
Княжий камень.
La pierre des princes.
Kneževski kamen.

The Ducal Stone in the Gospa Sveta Field. The newly enthroned prince confirmed the vassals of the reigning prince sitting on this throne.

Престол воеводы на Госпосветском поле. Князь, возведенный на престол, утверждал на нем вассалов областного князя.

Le trône ducal dans le Gosposvet-sko polje (Champ de Notre-Dame). Le prince nouvellement intronisé y recevait l'hommage des vassaux du suzerain de la province.

Vojvodski presto na Gosposvetskom Polju. Na novo ustoličeni knez potvrđivao je na tom prestolu vazale zemaljskog kneza.

Corinthia montana et ipsa regio carnis applicat ad ortu ac septentrione stria iuncta. ad occasum et meridie Alpes, italis et foris iulij conungit. multe in ea valles collectae, feraces tritici, multi lacus, multi amnes quoque picep^{us} drav^{us} qui p^{er} stria ac panonia in danubiu fert^{ur} haud inferior sauo. Imperiu^m p^{ro}uincia australes obtinent et archiduce appellat cui ea regio parat. Quoniam nou^{us} princeps reipublice gubernatione inuit^{us} sollemnitate nuptijs alibi auditu obseruat. noⁿ longe ab oppido sancti vini in valle spaciose venuste ciuitatis reliquie vident^{ur} cui^{us} nomeⁿ epis aboluit antiquitas. Iuxta in pratis late patet^{ur} marmore^{us} lapis erectus est. huc rursus cis ascendit cui p^{er} successione stirpis id officiu hereditario iure debet. a dextera bos macer nigri coloris astat ad sinistram pari macie deformis est. frequens circa cu^m popul^{us} et ois rustica turba. cu^m princeps ex aduersa pratorum pte. pcedit purpurati ci^{ui}. pccres ambuunt vexillu^m an^{te} ipm^{um} et insignia principat^{us} comica gorcyse qui palla cu^m curia gerit. inter. xij. minora vexilla pcurrit. reliq^{ui} magistrat^{us} sequunt^{ur}. nemo in eo comitatu noⁿ dign^{us} honore videt^{ur} nisi princeps p^{er} se ipse rustica specie ferens. agrest^{is} et vestis. agrest^{is} pile^{us}. calceusq^{ue} et bacul^{us} in manu gestans pastore^m ondit. que postq^{uam} rustice ex lapide veniente conspicatus est sermone sclauico (sunt eni^m ipi corinthiani sclauⁱ) quis hic est in clamat cui^{us} na^m sup^{er}bu^m inestum video. respondet circustantes princip^{em} terre aduertare. tu ille iustis ne iudex est salute patre querens. libere pditionis. dign^{us} honore. est ne xpiane cultor fidei et defensor. respondent oes est et erit. rursus ille. quo me iure ab hac sede dimoueat. At gorcyse comes. lx. terna rija abs te hic loc^{us} emif. iumeta hec tua erunt boue atq^{ue} equa ostendea. vestimenta quoq^{ue} picipis qui paulo ant^{ea} eruit accipies eritq^{ue} dom^{us} tua libera et absq^{ue} tributo. Quib^{us} dictis rustice leui alapa principi data bonu^m iudice esse iubet et surgens iumentaq^{ue} sec^{um} adducens loco cedit. Princeps vo^{co} coscio lapide nudu^m gladiu^m manu brās ad omne se parte couerat equu^m iudiciu^m populo. pmitte. ferut^{ur} et aqua frigida rustica allata pileo bibere tanq^{uam} vini vsum dānet. Deinde ad ecciam sollemnem pgit qui in p^{ro}pinq^{uo} tumulo sita est sancti petri vocabat^{ur} lu^m habens et olim pontificalis fuisse. vbi p^{ro}p^{ri}etis sacrisq^{ue} princeps rustica indumeta deponit paludamentu^m induit. conuinctusq^{ue} spicidide cu^m procerib^{us} in prata reuertit^{ur} ibiq^{ue} p^{ro} tribunali sedens his p^{ro}ceribus dicit et secula cosert. fama est anno. d. cc. nonagesimo post xpi saluatoris ortu impante Carolo magno duc^{em} gent^{is} Agnone noie uigens conuictu^m p^{ro}uincialib^{us} pparasse. et agrestib^{us} quide^m ad cospectu^m suu^m intromissis inualis aureis atq^{ue} argenteis. nobilib^{us} vo^{co} et magnanib^{us} p^{ro}cul ab oculis collocans fignib^{us} ministrare iussisse. Inter rogatus cur ita faceret respondisse. noⁿ tu mudos esse qui vrbes et alta palatia q^{ui} agros et hiles cascos coheret. Rustici qui xpi euageliu^m accepissent. baptismatis vnda purificatis cadidas et mindas esse alas. nobiles ac potentes qui spurcicias ydolor^{um} frequerent. fordiditas ac nigerrimas. se vo^{co} p^{ro} alia^m q^{ui}atib^{us} instruisse conuictu^m. Castigatos ea re nobiles cateruati sacre baptismatis vndam querentes breui tempore sub virgilio et amone iuuuenilib^{us} epis vniuersos xpi fide accepisse. hinc bonos inuectiendi picipis rusticiant duc^{em}. fuit aut^{em} dux Corinthie venatoru^m impetij ad que^m lites venatoru^m oim^{ium} deferbant^{ur}. vocat^{ur} in iudicio cora^m impatore querelant^{ur} noⁿ nisi sclauonica lingua respondere tenebat^{ur}. Multa hui^{us} p^{ro}uincie fuisse ornamenta come morat^{ur}. multa p^{ro}uilegia. facile id credim^{us} est q^{ui} impatore ludouicu^m et terre ducatu filio suo arnolfo primogenit^o comulisse noⁿ ambigim^{us} est. Est et alia huius p^{ro}uincie cosuetudo in oppido quod est lageturius appellat^{ur} cora^m fures duntaxat. Si quis in furni suspitione inaderit mox captus laqueo suspensus vnde fuit. Sumpt^{us} pro supplio p^{ro} manu de suspitioe indicat. si reu^{er} fuisse necatu^m inueniunt pedere cadauer infame sinunt donec sua sponte consumptus deatit. Si noⁿ depositu^m in cimiterio codit^{ur}. iustit^{us}q^{ue} funus est publico faciunt et ale^m gratas exequias. In hac p^{ro}uincia comes gorcyse vlt^{us} vir muliere corruptior impubes filias media nocte ad ponu^m surgere copulit iereptas q^{ui} sine sinu somnu^m agerent. cu^m pastorib^{us} et bubulas sepi^{us} q^{ui} cu^m nobilib^{us} conuersatus est. Senex sup^{er} glacie cu^m pueris iussit. Inter vulgata storta frequentissime lauit. raro in aula pransus est. solus coati adiens ofulas in ipsa coquina vorauit. vestes induit viles ac pumeras. pccus nudu^m et apertus ostendit. oculi semper lacrimantes fucit. Quem cu^m aliqui ad se venientem fridentius impetator ex fenestra iuuuenis esset me vocitas. age inquit o Enea principem qui ad nos properat contemplare. Si que mundio rez pulchroremit^{us} videris aliqui effare. mibi cu^m sans principem comiteq^{ue} considerasim^{us} sedta rusticitas vis^{us} est que dominatu^m affecit egegiu^m seruitio p^{ro}meret. Huc vxor natione ungara. forma p^{ro}stanti et audacia plura virili vincula induit. mox vlt^{us} comitis alie auxilio liberatus vxorem domo pepulit. nec du^m post vlt^{us} ea functus filios bone indolis adolefcentes et mat^{rem} q^{ui} sibi similes reliquit heredes.

De stria germanie p^{ro}uincia

Stria qua^m quoda^m valent^{is} inuenim^{us} nūcupata ad oriente panonie iugis. lat^{us} eius septentrionale austru^m respicit. ad occident^{em} ac meridi^{em} carnis et corinthio occurrit. eode^m q^{ue} p^{ro}uincia motana est q^{ui} in on^{te} te porrecta planities noⁿ p^{ro}uas habeat. Dravus ac mura insignes flum^{ina} terrā irrigat. mura in dravum exonerat. ille in danubiu^m. Ibiu^m populi plerūq^{ue} teuthones sclauⁱ qui circa dravu^m nra colūt. Imperium australis familie est in eo oppidu^m vctus q^{ui} etia^m vocat^{ur} nonnulli Sillarcu^m appellat^{ur} quonda^m existim^{us} et opus fuisse lucu^m fuisse. de q^{ue} re nobis nihil exploratu^m est. Multe ibi vetustatis reliquie vident^{ur} et romanoz neia principu^m sepulcra h^{ic} marmozas referunt. In eo p^{ro}ut eratate nostro frideric^{us} comes. q^{ui} cu^m est in libidine. p^{ro}missu^m et oli^{us} veronice concubine inuictus amore legitima^m coniug^{em} ex comitibus troacie nara sua manu interemisset. concubina vo^{co} pater eius hermiu^m v^{er} est potent^{is} iusticia et in. p^{ro}fluent^{is} dimersisset vxores passim marinas abstulit. puellaru^m grecos in pallatu^m rapuit. puicaciles p^{ro} m^{an}cipijs habuit. ecciarum bona diripuit. montium saluatores. veneticos. anollos. nigromantes vndiq^{ue} ad se conuulit. Et quis anno iubili^{us} iam nonagennarius indulgentia^m rum causa^m Romam p^{er}uulit reuersus tamen nihilo melio^r visus est. Interrogatus quid sibi Roma p^{ro}fuisset in p^{ro}stinos mores relapso. Et calcator meus inquit ad consuendas ocreas post visam Romam rediit. Huc vira factus Aldricus filius successit. per cetera similis ingenio. tantu^m et eloquentia^m maior. Quo sicut dicitur est interfecto quatuor et viginti comp^{er}atores hereditatis fuisse. v^{er} qui vincti vndiq^{ue} bella co^o

The document of the 15th century (Piccolomini), which describes the solemn ceremony of the establishment of the Carinthian Dukes.

Документ 15 века (Пикколомини), описывающий торжественный обряд возведения на престол каринтийских воевод.

Document du 15ème siècle (Piccolomini) décrivant la cérémonie solennelle de l'intronisation des ducs de Carinthie.

Dokumenat iz 15 veka (Piccolomini), koji opisuje svečani obred ustoličenja koruskih vojvoda.

The enthroning of Carinthian dukes. A Slovene freeholder is sitting on the Prince's Stone. He is going to address the new prince in the Slovene language and to yield him his seat thus handing him over the power in the country. This rite represents a relique of the old Slovene democracy and was preserved in Carinthia up to the very end of the Middle Ages in spite of the feudal system.

Возведение на престол каринтийских воевод. Словенский свободный крестьянин («свободняк») сидит на княжьем камне. Он уступит новому князю свое место после торжественного церемониального обращения к нему на словенском языке и, в форме обряда, передаст ему власть в области. Этого обряд, как отголосок древнего словенского народоправства, несмотря на феодальный порядок, сохранился до конца средневековья.

Intronisation des ducs de Carinthie. Un homme libre slovène est assis sur la pierre des princes. Après un solennel cérémonial en langue slovène il cèdera sa place au nouveau prince, lui remettant par cet acte le pouvoir dans la province. Cette cérémonie est un vestige de l'ancienne démocratie slovène et malgré la féodalité, elle se maintint en Carinthie jusqu'à la fin du moyen-âge.

Ustoličenje koruških vojvoda. Slovenački slobodnjak sedi na Kneževskom kamenu. Posle svečanog ceremonijala na slovenačkom jeziku on će predati novome knezu svoje mesto i time vlast u zemlji. Taj je obred ostatak stare slovenačke demokracije i sačuvao se u Koruškoj, usprkos feudalnom redu, sve do kraja srednjega veka.

The German troubadour, Ulrich von Lichtenstein (1200–1275) reports in his description of his travellings through the Austrian provinces how he, disguised as Venus, was welcomed by the Carinthian duke and his suite in Slovene.

Немецкий трубадур Ульрих Лихтенштейнский (1200–1275) в своем описании путешествия по австрийским землям сообщает о том, что каринтийский воевода и его спутники приветствовали его, одетого Венерой, на словенском языке.

Le troubadour allemand Ulrich Lichtensteinski (1200–75) raconte dans le récit de son voyage à travers les provinces autrichiennes comment, costumé en Vénus, il fut salué en langue slovène par le duc de Carinthie et sa suite.

Nemački trubadur Ulrich Lichtensteinski (1200–75) pripoveda u opisu svog putovanja austrijskim zemljama, kako su ga, preobučena u Veneru, pozdravili koruški vojvoda i njegovi pratioci slovenačkim pozdravom.

Ecce bi detd nas neze
 gresil tevuekigemube
 sti starosti neprigem
 ločki nikoligese per
 salu neimugi nislzna
 teleleimoki nuuvue
 kigemubesti bone
 selavuižtiubui ne
 priiažninu uvignan
 odszlauiibosige potom
 nanarodžlovuežki
 fražti lperžali boi
 do neimoki lbžre
 dužemirt lpagibra
 triia pomenem že
 dai žino uuebofi na
 resemže botomu ož

Atanem žich miržcih
 del Efesunt dela soto
 nina Efetrebu tuorim
 bratra oclevuetam Efe
 tatua Eferadžboi Esepulti
 ugongenige Eferoti Choi
 se lh nepažem nuge pre
 flapam Efene nauuizt
 nižce teh del miržene
 pred bosima ožima mo
 sete potomu žinži uvi
 deti. Izami razumeti
 esebese priuua žlou
 ueži yliža tazie aco
 se imuigelim tere ne
 priiažnina už nenaui
 desse Abosiu užliubise

The Brižinski (Freising) Monuments. A Slovene manuscript containing prayer formulae. It originates from the 10th century and was made on the estates of Freising in Upper Carinthia in the neighbourhood of Spittal. It proves in its own way that all the territory up to the Hohe Tauern was once Slovene.

Фрейзинские (Брижинские) памятники. Словенская рукопись молитвенных образцов, возникшая в X столетии в Фрейзинских владениях в Верхней Каринтии, в окрестностях Шпиттала. Эта рукопись является одним из доказательств того, что вся территория до Высоких Тур была в то время словенской.

Les monuments de Freising (Brižinski spomeniki). Manuscrit slovène de formules de prières slovènes composé au Xe^{me} siècle sur le domaine de Freising en Hte Carinthie aux environs de Spittal et qui montre à sa manière que tout le territoire jusqu'aux Hohe Tauern était jadis slovène.

Brižinski spomenici. Slovenski rukopis molitvenih obrazaca, koji je u 10 veku nastao na freisinškim posedima u Gornjoj Koruškoj, u okolini Spittala, pa na svoj način dokazuje da je nekada žitava teritorija do Visokih Tura bila slovenačka.

Bridha nase kyr sy wuebestlich postweestcheni tode
 tiwore yunc pridi bogastwi tiwore tody wola
 tiwora kakor wuebestlich yno nasenly kerich nase
 wledumy dy nam damals yno odpusti nam
 dalge nase kakor yno my odpustschamo tassen dalnykom
 yno nase ne wuppellay wednero yskuslo le nase resty ob
 odlegu amen.

Ozestschena sy maria gnade panna gospod stalo
 segnana sy mer semumy yno segnan re sad tiwore
 na restia ihs xps amen.

Alt ueriro wi boga odtiche wiemogotschiga iwar
 mika nebels yno semlee yno wi ihesusu cristu
 nega syun edyniga nassiga gospodi kyr ye wietet
 od swetiga ducha royu ys dewittre marie martnan po
 poucto priatustem na kruz nasspet martnar yno wi
 ginh polasen tolu yite kchpaklu na trettu diu gori
 wstana od martwech Gory yite wuebestia serdi kchdest
 nutray boga odtiche wsemogotschiga od tody kch yma
 priu sodyti syue ynomoztwe **A**lt ueriro wi swetiga
 ducha swetiga kar schautwa uortch yno swetkow
 odpustschenye grechow wstanwe ziwota yno uetlichny
 leben amen.

Gezeichnet
 Geschichte Verein

The Manuscript of Celovec. A manuscript of Slovene prayer formulae of about 1430.

Manuscrit de Celovec. Manuscrit de formules slovènes de prières de 1430 environ.

Целовская рукопись. Рукопись словенских молитвенных образцов, относящаяся приблизительно к 1430 году.

Celovački rukopis. Rukopis slovenačkih molitvenih obrazaca nekako iz g. 1430.

Iuramentum clauonicum

Vi bodete, moim Gnadleuestino, Firsto,
 im Gspäts, Gspäts Sigmundo Franco,
 Eyndes, u' Österreichi, Firsto u' Burgun-
 di, Steireske, Kgrashke, Krainske, ino Wir-
 temberske Deshel, Skoffo u' Auspurgi, mo
 Gurku, Firstouemo Graffu, u' Firpli, mo
 u' Gorici, Deshelskim Graffu v' Elsassi. C
 na uashe Dushe mesti oblubili, nih fir-
 stouei Suetlosti, sa uolo vashch Lehnou
 pokhorni, mo Stresheiotsh biti, nih Firsto
 uci Gnadi, mo Suetlosti, sa uolo vashch
Lehnou nuž: ino dobroto pomislit, shko:
 do oduerniti, mo kuli kada, sa eniga
 "Firsta smert permeri, supet te Lehne
 zasliškiti, mo perieti, mo aku bi Vi, gdi re
 Lehne sapadene, nih Firstoue Suetlosti ~~mo~~
 Gurke, deti hni shoffy shlishoiotsh, ~~te~~ ^{mo} ~~te~~ nih
 Firstouei Suetlosti, uedeiotsh pištiti, mo
 skasati, mo sicer u' se to sturiti, kulikai
 ic eden u' shlehterni, s' Lehni podlosheni,
 zhlouek, suvmo Lehenskmo Gospodu, dol-
 shan, mo sauesan sturiti

Responsio Vasali

Vse letu, kulikai ic mene na pred Brako,
 oblubom vst, nih Firstouei Suetlosti, mo
 nih na mestrukom, reshni vshov, mo tironu
 derskati.

The Slovene feudal oath taken to the bishop of Krka (Gurk), of the year 1653.
 Словенская феодальная присяга Кршскому епископу 1653 г.
 Serment féodal slovène à l'évêque de Krka (Gurk) de 1653.
 Slovenačka feudalna zakletva krškome episkopu iz g. 1653.

PALMARIUM
EMPYREUM,
SEU
Conciones CXXVI.
DE
SANCTIS
TOTIUS ANNI.

Signantur de nonnullis Particularibus & Extraordi-
nariis, qui in quibusdam locis festivè celebrantur, &
usque modo Sermones de ipsius viti non sunt.

Composita ex Vitis eorum: Scriptura Sacra, ac SS.
Patribus: variis Conceptibus, Symbolis & Historiis: præcipue
apud Moralitatis referta, in II. Partes divisa, ac copioso Indice pro-
visæ, data publica luci Carniolico Idiomate

Ad Majorem DEI Gloriam, eorundem Sanctorum Honorem,
& Dominorum Curatorum Commodum:

A P. ROGERIO Labacensi Ord. Min. Capuc. Concionatore Carniolico,

P A R S I.

A prima die Januarij usque ad Mensen Julium exclusivè.

CUM PRIVILEGIO CESAREO.

CLAGENFURTI,

Typis Joan. Friderici Kleinmayr, Inclyti Archi-Ducatus Carinth.

Typographi, Anno M. DCC. XXXI.

The first book printed in Celovec was Slovene.
Le premier livre imprimé à Celovec fut un livre slovène.
Первая книга, напечатанная в Целовце, была словенской.
Prva knjiga, štampana u Celovcu, bila je slovenačka.

Na dan S. Antona Abbata.

45

TA V. PRIDIGA.

Na XVII. dan Meseca Prosimna, ali: Januarija.

Na dan Svetega Antona Abbata inu Spovidnyka.

Synopsir.
Dives, locuples ex Bonis
Alienis, atque Donis,
Factus est Antonius.

Sapoddik.
S' ptújiga Blága samóshen.
Inu is Daróu premóshen,
Pastal je svetec Anton.

Thema.

Gloriam Sapientes possidebunt. Prov. 3.

Zbati bodo ty Módrí Pojsédlí. V' pripóvístib. 3.

V' Enim velikim iméni mógli so biti, ta *Lycurgus* pèr tèh *Lacedemonjérijib.* Ta *Minor*, pèr tèh *Cretensjérijib.* Ta *Philo*, pèr tèh *Corintbidrijib.* Ta *Solon* pèr tèh *Atheniensjérijib.* inu drugi pèr drugih *Folkib.* kir ty dèrsháli so tè spómnene Módre fá nyh Glavárje, inu tèh úk fá ene postáve, ali: Sapóvidi: po katèrèh so oni nyh shjuléjne rounáli.

V' eni veliki zhašte mógel je biti ta *Pitágoras*, *Aristoteles*, *Demosthenes*, *Hippocrater*, inu vèzh drugih pèr tèh *Ludèh*; kir ty so dèrshali une fá nyh Mójstre; kir tèm u' tèh shulah podméтали so se radovolnu, úk tajstih is tísam jemáli so góri, tar po tajstim vishali nyh délla, stávilí tè bešéde, obrázhalí tu sadèrshájne inu leben.

V' enim velikim shtimájnu, zhašte inu urédnoste bíli je pèr tèm svejtu vèzh drugih fá voljo nyh modrústi; kir fá témi so uléjklí spláfama ty *Folki*, fá voljo kir tè so shlishalirézh inu govórit: *Nos sequimini, nostram scilicet tenete, si vultis bene vivere.* Sa nami hodíte, nash hój, pót inu úk dèrshíte; aku hózhíte práu inu dobru shivéti. Ty, ty právim: bíly so fá voljo nyh modrústi pèr tèm svejtu u' enim velikim slóvu, zhašte inu shtimájnu: fá voljo katériga kakór právi *S. Augustinus*: *Buccis plena*

F 3

dicentes

THE CONTRIBUTION OF CARINTHIAN SLOVENES TO SLOVENE CULTURE. A great number of Slovene cultural workers from Carinthia give evidence how firmly Slovene Carinthia was tied up to its mother country.

ВКЛАД КАРИНТИЙСКИХ СЛОВЕНЦЕВ В СЛОВЕНСКУЮ КУЛЬТУРУ. Большое число словенских, культурных деятелей из Каринтии свидетельствует о том, как крепко Словенская Каринтия была связана со своей родной материнской землей.

APPORT DES SLOVENES DE CARINTHIE A LA CULTURE SLOVENE. Le grand nombre de représentants carinthiens de la culture slovène prouve combien les liens unissant la Carinthie slovène à la mère-patrie étaient puissants.

DOPRINOS KORUŠKIH SLOVENACA SLOVENAČKOJ KULTURI. Veliki broj slovenačkih kulturnih radnika iz Koruške svedoči kako čvrsto je bila Koruška povezana sa svojom maticom.

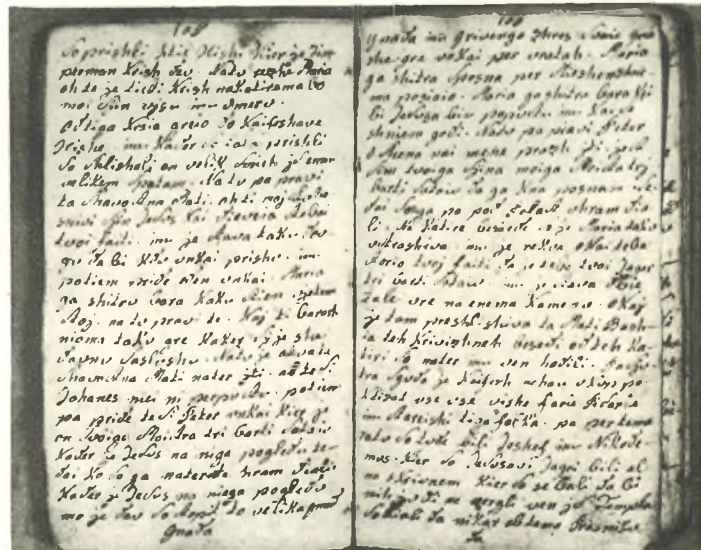
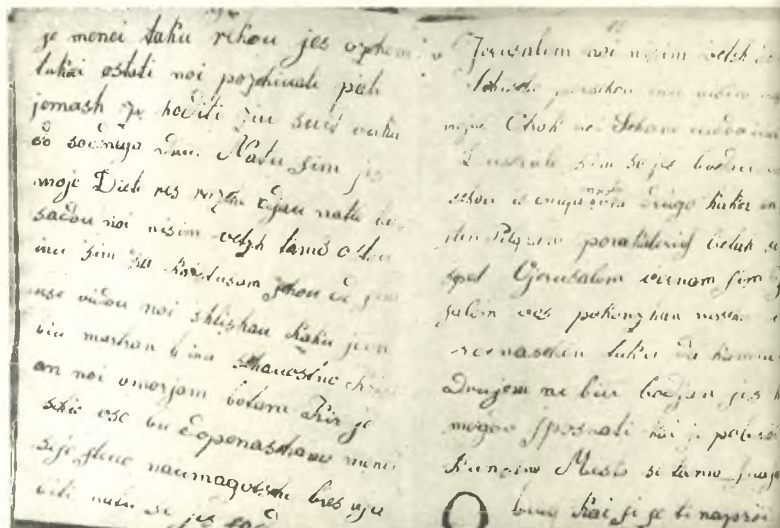
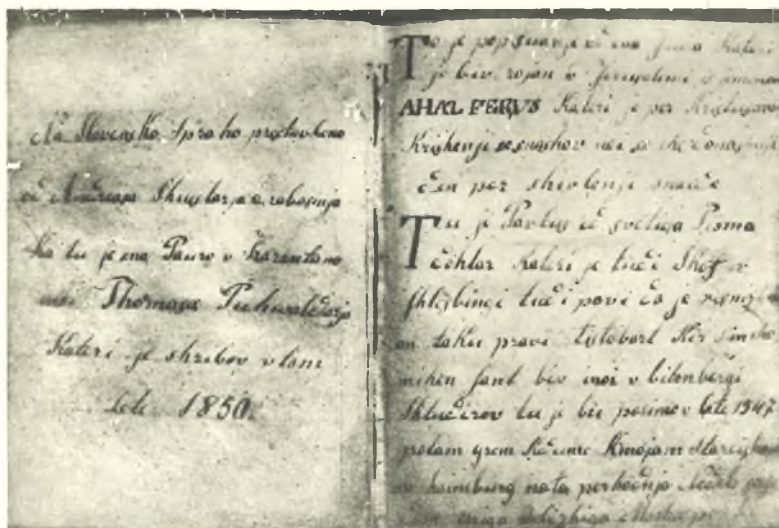
- Scientits
- Men of letters
- Musicians
- Masters in plastic art
- Publicists
- Physicians

- Ученые.
- Писатели.
- Музыканты.
- Художники.
- Публицисты.
- Врачи.

- Savants
- Ecrivains
- Musiciens
- Artistes
- Publicistes
- Médecins

- Naučnici
- Književniki
- Muzičarji
- Likovni umetniki
- Publicisti
- Lečniki

The "Bukovniki". They were peasants without school education who copied texts, particularly religious texts. They represent a characteristic feature in the literary life of Carinthia. The number of common peasants who copied Slovene Protestant printed texts increased so much in 18th and 19th centuries that Rož on the Drava was called "the Slovene Athenes". Their work was thoroughly relying upon the development of the literary Slovene language and thereby upon the cultural life of all the rest of the Slovene people.

Крестьянские грамотеи, или «буковники». Своеобразным явлением литературной жизни в Каринтии были крестьянские грамотеи, т. н. «буковники», неученые крестьянские переписчики различных произведений, особенно набожных. Переписывание словенских протестантских печатных произведений в 18 и 19 столетиях породило столько простонародных крестьянских переписчиков, что Рож на реке Драве называли «словенскими Афинами». Их работа полностью опирается на развитие словенского литературного языка, а, тем самым, и на культурную жизнь остального словенского народа.

«Les bukovníci». Phénomène particulier de la vie littéraire en Carinthie, les «bukovníci» sont des paysans peu instruits, copistes des anciens écrits, surtout religieux. La copie des écrits protestants au XVIIIème et XIXème siècles augmenta tellement le nombre de ces copistes paysans que la localité de Rož sur la Drava fut désignée sous le nom d'«Athènes slovène». Toute leur oeuvre s'appuie sur le développement de la langue littéraire slovène et par suite sur la vie culturelle du peuple slovène tout entier.

»Bukovnici«. Naročita pojava književnog života u Koruškoj jesu »bukovnici«, neškolovani seljački prepisivači književnih dela, naročito crkvenih. Prepisivanje slovenačkih protestantskih knjiga u XVIII i XIX veku tako je umnožilo broj prostih seljačkih prepisivača, da su selo Rož na Dravi stali nazivati »slovenačkom Atinom«. Njihov rad potpuno se oslanja na razvitak slovenačkog jezika i time na kulturni život čitavog slovenačkog naroda.

DICTIONARIUM QUATUOR LINGUARUM :

Videlicet

GERMANICÆ, LATINÆ,
ILLYRICÆ (quæ vulgo Sclavonica
appellatur) & ITALICÆ, sive Hetruscæ.

AUCTORE

HIERONYMO MEGISERO

*Impressum Anno 1592. Græcii Styriæ
à Joanne Fabro, cum Sac. Caf. Majestatis
Privilegio offennali :*

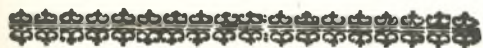
Nunc vero

AUSPICIIIS

Excellentissimi Domini, Domini
Supremi Carinthiæ Capitanei,

Opera, & Studio

A. A. R. R. P. P. Societ. JESU Collegiū
Clagenfurtenfis correctum & auctum.

CLAGENFURTI,
Typis Joannis Friderici Kleinmayr, Includ
Archiducatus Carinthiæ Typographi
1744.

Megiser's Vocabulary in four languages, with a chalocograph representing the ceremony of enthroning in the Gospa Sveta Field. It was printed in Celovec in 1744.

Словарь Мегисера на четырех языках, с гравюрой на меди, изображающей возведение на престол на Господсвetsком поле и напечатанный в Целовце в 1744 году.

Le dictionnaire de Megiser en quatre langues avec une eau-forte représentant l'intronisation des ducs dans le Gospovetsko Polje (Champ de Notre-Dame) imprimé à Celovec en 1744.

Megiserov rečnik četiri jezika sa bakrorezom koji pretstavlja ustoličenje na Gospovetskom Polju; štampan je u Celovcu 1744.

A B C
ALI
B U K V I Z E
TEH ZHERK INU BESIED

sa

Shularje inu druge, katiri ozhejo
se navuzhiti prau slovensku brati.

V'ZELOUZI,

V'isnjene per Joshefu, Shoterju, Shcamparju
1790.
per katirem se tudi na prude naidejo.

The were also school books. The Primer printed in Celovec (Klagenfurt) in 1790.

Были изданы и словенские школьные книги. Букварь 1790 года, напечатанный в Целовце.

Nous avions également des manuels scolaires. Petit alphabet de 1790 imprimé à Celovec.

Imali smo također školske knjige! Bukvar iz g. 1790 štampan je u Celovcu.

Windische Sprachlehre
verfasst
von
Oswald Gutschmann
k. k. k. Königl.
Missionarien in Kärnten.

Mit obrigkeitlicher Genehmigung.
KLAGENFURT,
gedruckt bey Ignaz Aloys Kleinmayer, landes-
schaftlichen Buchdrucker.
1777.

Ožbolt Gutsman (1727—1790), a philologist and religious writer from Grabštanj wrote the Slovene Grammar and Vocabulary which were in use for many years also in Styria and Prekmurje.

Ожбальд Гутсман (1727—1790), филолог и автор набожных книг из Грабштайна. составил словенскую грамматику и словарь, употреблявшиеся в течение долгого времени и в Штирии и в Прекмурье.

Ožbald Gutsman (1727—1790), philologue, auteur de livres de piété, originaire de Grabštajn écrivit une grammaire slo-vène et un dictionnaire qui furent employés pendant de longues années même en Styrie et dans la région de Prekmurje (Outre-Mura).

Ožbalt Gutsman (1727—1790), filolog i crkveni pisac iz Grabštajna, napisao je slovenačku gramatiku i rečnik koji su mnogo godina bili u upotrebi također u Štajerskoj i u Prekomurju.

Te Bukve
od teh
Pomory inu Bolesni
Govedine,
teh ouz, inu teh suin
sa
prebivauze na desheli.

Na vishingo ene visoke desheune Regierenge
eloshene
od

Ansheja Bogalubi Wolsteina,

sa

Arznye, inu ranske arznye Vuzhenika, visharja,
inu vuzhenika tega shivinskoga osdraulenja
u zefarsko kralovim spitali te shivine.

U' ZELOUZI,

per Aloys Kleinmayeru deshelehschem Stemparu 1792.

As early as in 1792 there were veterinary books for peasant people.

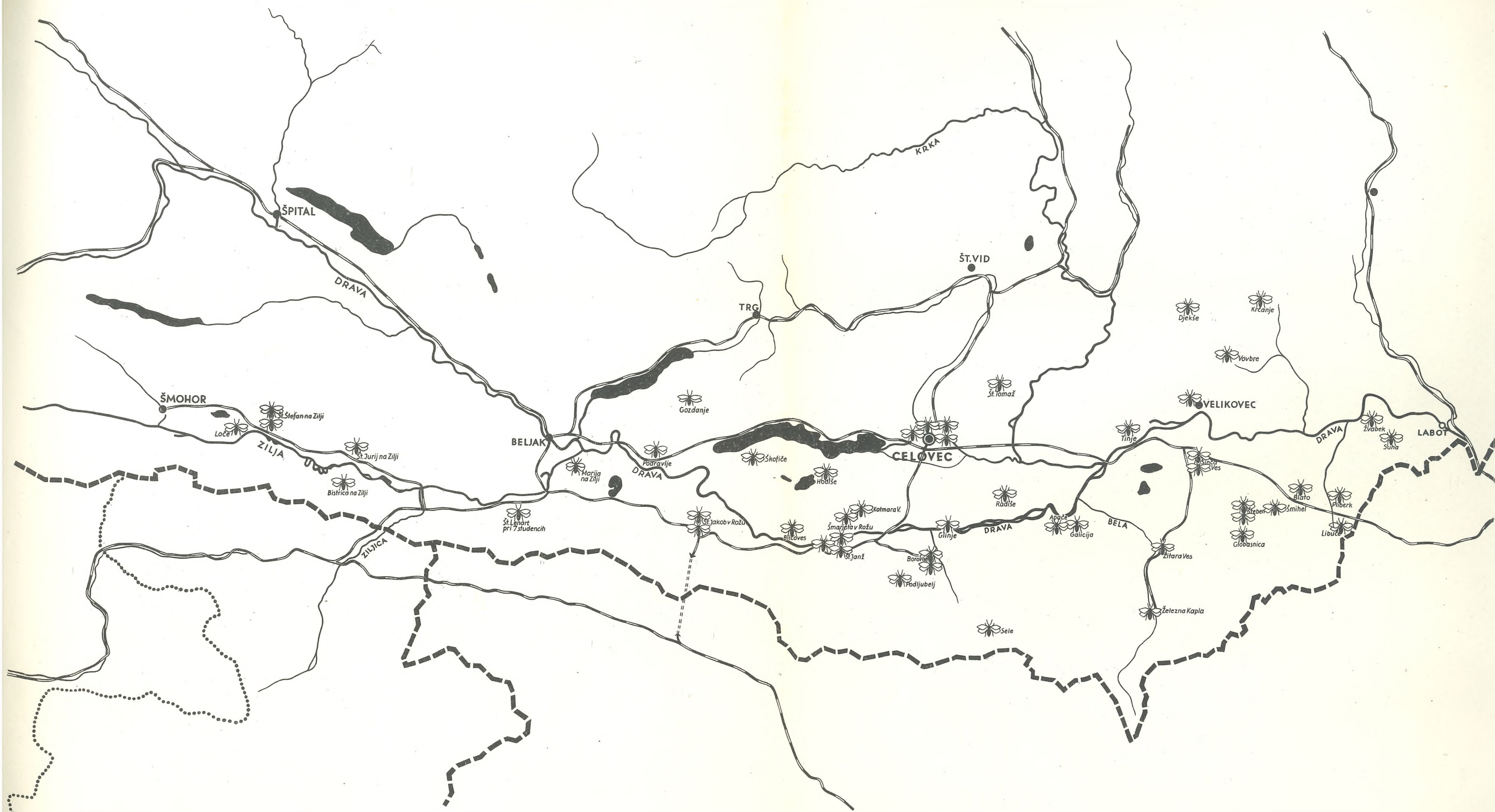
Уже в 1792 году для крестьянского населения были изданы словенские книги о лечении скота.

En 1792 nous avions déjà des manuels vétérinaires à l'usage de la population paysanne.

Za seljački narod već g. 1792 u Koruškoj štampane su marveno-lekarske knjige.

Deutsch-windisches
Wörterbuch
mit einer
Sammlung
der verdeutschten
windischen Stammwörter,
und einiger vorzüglichern
abstammenden Wörter.
Verfasst von
Oswald Gutschmann Welspriester.

Mit obrigkeitlicher Genehmigung.
KLAGENFURT,
gedruckt und im Verlage von Ignaz Alois Kleinmayer, k. k. k. Do-
busel. und Landtschafsbuchdrucker.
1789.

SLOVENE COOPERATIVES IN CARINTHIA. By means of their Economic Cooperatives Carinthian Slovenes fought the economic pressure exercised by the Germans. Cooperatives were kind of self-help and a weapon of the Carinthian Slovenes against the Germanizing violence.

СЛОВЕНСКИЕ КООПЕРАТИВЫ В КАРИНТИИ. С помощью своих хозяйственных кооперативов каринтийские словенцы боролись с экономическим давлением германства. Кооперативы были формой самопомощи и оружием каринтийских словенцев в их борьбе с германизаторским насилием.

COOPERATIVES SLOVENES EN CARINTHIE. Par leurs coopératives économiques les Slovènes de Carinthie ont lutté contre la pression économique allemande. Ces coopératives étaient une forme du secours mutuel et une arme de combat des Slovènes de Carinthie contre la violence germanisatrice.

SLOVENAČKE ZADRUGE U KORUSKOJ. Pomoću svojih privrednih zadruga koruski Slovenci borili su se protiv privrednog pritiska germanstva. Zadruga bile su oblik samopomoći i bojno oružje koruskih Slovenaca protiv germanizacionog nasilja.

The Passion play, written by Andreáš Šuštar-Drabosnjak, a common Slovene poet in Carinthia. This Passion play was printed in 1811.

»Пассион« (»Страсти Господни«) Андреаша Драбосняка, простонародного словенского поэта из Каринтии. »Пассион« был напечатан в 1811 году.

»Passion« d'Andreáš Šuštar-Drobosnjak, poète paysan slovène de Carinthie. Elle fut imprimée en 1811.

»Pasijon« Andreáša Šuštara-Drobosnjaka, prostog slovenačkog pesnika iz Koruške. Pasijon štampan je 1811 g.

ZDRAVO
TELO
nar
BOLJŠI BLAGO,
alj
navk zdravje ohraniti.

Spisal
P. K. ROBIDA,
benediktinar in c. k. učitelj matematike.

V Celovci 1846.
Natisnil ino na prodaj ima Janez Leon.

Koroške in Štajerske
PESMI.
Enokoljko popravlene in
na novo zložene.

Na svetlo dal
MATIJA AHACEL,
cesarsk. kraljev. učnik v celovskih viših šolah.

TRETJI NATIS POMNOŽENI.

V CELOVCU,
Natisnjene in na prodaj ima Janez Leon.

Matija Ahacel (1779—1845) from Zgornji Rož published and edited a collection of non-religious songs with notes. The book was used in teaching Slovene.

Матия Ахацель (1779—1845) из Верхнего Рожы в Каринтии издал сборник светских песен с нотами. Книгой этой пользовались для обучения словенскому языку.

Matija Ahacel (1779—1845) de Zgornji Rož recueillit et publia un recueil de chants profanes avec la musique. Le livre était employé pour l'enseignement du slovène.

Matija Ahacel (1779—1845) iz Gornjeg Roža izdao je o svom trošku zbirku svetovnih pesama sa notama. Knjiga se upotrebljavala kod nastave slovenačkog jezika.

Matija Majer Ziljski — a political worker of the Carinthian Slovenes who was the first to put forward claims for the United Slovenia, in 1848. He was expelled owing to his political and cultural activities — he prepared also the first Russian Grammar in Slovene.

Матия Майер Зильски — политический деятель из Словенской Каринтии, первый выставивший в 1848 году требование Объединенной Словении. В связи со своей политической и культурной работой — он составил и первую словенскую грамматику русского языка — он должен был отправиться в изгнание.

Matija Majer-Ziljski, homme politique slovène de Carinthie qui, en 1848, posa le premier la revendication d'une Slovénie Unifiée. A cause de son activité politique et culturelle — il avait composé la première grammaire slovène de la langue russe — il dut s'exiler.

Matija Majar Zilski — politički radnik koruških Slovenaca koji je 1848 g. prvi postavio zahtev za ujedinjenom Slovenijom. Zbog svog političkog i kulturnog rada — sastavio je prvu slovenačku gramatiku ruskoga jezika — morao je u prognanstvo.

PREDPISI

latinsko- in cirilsko-slavenski.

Spisal in na svetlo izdal

MATIA MAJAR.

U Zlatnom Pragu leta 1849.

Tiskano u c. k. pridvornej tiskarnici sinov Bogumila Haaze.

Na prodaj ima u Marburgu A. Ferline, u Celovcu Sigmund, u Ljubljani Lerher, u Terstu Živic, u Celju Jeretin, u Zabnicah (Saifnitz, Post Tarvia) izdatelj.

SLOVNICA RUSKA

ZA

SLOVENCE.

SPISAL

MATIA MAJAR.

TISKANA NA DUNAJU PRI OO. NEHITARISTIH.
1867.

ZALOŽIL G. BLAŽ, TROJEC V REKI (FIUME).

ПРЕДПИСИ

латинско- и црпјаско-славенскі.

Spisal in na svetlo izdal

MATIA MAJAR.

U Zlatnom Pragu leta 1849.

Tiskano u c. k. pridvornej tiskarnici sinov Bogumila Haaze.

Na prodaj ima u Marburgu A. Ferline, u Celovcu Sigmund, u Ljubljani Lerher, u Terstu Živic, u Celju Jeretin, u Zabnicah (Saifnitz, Post Tarvia) izdatelj.

ПРАВИЛА

kako izobraževati

ILIRSKO NAREČJE

u obće

SLAVENSKI JEZIK.

Spisal

MATIA MAJAR

u
CELOVCU.

U LJUBLJANI.

Natisnil Jožef Blaznik.

1848.

SLAVJAN.

Časnik slovstven i uzejemen za Slavjane književne i
prosvětljene.

Vrodoje i na svetlo dava Matija Majar v Celovcu (Klagenfurt).

Číslo 3. Izhadja desetput v létě po jednoj celoj listině i
celja s postojnoj 3 florinte ali 2 rublja. 1875.

СТ. ПЕТЕРБУРГЪ 9. (21.) февр. 1875. Въ пр. 1. т. д. „Славяна“ мы сообщили вкратцѣ о блистательныхъ успѣхахъ, которые достигъ г. А. Котляревскій въ защитѣ замѣчательнаго своего труда „Древности права балтійскихъ Славянъ“ на степень доктора Петербургскаго университета. Упомянутому труду въ пажности относительно славяновѣденія ни на сколько не уступаетъ сочинение вышедшее въ свѣтъ нѣскольکو недѣль тому назадъ подъ заглавіемъ „Славянская узависимость съ древнѣйшихъ временъ до 18. вѣка“ написанное доцентомъ Варшавскаго университета — господомъ Первозвономъ защищавшимъ 12. янв. т. д. въ своемъ родѣ достопамятнѣйшій трудъ въ присутствіи многочисленной публики съ нахваленіемъ удостоится степени магистра ученымъ сенаторомъ сдѣшнаго университета. Цѣль и содержаніе этого произведенія уже въ его заглавіи довольно понятно выражены: именно показатъ, что не смотря на жестокою судьбу, которая съ самаго перваго поименія Славянъ въ исторіи до 18. вѣка гнететъ ихъ съ всюю своею тяжестью, она успѣла лишить „Славянъ“ національнаго ихъ единства, но ей не удалось заглушить въ нихъ сознанія племеннаго единства, они всегда считались членами одного тѣла.

Самъ же г. сочинитель родомъ Чехъ и получилъ высшее образованіе въ Пражкомъ университетѣ, отъ чего вѣстѣ оканчившагося диспуту и ученые и публика привѣтвовала его очень ласкательно какъ перваго русскаго вистателя чешскаго покаянія.

Франц. Матіевичъ Штиглицъ

SLAVJAN.

Časnik slovstven i uzejemen za Slavjane književne i
prosvětljene.

Vrodoje in na svetlo dava Matija Majar v Celovcu (Klagenfurt).

Číslo 1. Izhadja desetput v létě po jednoj celoj listině i
celja s postojnoj 3 florinte ali 2 rublja. 1873.

Časnik se imenuje Slavjanom po tomu, što je posvećen Slavjanom, pisateljem i čitateljem, kterogakoli plemena ali narečja slavjanskoga.

On se imenuje časnikom slovstvenim, literarnim, po tomu, što bude prijemati sastavke, tičuće se slovstva, literature slavjanske, jezikoslovja, zgodovine, zemljopisja i starin. bude donositi vesti učilišne, narodne pesni, pripovjedke i poslovice slavjanske, bude opisivati narodne običaje, bude naznanjati i objavljati slavjanske knjige i gororiti v obće o vsem, što se tika prosvěte i napredka duševnoga i materialnoga naroda našega.

Slavjan ni časnik politični niti crkveni, takovih imamo dosta blizo v svakom plemenu: v nje lahko stavi, ktokoli ima spisan neki zastavek o zadevah političnih ali crkvenih: Slavjan se neće utikati v zadevo politične i crkvene, on hoće služiti nauki slavjanskoj, ne mešajući se v prepire, spore, pravdo i sitnosti pojedinih plemen, nego želi pogovurjati se prijazno o važnih, zanimivih i slavjanskoj nauki poljeznih predmetih, on želi nikoga ne žaliti, nego poveda po svojoj moći slovstvu našem koristiti i poljeznim biti, da bi mu bilo dovoljeno posetjovati, objiskavati i pohađjati dobre ljudi, korenite Slavjane, kolekoli se zanimaju naukoj slavjanskoj, da bi bil jim dragim gostom, kojega bi sprijemali slavjanski radužjem i ga podpirali v njegovom dšja materijalno i umstveno, — da bi brez zapreke mu bilo dovoljeno slobodno prohoditi i obilaziti zemlje i pokrajine slavjanske, pod kterukoli vladu stojeće: on želi biti podobnim prijaznoj vlastovici, ktera slobodno preletava medje i granice raznih narodov, plemenu, zemelj i vlad.

SLOVENSKA BČELA.

Područni in kratkočasen list.

Na svitlo izdajano
s pomočjo več rodoljubov.

Drugi tečaj.

1851.

Drugi zvezek.

Cena 1 gld. sr.

V Celovcu 1851.

Natisnil Ferd. žl. Kleinmayer.

Ne prodaj imajo v Celovcu Sigmund, Leon in tiskar, v Ljubljani Lerher
in F. H. Kleinmayer, v Celju Jeretin, v Marburgu Leirer, v Gradcu
Mayer in Dierbüh, v Gorici Paternelli, in na Dunaju Wenzel.

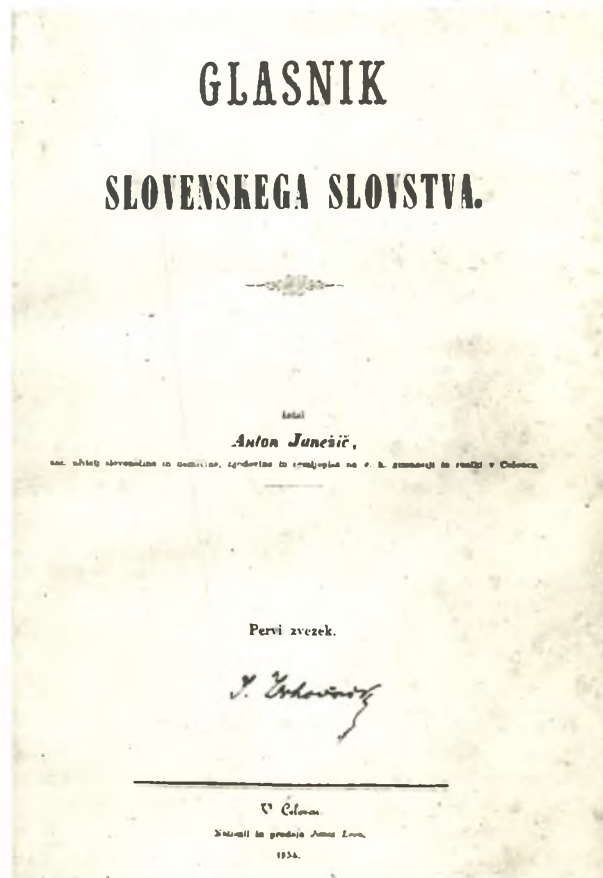
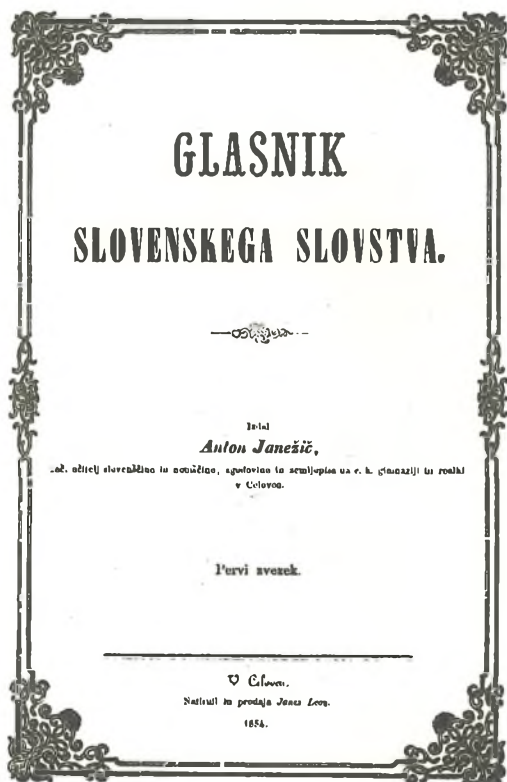

Anton Janežič was in the foreground of the whole of Slovene literary life during the fifth and sixth decades of the 19th century.

Антон Янежич стоял в первом ряду всей словенской литературной жизни в 50-их и 60-их годах 19 столетия.

Anton Janežič fut au premier plan de la vie littéraire slovène entre 1850 et 1860.

Anton Janežič je bio na prvom mestu čitavog slovenačkog književnog života u petom i šestom deceniju XIX veka.

SLOVENSKA SLOVNICA

S KRATKIM

PREGLEDOM SLOVENSKEGA SLOVSTVA

TER Z MALIM

CIRILSKIM IN GLAGOLIŠKIM BERILOM

ZA

SLOVENCE.

SPISAL

ANTON JANEŽIČ.

V CELOVCU.

ZALOŽIL EDUARD LIEGEL, KNJIGAR.

1854.

CVETNIK

slovenske slovesnosti.

Berilo

više gimnazije in realke.

Sestavil

Anton Janežič.

c. k. profesor na viši realki v Celovcu.

Drugi, ves predelani natis.

V Celovcu 1868.

Natisnil J. Blaznik v Ljubljani. — V založbi sestavljenčevl.

Popólni

ROČNI SLOVÁR

slovénskega in němskega jezika.

Spisal

Anton Janežič,

načdani učitelj slovénščine u Cělovcu.

Němsko - slověnski děl.

U Cělovcu 1850.

V založbi J. Sigmundove knjičárnice v Cělovcu.
(Eduard Siegel.)

SLOVENSKA KOLEDA

za leto

1858.

slovenskemu ljudstvu v poduk in
razveselovanje.

VREDIL

ANTON JANEŽIČ.

c. k. učitelj višjih realnih šol v Celovcu.

Izdalo družtvo sv. Mohora.

V CELOVCU.

Na prodaj v Celovcu pri J. Lesnu, v Ljubljani pri Lercherju, v Gornjem pri Boharju, v Gradcu pri Ferstelnju, v Moravah pri Lejterju, v Celju pri Golgerju, v Radgoni pri Weisingerju, v slov. Gradcu pri Zavadskimu, v Novem mestu pri Vopstetku, v Tuznu pri Schimpfu, v Pustolji pri Blazniku, na Dunaju pri Dirnböcku, v Zagrebu pri Šupanu.

W CELOVED 1862.
Natiqnil Jance Leon

V Celovcu.
Na svetlo dalo vredništvo „slovenskega Glasnika“.
1868.

V CELOVCU.
Na svitlo dale vredništvo „slovenskega Glasnika.“
1888.

V CELOWU 1862.
Nationsil James Leen.

V Colerica 1002.
Natalis! James Leon.

V Celoven 1863.
Natipil James Leon.

V CIELOVCU.
Na svitlo dalo vredništvo slovenskega Glasnika.
1864.

V Celoven 1863.
Nationsil Janes Leon.

V CELOVCU.
Na svetlo dalo vredništvo slovenskega Glasnika.
1864.

U zbirci »Cvetje iz domačih in tujih logov« u sredini XIX veka izašao je u Celovcu pored izvornih dela čitav niz znamenitih dela iz slovenske književnosti.

ČASOPIS ZA ŠOLO IN ZA DOM

II. ТЕСАЈ.

1853.

Založil na vredil
ANDREJ EINSPIELER.

hatchet in zač. večto slovensčino na e. k. nižje realni v Celovcu.

Y CELOYCT.
Natsiñil Jancz Loon.

**Slovenski
PRIJATEL.**

Leto 1870.
XIX. letaj.

Vredil in založil

vredil in založil
Andrej Einspieler,
kanceljski del. avtorice, katihet in učitelj
24. t. k. viši svet v Celovcu.

V CELOVCU.
Natisnila Jan. & Frid. Leon

izdaja: 10. iz 25. tiskanje
MIR.
 (izg. na) - Prevalje, 1900
 Društvo na 10. tiskanje
 Društvo na 10. tiskanje
 Društvo na 10. tiskanje

Lele nove — krili stari.

[illegible][illegible][illegible]

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

[illegible][illegible]

KRES.

Leposloven in znanstven list.

Index

prof. dr. Greg. Kreka in župan. Dav. Testenjak

upholval

Jakob Skat,

I. Iætnik.

1881.

Long Island

V CELOVCL

Tiðala in skólinu tíðuna dróttu er. Málurja

BESIEDNIK

kratkoročen in podučen list

slovensko ljudstvo.

P e t t e n j.

Verträge

Simon Jenett

Y DELGADO 187

[illegible]

DOM OSEARINI

Domači Prijatelj.

Zubarno-poučna priloga "Mir-s"

Leto 1.

V Celovcu, 10. januarja 1927.

Str. 1.

Pozdrav

Pozdrav.

o prekrat med svet himn.
Posljam pred soboj pozdrav
Na gore naše in planjave,
Želim, da sinu, hčere blave
s pozdravi temi zveselim.
Želim Vam kot prijatelj prav
Največe sreče v novem letu,
Želim jo materi, očetu,
Mladimku in davi v cvetu,
Vselej mnogo, nič nikoli.

Kazala moja bo povest
Slovencom pota prada, kriva.
In pesmika jim bo gumljiva
Tešla srca občutljiva.
Odgnjala iz njih balda,
Pri delu bom podpiral Vas.
Sihel za dobro, ne za hvalo.
Kar je pošteno, zdravo, pravo,
V korist ljudem, Bogu pa v slavo
Podajati Vam hočem jas.

Poplačana gostoljubnost

[illegible]

Slovene newspapers in Carinthia. — In the second half of the 19th century a series of newspapers with political, cultural and scientific contents were edited in Celovec. Production of books largely increased in Carinthia in that period.

Словенские периодические издания в Каринтии. Во второй половине 19 столетия в Целовце выходил ряд периодических изданий политического, культурного и научного содержания. Литературная продукция в Каринтии в это время чрезвычайно возрасла.

Journal slovènes en Carinthie. — Dans la deuxième moitié du XIXème siècle paraissaient à Celovec de nombreux journaux traitant de questions politiques, culturelles et scientifiques. A cette époque la production littéraire en Carinthie s'accrut considérablement.

Slovenački časopisi u Koruškoj. U drugoj polovini XIX veka izlazio je u Celovcu niz časopisa političkog, kulturnog i naučnog sadržaja. Književna produkcija u Koruškoj u to vreme veoma je porasla.

ROKOPIS

KRALJEVDVORSKI.

IZ STARO-ČESKEGA
POSLOVENIL
FRANC LEVSTIK.

V CELOVCU 1856.
Natisnil in na prodaj ima Janez Leon.

JURI KOZIAK,
slovenski janičar.

Povest
iz
petnajstega stoletja domače zgodovine.

Spisal
J. Jurčič.

Na svitlo dala
družba sv. Mohora.

Z dovoljenjem vis. čast. Kerskega knezoškofijstva.

V CELOVCU 1854.
Tisk Jan. in Frid. Leona.

Koledarček

družbe sv. Mohora

za

navadno leto

1869.

Na svitlo dala

družba sv. Mohora.

Z dovoljenjem vis. čast. Kerskega knezoškofijstva.

V CELOVCU 1868.
Natisnil Jožef Blaznik v Ljubljani.

Domače in tuje
Živali v podobah.

Slovenske mladini v poduk in kratek čas
popisal
France Erjavec,
profesor na k. višji realki v Zagrebu.

Na svitlo dala
družba sv. Mohora.

I del:
Domače četveronožne živali.

V CELOVCU.
Natisnil H. Mercy v Pragi.
1868.

The Carinthian Slovenes established the book publishing Society of St. Hermagoras in Celovec, in 1852. In the decades to come it reached an extraordinary development. The Society was dispatching to its members 5 or 6 books each year. In this way the Society dispatched to its members throughout Slovenia more than 18 million books, up to 1918. The Saint-Germain Austria expelled the Society confiscating a part of its properties.

Каринтийские словенцы основали в 1852 году в Целовце книгоиздательское общество Св. Мохора, достигшее в течение следующих десятилетий огромного размаха. Общество посылало своим членам ежегодно 5—6 книг. До 1918 года Общество, таким образом, распространило среди своих членов во всей Словении свыше 18 миллионов книг. Сен-Жерменская Австрия это Общество изгнала, а часть имущества конфисковала.

En 1852 les Slovènes de Carinthie fondèrent à Celovec la société littéraire de St. Hermagore qui, au cours des dizaines d'années qui suivirent, atteignit un énorme développement. Elle publiait chaque année cinq ou six volumes qu'elle envoyait à ses membres. De sa fondation à 1918, la société de St. Hermagore (Mohorjeva družba) distribuait ainsi parmi ses membres dans toute la Slovénie 18 millions de volumes. L'Autriche de St. Germain expulsa cette société et confisqua une partie de son avoir.

Koruški Slovenci ustanovili su 1852 g. u Celovcu Društvo sv. Mohora za izdavanje knjiga, koje je postiglo u sledećim decenijama ogroman razvitak. Društvo razasíljaló je svojim članovima godišnje 5—6 knjiga. Na taj način, do 1918 g. Društvo je razasílalo svojim članovima po čitavoj Sloveniji preko 18 milijona knjiga. Saint-Germain'ska Austrija proterala je Društvo sv. Mohora, a deo imovine bio konfiskovan.

MOHORJANI NA KOROŠKEM L. 1918.

In 1851 the »Mohorjeva družba« (St. Hermagoras Society) was established in Celovec (Klagenfurt). It played a significant part in educating the Slovene people. 19 million Slovene books were published by this Society from 1860 to 1918. The map shows how many Slovene families in Carinthia subscribed for the books of this Society.

В 1851 году в Целовце (Клагенфурте) было учреждено »Общество св. Мохора«, сыгравшее большую роль в просвещении словенского народа. В период с 1860 по 1918 год Общество выпустило 19 миллионов словенских книг. Карта показывает, сколько словенских семейств в Каринтии состояло подписчиками на книги, издававшиеся этим Обществом.

En 1851 fut fondée à Celovec (Klagenfurt) la Société de St. Hermagore qui joua un grand rôle dans l'évolution culturelle du peuple slovène. De 1860 à 1918, la Société de St. Hermagore publia 19 millions de volumes slovènes. La carte montre le nombre de familles slovènes de Carinthie qui étaient abonnées aux ouvrages édités par cette Société.

G. 1851 u Celovcu ustanovljeno je »Mohorovo društvo«, koje je imalo veliku ulogu u prosvjećivanju slovenačkog naroda. Za vreme od 1860 do 1918 godine, to je društvo izdalo 19 milijona slovenačkih knjiga. Karta prikazuje koliko je slovenačkih obitelji u Koroškoj bilo među pretplatnicima na knjige ovog društva.

SLOVENE LIBRARIES AND READING ROOMS IN CARINTHIA were spread throughout the Slovene ethnical territory in Carinthia which particularly proves the righteousness of the claims put forward by the Federative People's Republic of Yugoslavia.

СЛОВЕНСКИЕ БИБЛИОТЕКИ И ЧИТАЛЬНИ В КАРИНТИИ были особенно распространены на всей словенской этнической территории в Каринтии. И этот факт подтверждает в частности обоснованность требований Федеративной Народной Республики Югославии.

LES BIBLIOTHEQUES ET SALLES DE LECTURE SLOVENES EN CARINTHIE se trouvaient sur tout le territoire ethnique slovène en Carinthie, ce qui confirme tout particulièrement le bien fondé des revendications de la République Fédérative Populaire de Yougoslavie.

SLOVENAČKE BIBLIOTEKE I ČITAONICE U KORUŠKOJ bile su raširene po čitavoj slovenačkoj etničkoj teritoriji u Koruškoj, a to još posebice potvrđuje opravdanost zahteva Federativne Narodne Republike Jugoslavije.

Janežičeve
VEČERNICE

22

poduk in kratek čas.

Izdala družba sv. Mohora.

Slovenskih Večernic XXIII. zvezek.

V Celovcu.
Natisnil J. Blaznik v Ljubljani.
1870.

Umni
VINOREJEC.

Po lastnih skušnjah spisal

France Jančar,

kaplan pri Negovi blizu Radgone.

Izdala

družba sv. Mohora.

Slovenskih večernic XVI. zvezek.

V Celovcu 1867.

Natisnil Jožef Blaznik v Ljubljani.

ŽIVALSTVO.

Prirodopis

nize gimnazije in realke.

Spisal

A. Pokorny.

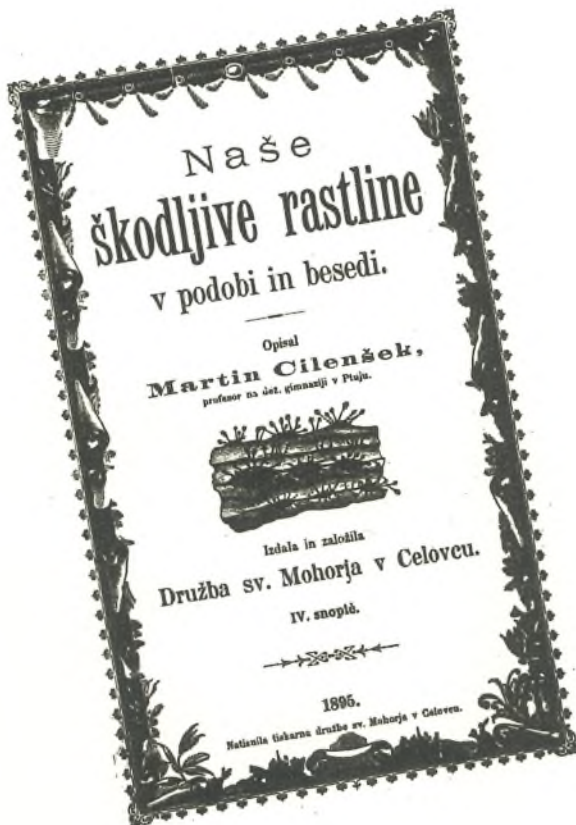
Poslovenil

Fr. Erjavec,

odtiskal na br. višji realni v Zagrebu.

V Celovcu 1864.

Natisnil in prodaja J. Leon.

RASTLINSTVO.

Prirodopis

nize gimnazije in realke.

Spisal

A. Pokorny.

Poslovenil

Ivan Tušek,

odtiskal na br. višji realni v Zagrebu.

V Celovcu 1864.

Natisnil in prodaja J. in F. Leon.

Slovenci!

Kdor more na noge, naj pride

15. nedeljo po binkoštih

to je 18. septembra t. l.

ob 4. uri popoldne v

Žopračce blizo Vrbe

tik Rožeške ceste k. g. **Primožu Košatu**, po
domače „Virtu“, kjer se snide

drugi letošnji tabor koroški.

Pogovarjali se bomo o prav imenitnih in važnih stvareh.

Odbor.

A people's meeting at Žopračce. Ten thousand Carinthian Slovenes gathered in 1870 at this meeting demanding annexation of Slovene Carinthia to the United Slovenia. This meeting was at the same time also a protest against the Germanizing violence.

Народное собрание («Табор») в Жаппрачах. На этом собрании, или «таборе», в 1870 году участвовало 10.000 каринтийских словенцев, требовавших присоединения Словенской Каринтии к Объединенной Словении. Это народное собрание было, вместе с тем, и протестом против германизаторского насилия.

Réunion (tabor) à Žopračce. En 1870, à cette réunion, 10.000 Slovènes de Carinthie demandèrent la reunion de la Carinthie slovène à la Slovénie Unifiée. Cette réunion fut en même temps une protestation contre la violence de la germanisation.

«Табор» (veliki politički i narodni skup pod vedrim nebom) u Žopračama. Na tom taboru g. 1870 bilo je 10.000 koroških Slovenaca koji su zahtevali prisajedinjenje slovenačke Koroške Ujedinjenoj Sloveniji. Taj je tabor ujedno bio i protest proti germanizacionog nasilja.

Le spet na tabor.

Slovenci! kaj je tabor. in čemu tabor, slavno smo pokazali pred kratkim na Bistrici blizo Pliberka. Zbralo nas se je blizo 8000 rodoljubov pod milim nebom, pod košatimi lipami, po stari lepi šegi naših predstnikov. Posvetovali in pogovarjali smo se o naših pravicah in enoglasno očitno izrekli, kaj si želimo. kaj tirjamo po postavah nam danih. Bil je ta tabor, kakorčnega bi si ubogi mi koroški Slovenci ne bili kar hodi pričakovali. Le eno željo, srčno željo smo vai imeli in očitno jo izrekli: „Se en tak tabor!“ „Se en tak shod!“ No, Slovenci! želja ta vaša in naša, spopolnila bode se, upamo saj v kratkem. Vabimo vas le danes: pridite, pridite vai, komur je še kraj. Mar na naš narod, pridite rodoljubi zlasti iz Celovškega, Gorovškega, Rožeškega in Belaškega okraja, pridite vai, naj ste kmetje ali kajžlarji, gospodarji ali posli, stari ali mladi, pridite

15. nedeljo po binkoštih, to je 18. septembra t. l. ob 4ih popoldne

na tabor v Žopračce blizo Vrbe (železnocestna postaja) tik Rožeške ceste k. g. **Primožu Košatu**, po domačem „Virtu.“ Preudarjali bomo tamkaj, kar smo preudarjali in pretresovali že pri zadnjem taboru, namreč:

- 1) Ali bi se ne dalo po postavnem potu doseči, da bi Slovenci posebej volili svoje zastopnike in da bi Slovenci imeli svoj deželni zbor?
- 2) Zakaj se ravnoopravnost v kancelijah in šolah ne uresniči?
- 3) Kako bi se dala po postavnem potu splošno smanjšati in kmetško stanje izboljšati?

Izjava
vsak petek z datumom
prilodnega dneva.

Dostoj naj se transakcije in po-
bitja uređnitv ilista „Mir“
v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.
Odobni pogoje od 10 do 11 ure
predpisan le od 3. do 4. ure po-
poldna.

Retropiel naj se samo po eni strani
ilista zapleje, druga stran naj le
pravo.

Retropiel se ne vraćaje.
Dopisni je treba za odgovor pri-
loži poštas znamka.

MIR

Glasilo koroških Slovencev

Volja
za celo leto 4 krona.

Denar naj se pošlja ločoo
pod napisom:

Upravištvu ilista „Mir“
v Celovec,
Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plaćuje
naprej.

Za inserate se plaćuje po 20 vln
od garancij-vršč vsakekrat.

Leto XXXIII.

Celovec, 9. maja 1914.

Št. 18.

Velik ljudski tabor — za staro pravdo — koroških Slovencev

pri **Sv. Katarini** nad Šmihelom pri Pliberku

v nedeljo dne 17. majnika 1914 ob 1/2 2. uri popoldne.

Spored:

1. **Otvoritev tabora in pozdrav** načelnika političnega društva dr. Janko Brejca.
2. **Pozdrav** domačega župana Jurija Rudolfa.
3. **Pravi glas koroških Slovencev.** Govori državni in deželni poslanec Fr. Grafenauer.
4. **Stara pravda koroških Slovencev.** Govori državni in deželni poslanec profesor dr. Jan. Ev. Krek.
5. **Pozdrav** državnega in deželnega poslanca Miha Brenčiča v imenu slovenskih štajerskih kmetov.
6. **Naše šole.** Govori Miha Turk, posestnik in puškar v Resnici pri Borovljah.
7. **Pozdrav slovenske koroške mladine.**
8. **Ven z volilno reformo!** Govori inšgr. Val. Podgorc.
9. **Prijatelji in sovražniki slovenskega kmeta.** Govori državni in deželni poslanec Fr. Pišek.
10. **Naše gospodarske pritožbe in zahteve.** Govori domač kmečki govornik.
11. **Solidarnost vseh slovenskih kmetov.** Govori državni in deželni poslanec Franc Demšar.
12. **Uradi in uradništvo.** Govori dr. B. Schaubach.
13. **Zoper vmešavanje Antikrista v cerkevne zadeve.** Govori mil. g. prošt Gregor Einspieler.
14. **Jugoslovansko vprašanje.** Govori državni in deželni poslanec, deželni odhormik v Gradcu profesor dr. Karel Verstovšek.
15. **Razni predlogi.**

Vsi Slovenci na tabor! - Branimo svoje pravice!

Tabor naj bo odgovor našim nemškim izziivcem in tlačiteljem. — Tabor se vrši pod milim nebom, v slučaju slabega vremena pa v obeh dvoranah gostin pri Likebu in Serčarju v Šmihelu. — Koroški Slovenci priredimo po preteku pol stoletja zopet **velik ljudski tabor**. To bo shod, na katerega naj pridejo do zadnjega moža in mladeniča vsi, ki sta jim pri srcu bodočnost in usoda našega ljudstva. Velikanska udeležba na tem shodu naj dokaže nasprotnikom, vladi in celemu svetu, da koroški Slovenci nočemo umreti in da sami hočemo odločevati o naši usodi, o naši bodočnosti. — V Sinčivasi so govorili najhujši nasprotniki našega naroda v imenu koroških „slovenskih kmetov“. V Šmihelu pa se naj sliši pravi glas koroških Slovencev. V Sinčivasi so nastopali v imenu Slovencev nemški Krapfelderji, nemški mestni purgarji, učitelji, komiji, škriči in nekaj zaslepljenih nemškutarjev. V Šmihelu pa bo manifestiralo za slovenske pravice slovensko ljudstvo: kmetje, delavci, naša mladina, slovenska inteligenca.

Zato na ta tabor vse, kar je našega!

Zanimanje za ljudski tabor.

Ljudstvo brepeni, da bi dalo mogočnega in slovenskega duška svojemu globokemu ogorčenju nad grobobjami, ki so jih uganjali nasprotniki v Sinčivasi z našimi kmeti, mladeniči in celo duhovniki. Zlasti iz sosednjih okrajev Pliberk, Velikovec, Dobrlavas, Zelena Kapla se nam obeta že sedaj tisočera udeležba, še preden je ljudstvo izvedelo za natančnejši program tabora. — Uver-

jeni smo, da se bo sedaj, ko je politično društvo aktualen, jedernat in velenimiv program tabora razglasilo, to navdušenje še podvojilo in vzpodbudilo tudi mladeniče, da se vzdranijo in polite na prvi tabor koroških Slovencev v XX. stoletju. Govorili bodo domači kmetje, govorilo bo vodstvo slovenske politike na Koroškem, govorilo bo šest državnih poslancev; bratje iz zelene Štajerske in pogumne Kranjske pošljejo celo vrsto svo-

jih kmečkih poslancev izjavljat koroškim Slovencev, da so z njimi solidarni in da jih ne zapuste v njihovem boju za obstanek in blagor slovenskega kmeta v starodavnem Korošini. — Navdušimo se ob njihovi zvestobi in pokažimo s svojo udeležbo, da vemo ceniti njihovo pomoč v naši težki boji. Ljubezan za ljubezan!

**V nedeljo dne 17. majnika
vse na tabor v Šmihelu!**

Later on Carinthian Slovenes were raising there protests against acts of violence exercised by Austrian authorities, at such meetings. (The meeting at Sv. Katarina, in 1914.)

Позднее на таких народных собраниях, или «таборах», каринтийские словенцы выступали с протестами против насилия австрийских властей. («Табора» у Св. Екатерины в 1914 году.)

Plus tard, à l'occasion de ces réunions (tabor), les Slovènes de Carinthie protestèrent contre la violence des autorités autrichiennes (Tabor de Sv. Katarina en 1914).

Docnije, na takvim su taborima koroški Slovenci protestirali protiv nasilja austrijskih vlasti. (Tabor kod Sv. Katarine 1914 g.)

K.k. Bezirkshauptmannschaft Klagenfurt am 3. April 1914.
Zl. 7391

An

den Turnverein "Sokol" in Ferlach
Tselovadno društvo "Sokol" v Borovljah
(zu Händen des Obmannes Janko R a v n i k)
in

Ferlach

Mit dem von der k.k. Landesregierung unterm 30. Oktober 1912 Zl. 3172/Pr. bestätigten Bescheide vom 17. Mai 1911 Zl. 12894 hat die Bezirkshauptmannschaft in Klagenfurt die Vereinstracht des Turnvereines "Sokol" in Ferlach nach der von dem genannten Vereine vorgelegten Skizze nicht bewilligt.
Das k.k. Ministerium des Innern hat laut Erlasses vom 23. März d. J. Zl. 35465 ex 1913 dem dagegen eingebrachten Rekurse insoweit es sich um den öffentlichen Gebrauch der Vereinstracht handelt, in nachfolgender Erwägung keine Folge gegeben.

Die im § 8, lit. c der Vereinsstatuten enthaltene Bestimmung, betreffend die Vereinstracht gibt dem Vereine bez. seinen Mitgliedern kein uneingeschränktes Recht zum tatsächlichen Tragen einer Vereinstracht. Der Verein hat sich vielmehr hinsichtlich des öffentlichen Gebrauches einer solchen Tracht denjenigen Anforderungen zu fügen, welche die Sicherheitsbehörden im Interesse der öffentlichen Ruhe und Ordnung zu erlassen für notwendig erachten.

Behufs Wahrung dieses Aufsichtsrechtes hat die k.k. Bezirkshauptmannschaft in Klagenfurt den Obmann des genannten Vereines auf dem Amtstage in Ferlach am 29. April

Austro-Hungarian authorities prohibited the Carinthian Slovenes even such institutions as were allowed to Slovenes elsewhere. Documents prove that the activities of the Slovene gymnastic society 'Sokol' at Borovlje were prohibited.

Австро-венгерские власти запрещали словенцам в Каринтии даже такие учреждения, которые в других краях словенцам были разрешены. Документы говорят о запрещении деятельности словенского гимнастического общества «Сокол» в Боровлях.

Les autorités austro-hongroises interdisaient aux Sloènes de Carinthie même les institutions qui, ailleurs, étaient permises aux Slovènes. Les documents parlent de l'interdiction de toute activité à la société de gymnastique slovène «Sokol» à Borovlje.

Austro-ugarske vlasti zabranile su Slovencima u Koroškoj čak i takve ustanove koje su drugde bile Slovencima dopuštene. Dokumenti govore o zabrani rada gimnastičkom društvu »Soko« u Borovljama.

K.k. Bezirkshauptmannschaft Klagenfurt am 1. Juni 1914.
Zl. 14047

Turnverein Sokol in Ferlach
Ausflug nach Jesenice.

An

den Turnverein "Sokol" in Ferlach Tselovadno društvo
"Sokol" v Borovljah (zu Händen des Obmannes
Herrn Janko R a v n i k
wohnhaft beim

J a k l i n
nebst Ferlach.

Der Verein hat mit Eingabe vom 20. Mai 1914 angezeigt, dass er am 7. Juni einen Ausflug per Bahn nach Jesenice und zwar in seiner Vereinstracht unternehmen will.

Aus diesem Anlass wird der Verein aufmerksam gemacht, dass das öffentliche Tragen der Vereinstracht laut der Entscheidung vom 17. Mai 1911 Zl. 12894, welche dienstlich vom k.k. Ministerium des Innern mit Erlasse vom 23. März 1914 Zl. 35465 ex 1913 bestätigt worden ist, nicht bewilligt ist und schon unstatthaft erscheint.

Das öffentliche Tragen der Vereinstracht würde die gerichtliche Strafbewehrung zur Folge haben.

Gegen den Ausflug ohne Vereinstracht wird insoweit er im hiesigen Bezirke stattfinden soll, eine Einwendung nicht erhoben.

Der k.k. Landesregierungsrat:

1911 eröffnet, dass bei öffentlichen korporativen Auftritten der Vereinsmitglieder zum Tragen der Vereinstracht jedesmal die Bewilligung der Bezirkshauptmannschaft einzuholen ist.

Außerdem hat die k.k. Bezirkshauptmannschaft in Klagenfurt den Obmann des "Sokolvereines" durch die Marktgemeindevorsteher Ferlach auffordern lassen, am 17. Mai 1913 in Begleitung des Vereinssekretärs beim Amtstage in Ferlach zu erscheinen und eine farbige Skizze der proponierten Vereinstracht mitzubringen.

Gegen diesen Bescheid bzw. den nachfolgenden Auftrag hat der Verein ein Rechtsmittel nicht eingebracht; die vorgeladenen Vereinsfunktionäre sind vielmehr auf dem genannten Amtstage erschienen und haben unter Vorlage einer kolorierten Skizze ausdrücklich um die generelle Bewilligung der Vereinstracht getreten.

Im vorliegenden Falle war nun die Bezirkshauptmannschaft in Klagenfurt nach Anhörung der Marktgemeindevorsteher Ferlach mit Grund zur Annahme berechtigt, dass der öffentliche Gebrauch der projektierten Vereinstracht zu Störungen der öffentlichen Ruhe und Ordnung führen könne, weshalb die Unterzagung des öffentlichen Gebrauches dieser Vereinstracht wenigstens unter den damaligen örtlichen Verhältnissen gerechtfertigt war.

Aus diesem Grunde wurde vom k.k. Ministerium des Innern laut des eingangs bezogenen Erlasses auch den Rekurs des Turnvereines "Sokol" gegen die Entscheidung der Landesregierung vom 14. August 1911 Zl. 3010/Pr. mit welcher in Bestätigung des Bescheides der k.k. Bezirkshauptmannschaft in Klagenfurt vom 17. Mai 1911 Zl. 12896 dem Vereine das Tragen der Vereinstracht anlässlich eines Vereinsausfluges nach Seeland am 25. Mai 1911 untersagt wurde keine Folge gegeben.

Der k.k. Landesregierungsrat:

Izhaja
vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in po-
šiljajo uredništvu lista »Mir«
v Celovec, Pavičeva ulica št. 7.
Osební pogovor od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure po-
poldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista napišejo, druga stran naj bo
prazna.

Rokopisi se ne vračajo.
Dopisom je treba za odgovor pri-
ložiti poštno znamko.

MIR

Glasiló koroških Slovencev

Velja
za celo leto 4 krona.
Denar naj se pošilja točno
pod napisom:
Upravištvu lista »Mir«
v Celovcu,
Vetrinjsko obmestje št. 26.
Naročnina naj se plačuje
naprej.
Za inserate se plačuje po 20 vin
od garmond-vrste vsakokrat.

Leto XXXI.

Celovec, 23. listopada 1912.

Št. 47.

XXII. letni občni zbor

»Katoľiško političnega in gospodarskega
društva za Slovence na Koroškem«

se vrši

v četrtek, dne 28. novembra 1912
točno ob 11. uri dopoldne

v veliki dvorani hotela Trabesinger
v Celovcu.

Spored:

1. Poročilo predsedstva.
2. Poročilo starega odbora.
3. Volitev odbora.
4. Poročilo g. drž. in dež. poslanca o svojem
delovanju in splošnem političnem polo-
žaju.
5. Slučajnosti.

O d b o r.

„Učiteljski dom“ v Celovcu.

Koroški slovenski javnosti je društvo
»Učiteljski dom« v Celovcu skoro nekaj že
popolnoma tuje, a koravno zasluži ravno
to podporno društvo, da je pozna in pod-
pira vsak Slovence. In zakaj?

Po celim Koroškam so šole ali utraki-
viščne ali nemške. Nemške šole najdeš se-
veda med Nemci, a ponekod tudi med Slo-
venci, kakor v Gustanju, Prevaljah, Pli-
berku, Dobrljavi, Borovljah, Rožku, Utra-
kviščne šole so pa kar posejane med Slo-
venci, kakor plavice (pezdenci) med žitom.
In kaj so utrakiščne šole po svojem na-
menu drugega, kakor ponemčevalnice, ki z
domačimi — občinskimi denarjem pomagajo
Nemcem do moči, do gospodstva nad Slo-
venci, v katerih ponemčeni učitelji, izdaja-
lec lastnega rodu zlobno krade slovenski
materij otroka s tem, da ji ga odtuji in mu
zasovraži slovensko govorico. Tu dela nem-
škutarski učitelj propagando za izselitev
otrok po dovršeni šolski obveznosti s tem,
da jim v brezprimerini grobi kaže stan pri-

prostega delavca in kmeta, za kar imamo
dokazov na razpolago. Vzbuja nezadovolj-
nost priprostemu neukemu Slovincu, da ta
le v tujini poišče svojo srečo, a na njegov
dom pride od »Südmärke« naročen Nемец.
Če pogledamo v kraje, ki so ponemčeni z
ze omenjenimi sredstvi (pripomočki), če po-
gledamo na primer na kraje, ležeče ob Glini
okoli št. Vida in doli do Celovca, bomo pa
tudi videli, da so znali naši Nemci in nem-
škutari tako dobro vzgojiti prejšnje rodove
v istih krajih, da sedanji prihajajo na svet
takorekoč s frakcem snopca in umirajo s
praznim žitom. Če pogledate nase nemčurje,
ki jih vodijo nemškutarski učitelji, najdete
po večini ravno iste razmere, kajti od »Süd-
märke« in »Schulvereine« podpirani tak
učitelj pač lahko plačuje za grob lastnega
naroda. Ni čuda tudi, da po nemškutarski
gospodi zapeljani mladenič in mladenka ne
more v sklad spraviti svoj rojstni in zadnji
dan svojega pozneljskega bivanja, ampak
si stojita ta dneva nasproti kakor nedolžni
otrok in zaničevalec svoje matere, svojega
očeta. Če kdo pomisli, kakšne nevarnosti
prihajajo nad našo šolsko dečo, če pomisli,
da se jo odtujuje domovju, da se naša deca
sramuje svojega domovja, da se sramuje
dela, da se jo v potokih alkohola boče ubiti
in da s starostjo vred hudo moralno pro-
pada, ter da je temu vzrok nemškutarska
šola z nemškutarskim učiteljem na čelu, da
je temu vzrok nemškutarstvo sploh, torej
z eno besedo slaba vzgoja, ali ne bo potem
pameten Slovence želel svojemu otroku po-
dati boljšo vzgojo, to je narodno vzgojo.

Kako to?

Naravna je zahteva po slovenskem
učitelju, ki čuti za ljudstvom, iz katerega je
izšel in kateremu je sklenil služiti kljub
zaprekam, ki mu jih stavijo oblasti in tudi
neuko lastno ljudstvo.

Zaplenjeno!

Vsak Slovence, ki prebere te vrste, bo
vedel, kaj dela slovenski učitelj in kakšna
pota mora hoditi, ko dela za ljudstvo, za
svoje slovensko ljudstvo, a naj tudi vsak
Slovenec vé, kaj je dolžan storiti za svoje
slovensko učiteljsko. Naj premišluje o teh
vrstah, da bo spoznal vrednost slovenskega
učiteljskega.

Kje pa je tisto ognjišče, iz katerega iz-
hajajo le ti boritelji za slovenske pravice?
To je »Učiteljski dom« v Celovcu. Tu dru-
štvo zbira doneske za podporo pridnim in
revnim slovenskim učiteljskim, ki bi
se pozneje spominjali, da jih je narod vzgo-
jil in da so mu dolžni biti hvaležni. A ne
samo »Učiteljski dom« podpira slovenske

časti zoper Janeza Mak, učitelja na Gol-
pi Žihpoljah in zoper tri puškarje v Bo-
in sicer: Valentina Činkovca, Franca
rja in Miklavža Pagitza. Nasilstvo, o
se je že večkrat pisalo v »Miru«, in
izvajajo posilince ali nemškutari v
m Rožu brezobzirno in prav barbarsko
lovencem, je namreč pognalo v zadnjem

Borovljah smrdljivo in strupeno cvetje,
v pravi luči kaže toliko hvalisano nem-
omiko z nje gnilih, po dobrih treh mese-
orelim sadom. Slovenci so na svoji zemlji
več mirni in potrpežljivi in vsled velike
bnosti in popustljivosti Slovencev so rastla
a borovskih nemčurjev, in v nedeljo dne
tembra m. l. so dosegla višek rasti. Ime-
nedeljo zvečer okoli 1/8. ure je namreč
poštena slovenska družba v kavarno g.
a Prešerna v Borovljah in se vsedla k
aznih miz. Kavarna je bila v tem času
dobro obiskana. Slovenski gostje so se
eboj dostojno in pošteno zabavali, si z
apivali in se kot domači Slovenci v slo-
Borovljah kajpada slovensko pogovarjali.
čujte in strmite! Slovenska govorica in
ki živio-klici so bili za borovske neodre-
že izzivanje. V svoji nemčurski podirja-
o začeli hajlati in tuliti kakor divje zve-
ekateri gostje, večinoma privandraci, so
odšli, štirje pa, in sicer zgoraj imenovani
ci, so vstali v kavarni, misleč si, da bodo
navzoče Slovence s svojim kričanjem, za-
njem, psovanjem in pončnim vpitjem v
og. A hudo so se urezali. Vkljub hudim,
oma neopravičenim in neutemeljenim psov-
katerimi so ti kulturonoši obsipali zlasti
ske akademike, se Slovenci niso umaknili.
mirno in dostojno so poslušali pobesnelo
rsko drnhal z ljudskim vzgojiteljem na čelu,
ojila po kavarni kakor vzrojiro sršeni, če
š v njihovo gnezdo. Dregnila in skrajno
ila pa je te ljudi edino-le slovenska go-
Situacija je postajala zmirom ostrejša
avarnar je poslal po orožnike, ker se je
hujših hrupnih prizorov, ki tudi gotovo ne
izostali, ker je pač popolnoma umljivo,
tudi skrajno miroljubnim in nemčurskih

škonacijonalni gostje ne bili zgražali
nad slovensko govorico slovenskih gos-
stov in da ne bi prišlo zaradi tega do
kakih hrupnih prizorov, kakor se je to
že opetovano zgodilo ravno v njegovi
kavarni.

Konfiscirano.

Toda, da
pridemo zopet k stvari, vse laži, vsa zavijanja
niso ničesar pomagala, pri zadnji obravnavi, dne
28. decembra m. l. se je pokazalo, da je resnica
in pravica na strani Slovencev. Vsi štirje
obtoženci so bili obsojeni in sicer: V.
Činkovec in Franc Grabnar na 40 kron
oziroma 4 dni zapora, Miklavž Pa-
gitza na 20 kron oziroma 2 dni zapora.

Govedu najbolj ugaja hlevska toplina,
ko kaže toplomer 14 do 17° C. Vsak bolj
vinorejec bi moral imeti torej v hlevu top-
da uravna v njem tisto toplino, katere ži
najbolj ugaja. Primerno hlevsko toplino do-
po letu s pridnim zračenjem, po zimi pa z
ranjem oken in vrat. Če nanese potreba, n
si še drugače pomagati. O hudi vročini po
poskropite tla s hladno vodo in to večkrat
navlajte, dalje odprite zračne luknje in
ter jih zamrežite. Za gorkih poletnih ve-
snemite vrata ter natakните leso. Glavna
v tem oziru pa je pogostno kidanje in več
snaženje hleva. Če je nasproti temu po
hlev premrzle, opazite ga z listjem ali s
vrata in okna dobro zapirajte in jih povijte s
Prevelike hleve, v katerih stoji malo živin-
merno pregradite, ali pa napolnite prazne
store z listjem.

Za uspešno rejo goveje živine in do-
živali sploh potrebujete pred vsem dosti
kajti le dobro hranjena živina daje lepih už
žitna cena je močno padla in zatorej so se
znižali dohodki iz poljedelstva. Živinska
pa vedno raste in bo še rastla. Torej živi
se poprinite, živinoreja je kmetov spas. I
dohodkov pa daje le umna živinoreja, a
je treba v prvi vrsti dosti in dobre klaje.
rejš skrbite, da si pridelate dovolj
(Dalje s.)

Kupujte národní kolek!

 Poskusit
in priporoč
izdelke
Vudrope tovarne hra

The Carinthian Slovenes
"freedom of press".

»Свобода печати« каринтийских словенцев.

«La liberté de la presse» des Slovènes de Carinthie.

»Sloboda štampe« koroških Slovencev.

Leto XXXI.

Celovec, 27. malega travna 1912.

Št. 17.

Interpelacija

poslanca Grafenauerja in tovarišev na
Njega ekscelenco gospodu železniškega mi-
nistra o dogodkih na celovškem kolodvoru
in na nekaterih drugih postajah na Koro-
škem.

Opetovano so se že slišale v visoki zbor-
nici pritožbe zaradi postopanja železniške-
ga uradništva na kolodvoru v Celovcu na-
sproti slovenskemu potujočemu občinstvu.
Tozadnji nujni predlogi bi bili zbornico
spravili na ladane v štadij krize. Vendar se
razmere na celovškem kolodvoru niso zho-
šale, marveč so postale uprav epidemične
za jezikovne razmere na drugih postajah
državne proge Celovec—Trst. Zdi se, da že-
lezniški uradniki na celovškem kolodvoru,
v novjšem času zlasti uradništvo za pro-
met na državnih progah, stoje popolnoma
pod diktaturo nemškega »Volkstrata«, ker
ostentativno prezirajo obstoječe predpise.
Na pritožbe slovenskega potovalnega občin-
stva pa ministrstvo molči in ničesar ne
ukrene. Zlasti žensko uradništvo na celov-
škem kolodvoru naravnost izziva slovenske
potnike in očividno hoče izzvati skandale,
da bi mogla vmes poseči policija, ki se jo
takoj avizira in ki je dobila od celovškega
župana dr. viteza Metniza svoj čas naro-
čilo, slovenske potnike, ki zahtevajo vozne
listke v slovenskem jeziku, aretirati.

Kakšne razmere vladajo na celovškem
kolodvoru, naj pokažemo samo na nekate-
rih slučajih:

»Slovenski Narod« z dne 16. pros. 1911
poroča sledeče:

»Na celovškem kolodvoru. Kar počenju
uradnica na tukajšnji postaji, presega že
vse meje. Na slovensko zahtevanje dveh
dam za vozne listke do Spod. Dravograda
uradnica listkov sploh ni hotela dati; ker se
je že mudilo na vlak, povedale sta ji dami,
da želita listke do Spod. Dravograda, to je
Unterrauburg. Listke se je jima izročilo.
»izobražena« uradnica je hotela svoj kul-
turi dati izraza s celo ploho najimamnejših
psov: »Schamen Sie sich, daß sie deutsch

können und die Fahrkarten slowenisch ver-
langen! Pfui! Pfui!« itd. Od višjega službu-
jočega uradnika sta dami nato zahtevali
pritožbeno knjigo, a se jima je to odklonilo,
češ, da pride itak vsak čas revizor na urad,
da dami lahko vso zadevo kar temu razlo-
ži. Seveda istega od nikoder ni bilo in se
je službojoči uradnik »blagovolila« le norče-
vati iz dam, ki pripadajo vendar boljšim
krogom. Takim surovostim mora biti ko-
nec, saj je uradništvo železnice, ki je ven-
dar za občinstvo tu, že res padlo na nivo
pobalinov. Odločujoči krogi naj enkrat za
vselej takim infamijam napravijo, in sicer
energično, konec!

Drugi slučaj: Mladenič Andrej Pak po
domače Ruparčev v Zgornjih Krajih, Jožef
Partl po domače Oštinov na Mačah, Janez
Šavnik po domače Stanejev na Mačah, Jo-
žef Permož po domače Permožev na Mačah
in Janez Gorčnik po domače Neja na Bi-
strici v Rožu so se dne 11. februarja 1911
napotili na kolodvor, da se odpeljejo z vla-
kom, ki vozi ob 10. uri 8 minut dopoldne iz
Bistrice v Rožu proti Celovcu. Že pol ure
pred odhodom vlaka so bili na imenovanem
kolodvoru in prosili za listke. Že prvemu je
službojoči uradnik Richter zabrusil nazaj:
»Verstehe nichts windisch!« ter mu na slo-
vensko zahtevo ni dal karte. Vsi imenovani
so bili priče. Tudi drugi niso dohili listkov.
Ko je še poslednji, Andrej Pak, tirjal listek
v slovenskem jeziku, je uradnik pred njim
okence kratkoma zaloputnil in se ni več
zmenil za njega. Do odhoda vlaka je bilo še
dosti časa. Omenjeni so se peljali brez list-
kov. V Celovcu jih je že čakal neki uradnik
pred vlakom in ko je od sprevovalke izve-
del za »delikvente«, je dvema pričujočima
redarjema ukazal odpeljati jih v pisarno na
kolodvoru. V nemščini se je tam od njih za
kazen zahtevalo dvojno voznino. Tolmaču
redarju so fantje naznanili, da ni vzroka,
zakaj da bi morali plačati kazen. Uradnik
se je obnašal surovo in je kar pihal v nje
sane jeze: »Isteden Sie deutsch!« Ker mu na
nemško vprašanje niso odgovorili, je ukazal
redarjema: »Abführen die Kerle!« Po redar-

jevem prigovarjanju so štirje plačali dva-
kratno voznino in so bili izpuščeni. Ostale
sta odgnala redarja na stražnico, kjer sta
zopet dva plačala zahtevano globo. Le eden
se je branil plačati dvakratno voznino, češ,
da sicer nima dovolj denarja za nazaj. Re-
dar mu je zagrozil, da ga odpelje na magi-
strat, za kar je bil dotični takoj pripravljen.
Nato mu je redar rekel: »Gehen Sie zum
Teufel!« Istega dne zvečer cela truma potni-
kov ni na slovensko zahtevo dobila voznih
listkov. Seveda je bil zraven takoj tudi po-
licaj, ne da bi bil imel za to povod; to je
ravno tista praksa, da kličejo redarja, ka-
kor hitro zahteva kdo vozni listek v sloven-
skem jeziku. Nekega potnika, ki je zahtev-
val vozni listek do Podrožice k vlakom ob
11. uri zvečer, pa ga ni dobil, je brez vsa-
kega povoda nadržal policaj, rekoč: »Euro-
wogen werden wir nicht windisch lernen!«
Tako skrbi železniško uradniško osebje, da
imajo Slovenci sitnosti s policijo.

Drugi slučaj: Stefan Breznik, gostilni-
čar v Pliherku, se je hotel peljati dne 28.
februarja t. l. z vlakom ob 7. uri 41 minut do-
poldne v Škofjo Loko na Krajskem. Ko je
zahteval vozni listek v slovensčini, je urad-
nica zavpila nad njim: »Reden Sie deutsch,
ich verstehe Sie nicht!« Poklicala je poli-
cijo, ki se je v surovem tonu zadržal nad
njim: »Wer ist denn da, der nicht deutsch
kann? Wir haben schon mehrere am Magi-
strate deutsch gelehrt!« Priča gospod Fr.
Potočnik, ki je nato oskrbet omenjenemu li-
stek.

Kake sitnosti dela uradništvo s svojo
nemško-nacionalno trmo, kaže sledeči slu-
čaj: Frančiška Gostiša, gostilničarka iz Sta-
revasi pri Zireh na Krajskem, se je sredi
meseca januarja tega leta peljala v Pliherk
k svoji hčerki. Ker je tam izvedela, da v
Celovcu v slovenskem jeziku ne dobi voz-
nega listka, je morala nalašč zato vzeti iz
Pliherka eventualnega tolmača gospoda Fr.
Potočnika, ker sama ne zna nemško. Ites ji
uradnica ni dala karte in je moral posre-
dovati omenjeni tolmač.

Politične vesti.

Interpelacija

poslanca Grafenauerja in tovarišev na
Nj. ekscelenco g. pravosodnega ministra v zadevi
imenovanj sodnikov na Koroškem:

Pred kratkim so se izvršila na Koroškem
sodnijska imenovanja. Visoka vlada je pri tej
akciji zopet našla priložnost, da je prekršila več-
krat in sveto storjeno obljubo, biti pravična manj-
šinam v posameznih deželah. Sodnijska imeno-
vanja na Koroškem so akt samovolje avstrijske
pravosodne uprave, koncesija nemškonacionalni
propagandi in brezobzirno zanemarjenje dejanskih
jezikovnih razmer v posameznih sodnih okrajih.

Smohor je dobil okrajnega sodnika, ki je
popolno nasprotje svojega prednika in zuan na-
sprotnik Slovencev.

Sodniško mesto tudi jezikovno mešanega okraja
Trbiž se je oddalo uradniku, ki slovenskega je-
zika ni prav nič zmožen, ne glede na dejstvo, da
se je v tozadnem kompetentnem razglasu za-
htevalo znanje slovenskega jezika in da so pro-
sili tega večji, zmožni uradniki.

Tembolj pa se je justična uprava trudila,
pomesti iz koroške dežele slovenskega jezika
zmožne uradnike.

S tem, da podpisani proti takemu proti-
postavnemu in pravnemu postopanju pravosodne
uprave odločno protestiramo, vprašamo hkrati:

I. Kako more Nj. ekscelenca sodna imenovanja
na Koroškem, zlasti pa imenovanje okrajnega
sodnika v Trbižu opravičiti?

II. Ali hoče ekscelenca najti potrebni čas, da
odgovori na to interpelacijo?

Dunaj, 20. junija 1908.

Grafenauer,
drž. poslanec.

AUSTRIAN OFFICIALS - A MEANS OF GERMANIZING

Two interpellations made by the Slovene deputy Grafenauer. In the first he is raising a protest against chauvinistic treatment of Austrian railway officials towards the Slovenes. The second one contains a protest against the appointing of anti-Slovene, German chauvinistic judges in Slovene Carinthia.

АВСТРИЙСКИЕ ЧИНОВНИКИ - ОРУДИЕ
ГЕРМАНИЗАЦИИ

a) Два запроса словенского депутата Графенауера. Первый из них со-
держит протест против шовинистического поведения австрийских
железнодорожных чиновников в отношении словенцев, а второй -
протест против назначения враждебных словенцам, немецко-шовини-
стических судей в Словенскую Каринтию.

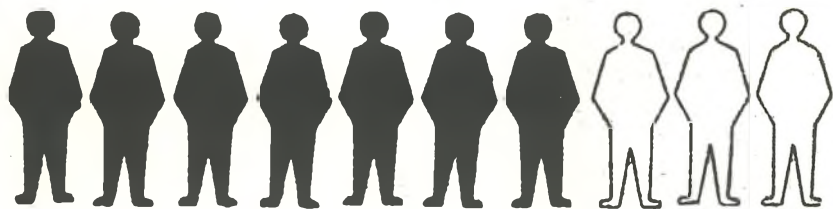
LES FONCTIONNAIRES AUTRICHIENS, INSTRUMENT
DE LA GERMANISATION

Deux interpellations du député slovène Grafenauer. La première
est une protestation contre les procédés chauvins des employés de chemins
de fer autrichiens envers les Sloènes. La seconde proteste contre la
nomination de juges allemands anti-sloènes chauvins en Carinthie
slovène.

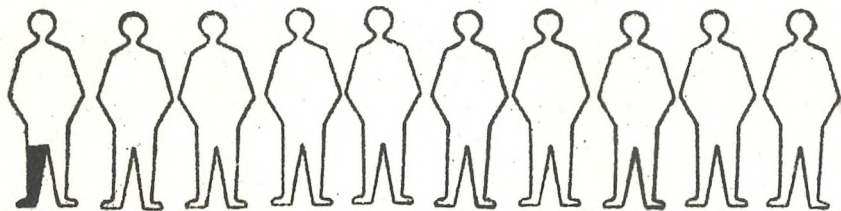
AUSTRIJSKI ČINOVNICI - ORUĐE GERMANIZACIJE

Dve interpelacije slovenačkog narodnog poslanika Grafenauera. U prv-
oj je protest protiv šovinističnog postupka austrijskih činovnika prema
Slovincima, druga sadrži protest protiv postavljenja protivusloven-
skih, nemačko-šovinističnih sudaca u Slovenačkoj Koroškoj.

Legend: Population
Объяснение: Население
Légende: Population
Legenda: Stanovništvo

Officials
Чиновничество
Fonctionnaires
Činovnici

Slovenes
Словенцы
Slovènes
Slovenci

Germans
Немцы
Allemands
Nemci

In Slovene Carinthia Germans only could be appointed officials. In a province where there were 70 per cent of Slovenes, in 1910, there were only 3 per cent of Slovene officials.

В Словенской Каринтии чиновниками могли быть только немцы. В области, где в 1910 году было 70% словенцев, среди чиновников было только 3 словенца.

En Carinthie slovène ne pouvaient être fonctionnaires — que les Allemands. Dans une région où, en 1910 il y avait 70% de Slovènes il n'y avait que 3% de fonctionnaires slovènes.

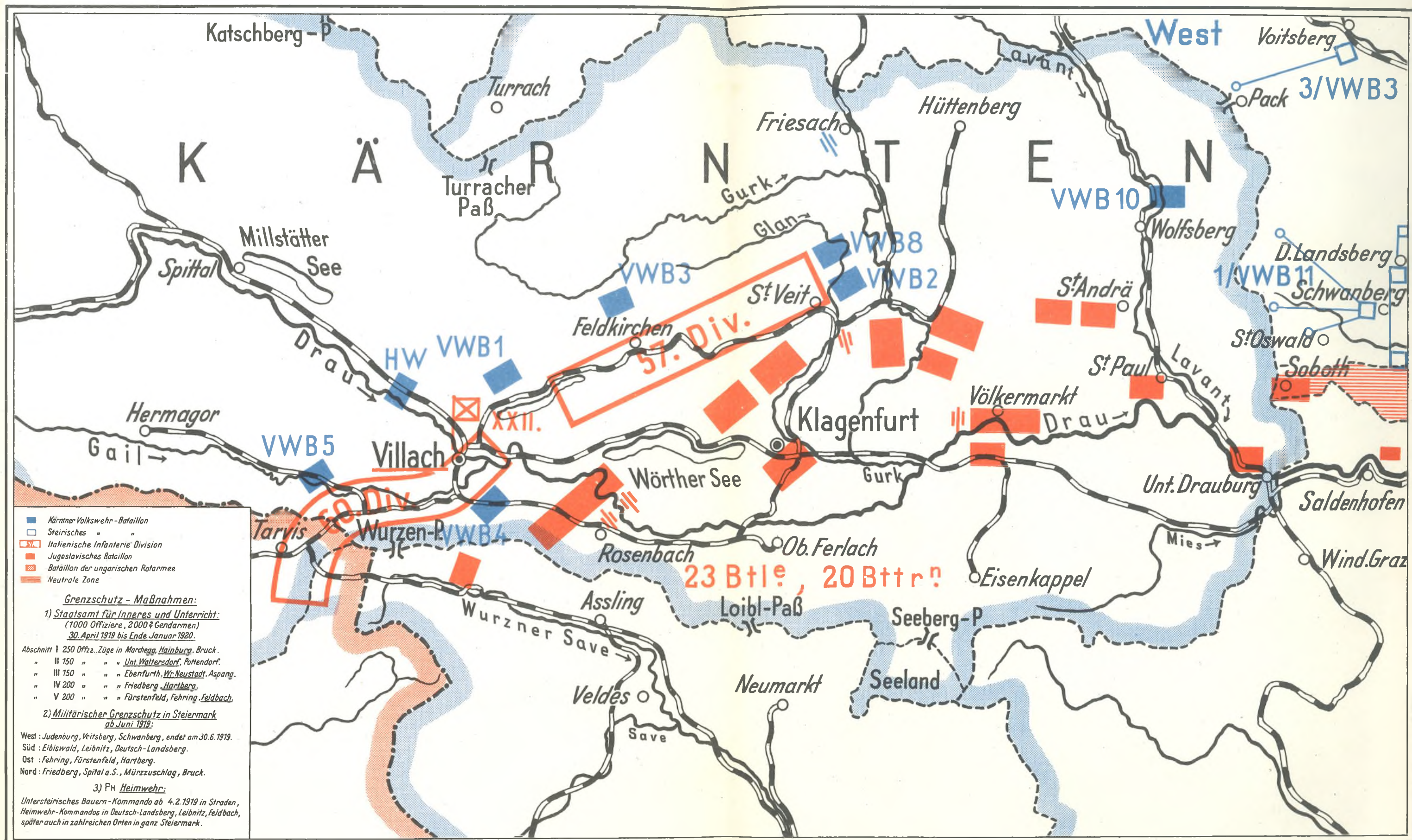
U Slovenačkoj Koruškoj mogli su da budu činovnici — samo Nemci. U zemlji gde je 1910 g. bilo 70% Slovenaca, bilo je među činovnicima samo 3% Slovenaca.

YUGOSLAV ARMY IN CARINTHIA IN 1918
ЮГОСЛАВСКОЕ ВОЙСКО В КАРИНТИИ В 1918 ГОДУ
L'ARMÉE YOUGOSLAVE EN CARINTHIE EN 1918
JUGOSLOVENSKA VOJSKA U KORUŠKOJ GODINE 1918

Zu: Darstellungen aus den Nachkriegskämpfen deutscher Truppen und Freikorps.
 Achter Band: Freiheitskämpfe in Deutschösterreich 1918–1921.
 Kärntner Freiheitskampf (2. Teil: 29. April 1919 bis 1920).
 Ringen um die untere Steiermark 1918 bis 1919.
 Besitznahme des Burgenlandes 1921.

Die Lage in Kärnten und Steiermark im Juni 1919.

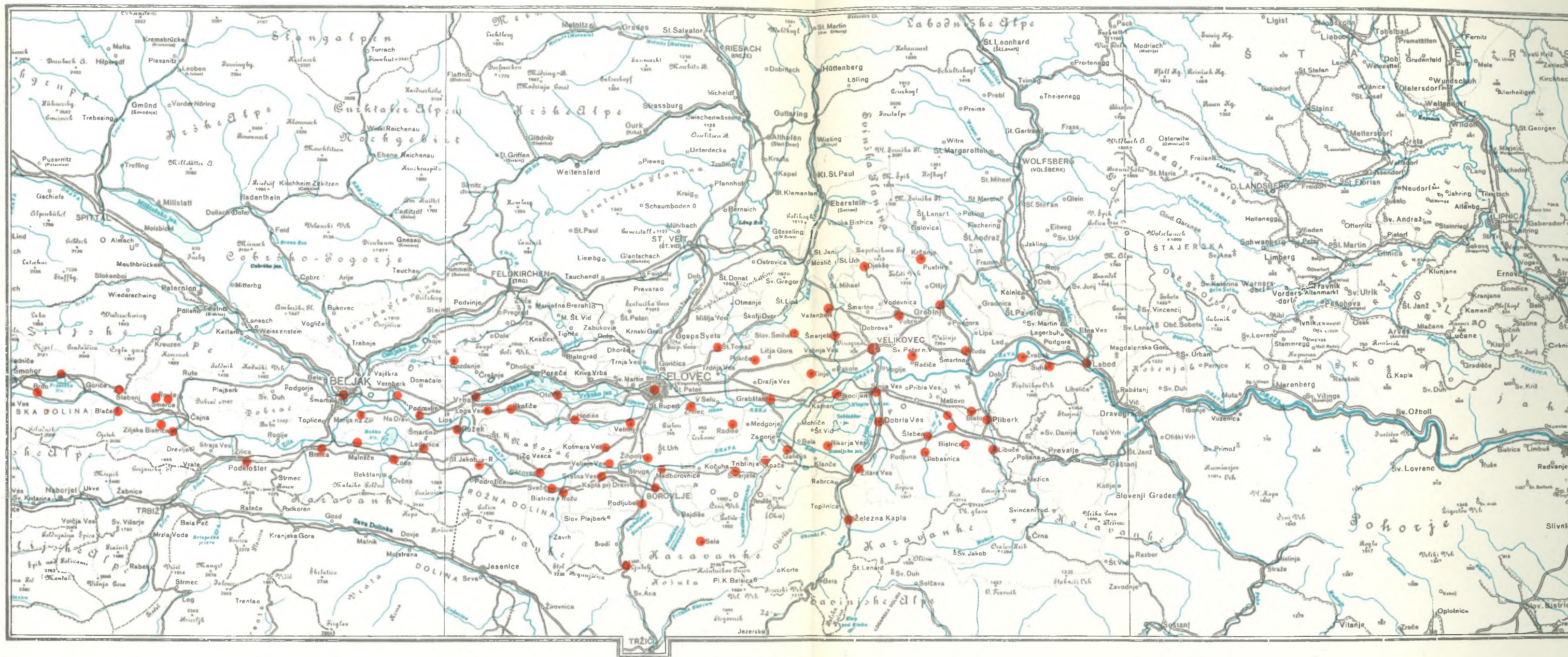

On the collapse of Austria-Hungary Yugoslav Forces liberated a great part of Carinthia.

Во время развала Австро-Венгрии югославские силы освободили значительную часть Каринтии.

Lors de la débâcle de l'Autriche-Hongrie, les forces armées yougoslaves libérèrent une grande partie de la Carinthie.

Za vreme propasti Austro-Ugarske jugoslovenske vojničke snage oslobodile su veliki deo Koroške.

Razmer 1:300,000

● The National Councils in 1918—1920. After the liberation of Slovene Carinthia in 1918 the Slovenes in Carinthia appointed their bodies of authority — the National Councils.

Национальные Советы Каринтии в 1918—1920 гг. После освобождения Каринтии в 1918 году словенцы в Каринтии назначили и свои органы власти — Национальные Советы.

Conseils nationaux en Carinthie en 1918—1920. En 1918, après la libération de la Carinthie slovène, les Slovènes de Carinthie établirent leurs autorités nationales, les Conseils nationaux.

Narodna veća u Koroškoj u godinama 1918—20. Posle oslobođenja Slovenske Koroške 1918. g., Slovenci u Koroškoj postavili su i svoje organe vlasti — Narodne savete.

Lieutenant Malgaj, a fighter for the liberation of the Carinthian Slovenes in 1919—1920. He fell in fighting against the Germans who were trying to prevent by armed forces the self-determination of the Carinthian Slovenes and their joining to Yugoslavia.

Поручник Мальгай, борец за освобождение каринтийских словенцев в 1919—1920 гг. Он пал в борьбе с немцами, стремившимися с помощью вооруженной силы воспрепятствовать самоопределению каринтийских словенцев и их присоединению к Югославии.

Le lieutenant Malgaj qui lutta pour la libération des Slovènes de Carinthie en 1919-20. Il tomba en combattant les Allemands qui voulaient par la force armée empêcher la libre détermination des Slovènes de Carinthie et leur rattachement à la Yougoslavie.

Poručnik Malgaj, borac za oslobodenje koroških Slovenaca g. 1919/20. Pao je u borbi sa Nemcima, koji su hteli sprečiti oružanom snagom samoodređenje koroških Slovenaca i njihovo prisajedinjenje Jugoslaviji.

In great manifestations taking place in 1918—1920 the Carinthian Slovenes demanded to be joined to Yugoslavia.
 На внушительных манифестациях в 1918—1920 гг. каринтийские словенцы требовали присоединения к Югославии.
 Par de grandioses manifestations, les Slovènes de Carinthie réclamaient en 1918—1920 leur rattachement à la Yougoslavie.
 Na silnim manifestacijama u godinama 1918—1920 koruški Slovenci su zahtevali prisajedinjenje Jugoslaviji.

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „Koroški Slovenec“, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
Rokopisati se naj pošiljajo na naslov: pel. in gospod. društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

**List za politiko,
gospodarstvo in prosveto**

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošov.
Stane četriletno: 1 S 50 g; celoletno: 6 S — g
Za jugoslovijo
četriletno: Din. 25.—; celoletno: Din. 100.—.

Desetletnica.

V težki gospodarski krizi živimo: kmetije ne dobijo denarja ne za žito, ne za živino in ne za les; obrtniki zdihujejo, ker kmetije ne naročujejo dela; med delavci je velika brezposelnost in trgovci se pritožujejo nad slabimi časi.

V takem času se na Koroškem vrši slavnost za slavnostjo. Ubuja se spomin na boje v naši deželi, vsaka stranka našteva svoje zasluge pri bojih in pri glasovanju in vsaka meni, da bi brez nje glasovanje izpadlo drugače. Tudi razne brošure so zagledale luč sveta, da se zasluga tem bolj utrdijo v spominu.

Eno veliko napako imajo vse slavnosti, vse naštevane zasluge in vse brošure: vse pozabijo, da bi ne bilo slavnosti, ne zasluge in ne brošur za desetletnico, če bi na Koroškem ne bilo Slovencev. To dejstvo se pa ni upoštevalo skozi celih 10 let in se letos tudi ne upošteva.

Pač upoštevalo se je enkrat in sicer takrat, ko je bila nevarnost; takrat je Koroška vedela, kaj je treba za Slovence. In je slovesno po svojem največjem predstavniku, po deželnem zboru Slovencev oblikovala „politiko sprave in pravičnosti“.

„V zavesti odgovornosti polne ure izjavila deželni zbor v imenu od njega zastopanega ljudstva, da bo varoval slovenskim deželanom njihov jezikovni in narodni značaj zdaj in za vse čase in da bo za njihov duševni in gospodarski procvit enako skrbel kakor za nemške prebivalce dežele.“

Natančna izpeljava teh načel se ho po končani združilni sklenila z zastopniki koroških Slovencev.

Sie erklärt (die vorläufige Landesversammlung) daher im Bewusstsein der verantwortungsvollen Stunde namens der von ihr vertretenen Bevölkerung, dass sie den slovenischen Landesleuten ihre sprachliche und nationale Eigenart jetzt und alle Zeit wahren will und dass sie deren geistigem und wirtschaftlichem Aufblühen diese Fürsorge angedeihen lassen wird wie den deutschen Bewohnern des Landes.

Eine genaue Ausarbeitung dieser Grundsätze wird nach durchgeführter Wiedervereinigung mit den Vertretern der Kärntner Slovenen vereinbart werden.

Tako se dobesedno glasi glavni del sklepa deželnega zbora z dne 28. septembra 1920.

Deset let je minulo od tega.

Koroški Slovenci ne preiskujemo, kako je prišlo do znanega izida glasovanja, se ne jezimo nad načinom štetja glasov in ne nad okoli 600 glasov, ki so baje bili enkrat prebivalci cone A, ne brskamo v spominu, ali so državno-politični pogledi, ali strah pred „kurikanjem v Macedonijo“, ali kulturni ali gospodarski pogledi odločili glasovanje v prid naši državi, nobenemu ne oponačamo, ali je tako ali tako glasoval, tudi ne vemo, ker je bilo tajno glasovanje, ampak smo izid glasovanja sprejeli kot dejstvo, s katerim se mora računati.

Po svojih izvoljenih zastopnikih smo oddali izjavo lojalnosti, te z nobenim dejanjem nismo kršili, četudi so nas nekateri zastopniki nemških strank večkrat izživljali. Pošteno smo dali vseh deset let državi, kar gre državi.

Kaj pa je dala Slovencev država? Kaj je storila, da nam ohrani za vse čase jezikovni in narodni značaj? Kaj je storila za naš duševni in gospodarski procvit?

Ves nemški narod prinaša ogromne žrtve, da ohrani svoje manjšine svoji narodnosti, jih

uči ljubezni do materinega jezika, jih uči zvestobe do značaja in običajev domače hiše, se pri tem sklicuje na naravna, verska in mednarodna naučila, pri nas pa del istega nemškega naroda po šoli in javnosti ubižezen do materinega jezika, ugonablja zvestobo do značaja in običajev domače hiše, nečuje zatajevanje lastnega naroda in si je tako vzgojil iz Slovencev ljudi, ki se sramujejo svojega slovenskega rodu, ki nočejo pouka svojega lastnega materinega jezika in ki se dajo celo izrabljati v proteste, če naj zavedni Slovenci dobijo trohlo ilstih pravic, ki jih Nemci proglajajo za naravno, versko in mednarodno priznanje. Kje je na Koroškem tista šola, v kateri se goji ljubezen do slovenskega materinega jezika? Kje je taka šola, ki nauči slovenskega otroka brati slovensko knjigo in pisati slovensko pismo? Niti svoli materi ne zna otrok več napisati pisma v materni besedi, ako se sam izven šole ni učil. Želimo in zahtevamo, da znajo vsi državni nemški jeziki, a gralamo, da se nas ne uč materinega jezika, ker to, kar se rabi v prvem šolskem letu materini jezik, ni pouk, ampak edino priložnost za razumevanje z otroci.

Res, pričakovali smo, da bo obljuba dana pred desetimi leti, postala resnica, a vidimo le, da se koroške Slovence z vsemi množnimi sredstvi cepi z namenom, da se naš jezikovni in narodni značaj ugonablja. Prišlo je že tako daleč, da se moramo pomakati že borili za najvažnejše: za pouk verojauka v materinem jeziku, in prišlo je že tako daleč, da se je posameznim šolskim vodstvom na prosto dalo, ali nuj se poslužujejo nemške ali slovenske knjige. Gotovo bi se med učiteljstvom še našlo nekaj narodnopravičnih gospodov, ki čutijo nedoslednost med splošnimi načeli in prakso na naših šolah, a si načel ne upajo izvajati.

„Za vse čase se nam ohrani jezikovni in narodni značaj!“

Kaj je storila država za naš duševni procvit? Niti ene kulturne prireditve ne more dežela pokazati, ki bi skrbela za duševno povzdigo našega ljudstva. Pač povdarja „Liebe zum Volkstum“, a za nas te ljubezni ni. Vse prireditve so nemške, država in dežela jih z davčnim denarjem podpirata, a za našo duševno povzdigo ni denarja. S svojimi lastnimi močmi delamo, da dvignemo izobrazbo našega ljudstva, ker se nam ljudstvo smili, ako bi moralo čisto zaostati v splošni izobrazbi, ker nečemo, da bi nadarjeni Slovenci bili samo za najnižja in najtežja dela, ampak hočemo, da si Slovenci pribori tudi boljši kruh. Pri tem delu še nismo videli nobene pomoči od dežele ali države. Pod pretvezo, da usanjamo iredento ni pomoči za naš duševni procvit, ko vendar kulturno in socialno delamo po načelih katoliške cerkve, kakor vidimo deželi izborne delavce okoli M. Gladbacha.

Kaj se je storilo za naš gospodarski procvit?

Deset let sta država in dežela lineli časa usmiliti se naših revnih krajev. Ali nista poznali naše revščine? O pač, vsaj smo tolikokrat slišali na shodih nemških strank, kako se bo skrbelo, vsaj smo tolikokrat brali poročila iz državnega in deželnega zbora, da so naši kraji najbolj zaupanja. Še letos je državno-zbornski poslanec č. d. Paulitsch dne 10. julija povdarjal, da se je s cono A po mačehovski ravnilo, še letos je državno-zbornski poslanec Tauschitz dne 10. julija govoril, da se je za cono A premalo brigalo. Torej vladne stranke so vedele za naše ubodstvo, a vseh 10 let se vlada zani ni zmenila in če je kje padla kaka drobtinica, bila je pomešana s politiko, spomnilo samo na prireditve deželnega kulturnega

sveta. Tako smo gospodarsko silno zaostali. Kar smo storili, smo storili iz lastnih moči. Otvirali smo delovanje naših posojilnic, stotim in stotim smo pomagali s svojim denarjem, tako rešili marsikateremu domu pred bodbom, pomagali zboljšati gospodarska poslopja, nabavljati stroje itd., samo da ohranimo domove našim mladih otrokom.

Pa letošnji dar za cono A! To ni noben dar, ampak samo del one dolžne skrbi države za naše kraje, ki bi imela že davno priti, da bi naš kralj ne postal najbolj zaostali del cele države, da bi naš kralj ne postal usmiljenja vreden otrok mačeha.

Če bi se za nas enako skrbelo kakor za nemške sodeželane, bi nemški poslanec ne mogel reči: Zone A „stiefmütterlich bedachtes Land“.

Tako se je skrbelo za naš gospodarski procvit. Mnogo Slovencev je moralo prodati svoje domove, je moralo pomnožiti armado brezposelnih, a na njihovo mesto so prišli tuji iz daljne Prusije, Poljske, vzhodne Prusije prav kakor smo slišali pred desetimi leti „Kärntner den Kärntnern!“ „O izpeljavi jezikovnih, narodnih, duševnih in gospodarskih načel se ho deželni zbor dogovoril z zastopniki koroških Slovencev.“ Tako pred desetimi leti.

Zadnja štiri leta so se vršili dogovori, a nikamor niso prišli, ker ni politike sprave in pravičnosti, ampak je politika sebičnosti in zavajanja v narodno in kulturno renegatstvo. Pri tem se večina poslužuje starega imena za Slovence in hoče sveto dopovedati, da sta na Koroškem dva različna dela jugoslovenskega plemena, Slovenci in Vindiši. Z vsemi možnimi pripomočki hoče izvedenec za Nemce v slovenskem vprašanju pod mečeno krinko znanstvenosti dokazovati, da so Slovenci na Koroškem germansko-dinarsko plemo, ki ima prav malo slovenskega v sebi. A na nekaj znanstveni Agent čisto pozabi, da Slovenci na Koroškem nimamo izraza „Vindiši“ in še na nekaj je pozabil, da to germansko-dinarsko plemo govori slovensko in še nekaj, da ni jezikovnega in narodnega razločka med Slovenci in Vindiši. Ali smo Slovenci vsi, ali pa vsi Vindiši. Pa kljub temu vzdržuje to ločitev in tega se poslužujejo politiki, da bi nam ne bilo treba ničesar dati. Ta umetna, papirna cepitev Slovencev v dva dela je pretveza in vzrok, da dogovori ne pridejo na zeleno vejo. Živimo ob državi meji med Nemci in Jugoslovanci, velikega gospodarskega pomena je za nas popolno znanje obeh jezikov in državni interes Avstrije bi bil, da vsak rojen Slovenec izrazi znanje svojega materinega jezika. To je bila in je glavna zahteva zastopnikov koroških Slovencev. 70 let že bismo ta bol, vse zastoni, vsi dogovori so samo krinka za zunanji svet, namen je, nalogo naših kol izrabiti za raznarodovanje tako dolgo, da je cilj dosežen, ne glede na to, ali svet raznarodovanje obsoja kot nemoralno delo ali ne.

A vsi taki spomini nas nikdar ne bodo zapeljali, da bi v boju za naše narodne, kulturne in gospodarske pravice zapustili postavne poti. Ko vidimo padati naše domove, bomo podvojili svoje moči, da jih rešimo, bomo odpirali oči svojim nezavednim bratom, da vidijo namene njihovih navideznih prijateljev, in bomo učili in širili ljubezen do domače zemlje, zvestobo do lastnih staršev, da imamo tako mirno zavest: storili smo po svojih močeh vse, da ohranimo svojim otrokom vse in vse tako, kar in kakor smo podedovali po svojih starših: Vero, jezik in dom njihov.

On September 28, 1920, the German Carinthian Provincial Diet promised Carinthian Slovenes a large part freedom if they voted in favour of Austria at the plebiscite.

28 сентября 1920 года немецкий Каринтийский Областной сейм обещал каринтийским словенцам самую широкую свободу, если они при плебисците будут голосовать за Австрию.

Le 28 septembre 1920, le Conseil provincial allemand de Carinthie promettait la liberté la plus large aux Slovènes de Carinthie si, au plebiscite, ils se prononçaient en faveur de l'Autriche.

28 septembra 1920 g. nemački Koroški zemaljski savet obećao je koroškim Slovincima najširu slobodu, ako na plebiscitu glasuju za Austriju.

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „Koroški Slovenec“,
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
jet. in gospod. društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List za politiko,
gospodarstvo in prosveto

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 13 grošev.
Stane četrtletno: 1 S 50 g; celoletno: 6 S.— g
Za Jugoslavijo
četrtletno: Din. 25.—; celoletno: Din. 100.—.

Volilci in volilke! Na dan volitve storite svojo dolžnost!

Veliki nemški državnik Bismarck je rekel: „Nikdar se toliko ne laže kakor pred volitvami, po lovu in med vojno.“ On je to lahko dobro vedel. Zato ne verjemite sladkim besedam vseh mogočih strank, ampak se držite svoje domače krščanske in slovenske stranke! Kdo ima več srca za vas kakor domača stranka? Naša čast zahteva, da se držimo „Svoji k svojim!“ Koroški Slovenci ubogajo edino Koroško slovensko stranko, tako nam narekuje ljubezen do svojega ljudstva.

Nepričakovana razkritja.

Po dobrem in vsestranskem premisleku smo se odločili, da pri teh volitvah glasujemo za deželni zbor za lastno Koroško slovensko stranko; ker na glasov za državni zbor ne moremo porabiti za svojo stranko, pa damo te glasove nam versko in kulturno najbližnji nemški stranki, ki nam po svojem volilnem oklicu obeta tudi v narodnih zahtevah biti pravična.

Tega svojega sklepa se bomo v nedeljo držali in pokazali, da smo disciplinirani in da smo resna stranka, ki se zaveda važnosti volitev. Prvič po vojni poizkusimo ne samo povdariti svoje krščansko prepričanje, ampak tudi iskati pravico na nemški strani. Več kot pravičnega ravnanja z nami tudi ne zahtevamo.

Ta naš sklep pa je udaril kot bomba v vrste nemških brezverskih strank in ta bomba je namah razkrila prave namene, ki jih imajo nemški nacionalci z nami.

Z velikimi črkami so poročale „Freie Stimmen“ v svet, da je krščansko-socialna stranka izdala Koroško, da dela na delitev Koroške v dva dela in — strah in groza! — da podpira jugoslovansko iredento na Koroškem. Kakor je vam znano, smo se v svojem volilnem oklicu sklicevali samo na volilni oklic nemške krščansko-socialne stranke in iz njega sklepali, da hoče z ozirom na nemške manjšine biti nam pravična, ker s tem najboljše pomaga le manjšinam svojega naroda. In to je pri nemških nacionalcih že izdajstvo Koroške. Sedaj vemo, da od ljudi okoli „Freie Stimmen“ nimamo nikoli pričakovati niti pravice; da, pravica do nas je pri njih že izdajstvo. Ali more tedaj kdo, če količnik spoštuje pravico, dati svoj glas stranki, za katero agitirajo „Freie Stimmen“, za Wirtschaftsbloek in Landbund? Niče.

Pa še lepše pride. V svoji nagli in nepremišljeni jezi nad našim sklepom so „Freie Stimmen“ izblebale tudi prave namene z nami. Izblebale so v javnost, kar smo sicer čutili že 10 let, a nismo imeli javnega dokaza zato, da so slovesno dane obljube deželnega zbora od 28. septembra l. 1920, ki jih je deželni zbor enoglasno ponovil letos ob desetletnici, v njih ovih očeh samo prevara zunanje javnosti.

Pravi namen Nemcev je po njih povedal deželni glavar dr. Lemisch ob plebiscitnih slavnostih, ki je rekel, da morajo cerkev in šola in javnost pomagati, da se manjšinana

Koroškem izravna v eno kulturno enoto z večino, to je da izgine in utone v nemštvo, da bo en sam narod.

Ne jezikovna in narodna pravičnost, ne kulturna in gospodarska povzdiga Slovencev, ampak ponemčenje je torej naša usoda, ako dobijo polno moč stranke, za katere agitirajo „Freie Stimmen“. In pri tem naj pomaga še celo cerkev?! Cerkev, ki uči spoštovati očeta in mater, očetov in materin jezik, ki uči ljubiti lasten narod bolj kakor tuj narod, ta najpomeneju nemških nacionalcev pomaga ponemčevati?! Ni mogoče!

Veseli smo, da je naš sklep prinesel ta razkritja. Sedaj vsaj vemo, pri čem smo, če dabi moč Wirtschaftsbloek in Landbund. Vsak črv se zviija in se boji za svoje življenje in mi najbi se ne bali? Zato bomo branili svoje življenje z glasovnico v roki in dali svoje glasove za državni zbor stranki, ki ne soglašajo z nameni raznarodovanja nemške Freisina, ampak nam hoče biti pravična.

Ravno strah, da se iz obročja raznarodovalne akcije izloči največja nemška stranka in krene na pravično pot, je rodil izbruha vsemake jezov. Zato vidimo, da je naša pot prava pot.

Se drugo dejstvo moramo navesti. Krščansko-socialna stranka se nas ne strahuje, kakor bi Freisina rad videl, ampak nas v svojem odgovoru na kratkovidele in neumne napade lista „Freie Stimmen“ zagovarja in pri tem povdarja, da s svojim sklepom, da damo glasove najvažnejši in najresnejši državni stranki, javno priznamo po plebiscitu ustvarjeno dejstvo. S tem se uničijo vsa dosedanja natolcevanja, da uganjamo iredento, s tem se Nemcem izvilje iz rok edino orožje, ki so ga se rabili proti nam, da so zagovarjali svoje krivice. Pošteno smo dali državi, kateri pripadamo, kar državi gre, a odgovor na to se je glasil: iredenta. Zahtevali smo samo pravice, kakor jih zahteva vsak narod, a odgovor: iredenta. Uničili smo jim to orožje. Sedaj se mora pokazati, ali je država zmožna in voljna nam dati, kar nam gre.

Sedaj so Nemci na vrati, da nam omogočijo naše lastno jezikovno, narodno in kulturno življenje, ako si hočejo ohraniti le trohico pravice zahtevati za svoje nemške manjšine avtonomno kulturno življenje.

Jasnost je prinesel naš sklep še na drugi strani. Po shodih in v zborih so znali socialni demokrati govoriti lepe besede o naših pravicah, a v odločitelnih trenutkih so bili enako nemški nacionalni kakor nemški Freisina. Ko pa je postal naš sklep znan, so se v svojem listu „Arbeiterwille“ postavili v isto vrsto kakor „Freie Stimmen“. Tudi njim je ljubše, da se na nas ponemči. Se vsaj poznamo. Toliko slovenskih volilcev imajo med nami, a niti trohice se niso storili za nas in zraven se hočejo biti internacionalni, to je, vsem narodom enako pravični.

Ali so kaj storili za pametno vzgojo naših otrok, ki jo more samo dati podlaga materinega jezika? Ali

so kaj storili v podporo našega ubožnega gospodarstva? Ali so kaj storili za izobrazbo slovenskega delavstva? Ali so kaj storili za stvarnostno zavarovanje največjih trpinov in najboljših delavcev, naših kmetov?

Ni! Važnejše jim je, pomagati nemškemu Freisinu pri ponemčevanju. Zato vemo sami, kaj je nam storiti na dan volitev in ne bomo se dali več zapeljevati.

Na mah smo spoznali svoj položaj: Vse lepe obljube so bile samo golufija javnosti. Pravi namen nemškega Freisina je, nas uničiti. Pomočniki pri tem delu so socialni demokrati. Le ena nemška stranka si upa zagovarjati pravično ravnanje z nami: Krščansko-socialna stranka.

Zato vemo, kaj je nam storiti:

Volili bomo za deželni zbor svojo lastno

Koroško slovensko stranko

da dobimo klicarje svojih pravic.

Volili bomo za državni zbor

Krščansko-socialno stranko,

da priznamo svoje krščansko prepričanje in svojo lojalnost do države, v kateri smo, in da z najboljšim orožjem v roki opomnimo največjo državno stranko, ki hoče biti nam pravična, na naše pravične zahteve.

Vsem našim volilcem!

Zaupniki Koroške slovenske stranke so postavili za volitve v deželni zbor sledeče kandidate:

1. Stare Ivan, župnik v Hodišah.
2. Dr. Franc Petek, zdravnik v Velikovecu.
3. Ogriš Janko, posestnik v Bilčovsu.
4. Gost Anton, posestnik v Stebnu pri Malošah.
5. Medved Janez, posestnik v Spodnjih Krčanjah.

Vodstvo Koroške slovenske stranke.

„Skrb“ Landbunda za gorske kmete.

Država je naložila davek na pivo in sladkor, da more s tem pomagati kmetom v sedanjem obupnem položaju. Od tega denarja dobijo kmetje v gotovini na Koroškem 3.652.000 šilingov po razmerju posetve rži, pšenice, ovsa, ječmena in koruze. Polovica tega denarja je država deželi že nakazala. Plačalo se bo od tega zemljiški davek, kakor litro bo po običajih dognano, koliko je letos vsak kmet imel piva in koruze.

Prav pa ni, kako je deželni kulturni svet razdelil denar za gorske kmete, za katere je na Koroškem določenih 1.920.000 S. Ti gorjanci nimajo žita, živina ima slabo ceno, še slabše les, ki ga itak nihče ne kupi, zato so ti v velikih stiskah. Zahtevalo se je, da se vsaj polovica

Ten years later, in 1930, the chairman of the same Provincial Diet threatened that the Carinthian Slovenes are to be drowned in the German sea.

Через 10 лет после этого, в 1930 г., председатель того же областного сейма заявил, что словенцев надо утопить в немецком море.

10 ans plus tard, en 1930, le président de ce même Conseil provincial déclarait qu'il faut noyer les Slovènes dans l'océan allemand.

10 godina kasnije, 1930 g., predsednik istoga zemaljskog saveta zapretio je, da treba koroške Slovenci udaviti u nemačkom moru.

Domače novice

Prepoved gospodinj- skih tečajev S. P. Z.

Slovenska prosvetna zveza je v novembru minulega leta na zahtevo dež. šolskega sveta predložila spored nameravanih kmetijsko-gospodinskih tečajev in sprejela še v istem mesecu obvestilo, da je šolska oblast tečaje vzela na znanje. Prvi javljenih tečajev — v Dobrli vesi — je vsled tehničnih zaprek odpadel, drugi — v Škofičah — je bil vsled motenja miru prepovedan, predvidena sta bila nato še tečaja na Kostanjah in v Št. Vidu. Slovenska prosvetna zveza pa je bila minuli teden po dež. šolskem svetu obveščena, da ji je odslej prirejanje slovenskih tečajev prepovedano. Tozadevni odlok navaja:

Deželni šolski svet za Koroško.

Štev. 1.493/1939 od 4. 2. 39.

Odlok.

Z odlokom od 26. novembra 1936, št. 86.298-II, je dež. vlada vzela na znanje, da prireja Slovenska prosvetna zveza za Koroško v Celovcu v jezikovno mešanem ozemlju Koroške pod vodstvom zasebne učiteljice Ljudmile Hartmannove zasebne kuhinjske in gospodinjske tečaje, trajajoče 6 do 10 tednov.

Ker je v svrhe pravilne izvedbe štiriletke v področju ljudske prehrane prevzela vodstvo zasebnih kuhinjskih tečajev državna kmečka organizacija in jih le-ta bodisi sama prireja bodisi na od nje odobrene tečaje odreja strokovne učiteljice, razveljavljam zgoraj navedeni odlok in vse ukrepe, ki so izšli na podlagi tega odloka.

Zasebni kuharski in gospodinjiski tečaji Slovenske prosvetne zveze v Celovcu se torej ne smejo

Notwithstanding the promises given the Saint Germain Austria oppressed the Carinthian Slovenes wherever she could, trying to Germanize them.

Documents prove how the authorities prohibited even Slovene domestic and cooking courses.

Несмотря на торжественные обещания, Сен-Жерменская Австрия всюду, где только могла, угнетала каринтийских словенцев и старалась их онемечить. Документы свидетельствуют о том, что австрийские власти запрещали даже словенские курсы домашнего хозяйства и поваренного искусства.

več vršiti. Vsaka kršitev bi bila postavno kaznovana.

Pravna sredstva: Proti odloku je glasom § 63, odst. 5 splošnega upravnega zakona BGBl. Nr. 274/1925 dovoljen priziv, ki mora biti vložen v teku 2 tednov pri dež. šolskem svetu v Celovcu pismenim ali brzojavnim putem, ki pa ne pomeni odloga prepovedi.

Utemeljitev: Z ozirom na odredbe poverjenika za štiriletko je prirejanje zasebnih gospodinskih tečajev v svrhe vežbe šoliodrastlih deklet in žen v pripravi vsakovrstnih jedil pridržano državni kmečki organizaciji, ki pritegne k vodstvu takih tečajev in pouku strokovne učne moči, katere poznajo nalogo štiriletke v področju ljudske prehrane in se o tozadevnih novih odredbah stalno obveščajo.

Torej more zasebne kuharske tečaje odslej prirejati samo državna kmečka organizacija in njene podorganizacije ali jih voditi samo učiteljice, ki so od državne kmečke organizacije za to poverjene. Zasebnih kuhinjskih tečajev, ki ne izpolnijo teh predpogojev, oblast odslej ne jemlje več na znanje. V kolikor bi se njihovo prirejanje utemeljevalo s prejšnjimi odloki, so ti razveljavljeni. Pri tem položaju je bilo treba svoječasno dovoljenje Slovenske prosvetne zveze razveljaviti.

Odlok se odpošlje: Slovenski prosvetni zvezi v Celovcu,

nadalje v vednost in navodilo:

deželnim svetom v Celovcu, Velikovcu, Beljaku, in Šmohorju,

na znanje:

dež. glavarstvu, tajni državni policiji in deželni kmečki organizaciji Südmark v Gradcu.

Predsednik:

Pawlowski e. h.

Malgré ses promesses, l'Autriche de St. Germain opprime les Slovènes de Carinthie partout où elle le put et fit tous ses efforts pour les germaniser. Les documents montrent comment les autorités allèrent jusqu'à interdire même des cours ménagers et des cours de cuisine slovènes.

Usprkos datim obećanjima, Saintgermainaska Austrija svuda, gde god je mogla, ugnjetavala je koroške Slovence i pokušala da ih germanizuje. Dokumenti govore kako je vlast zabranjivala čak i slovenačke domaćinske i kuharske tečajeve.

SCHOOL — A MEANS OF GERMANIZING ШКОЛА — ОРУДИЕ ГЕРМАНИЗАЦИИ L'ÉCOLE INSTRUMENT DE GERMANISATION ŠKOLA — ORUĐE GERMANIZACIJE

After the Austrian school reform in 1872, all elementary schools in Slovene Carinthia were utraquistic. In Saint Germain Austria Slovene teaching took place only in a few schools. In 1937 every Slovene teaching in schools was abolished. The utraquistic school was in fact a means Germanizing Slovene children.

На основании австрийской школьной реформы 1872 года все народные школы в Словенской Каринтии были двуязычными (утраквистскими). В Сен-Жерменской Австрии обучение на словенском языке производилось лишь в немногих школах. В 1937 году словенский язык был совершенно изгнан из школ.

a) Утраквистская школа была в действительности орудием германизации словенских детей.

Après la réforme scolaire autrichienne de 1872, toutes les écoles élémentaires de la Carinthie slovène furent utraquistiques. Dans l'Autriche de St. Germain on ne donnait l'enseignement en slovène que dans quelques écoles. En 1937, la langue slovène était entièrement bannie de l'école.

a) L'école utraquistique était en vérité l'instrument de la germanisation des enfants slovènes.

Posle austrijske školske reforme 1872 g., sve su osnovne škole u Slovenačkoj Koruškoj bile utrakvistične. U Saint-Germainskoj Austriji slovenačka nastava sačuvana je samo još u nekim školama. Godine 1937, međutim, u školama ukinuta je svaka slovenačka reč.

Utrakvistična škola bila je u istini oruđe za germanizaciju slovenačke dece.

Legend: Maximum of 5 lessons a week in Slovene.
25 lessons a week in German.

Объяснение: Максимум 5 недельных часов словенского обучения;
25 недельных часов словенского языка.

Légende: Maximum 5 heures de slovène per semaine.
25 heures d'allemand par semaine.

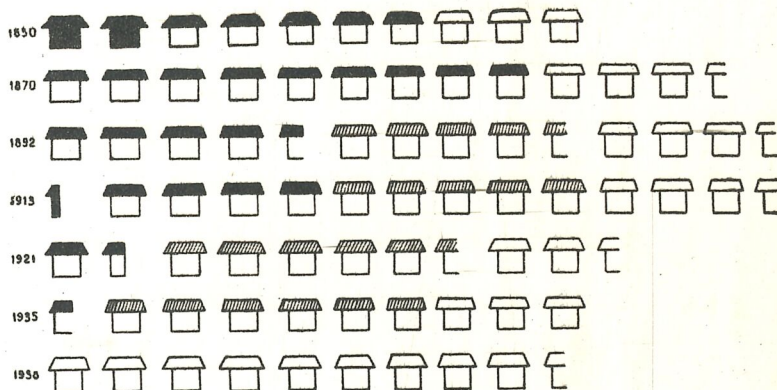
Legenda: najviše po 5 sati slovenačke nastave.
nedeljno.
25 sati nemačkog jezika nedeljno.

1. Legend: 10 Slovene schools.
Объяснение: 10 словенских школ;
Légende: 10 écoles slovènes.
Legenda: 10 slovenačkih škola.

2. 10 utraquistic schools.
10 утраквистских школ;
10 écoles utraquistiques.
10 utrakvističnih škola.

3. 10 schools which ought to have been utraquistic but were in fact German.
10 школ, которые по закону должны были быть утраквистскими, в действительности же были немецкими;
10 écoles qui, en vertu de la loi auraient dû être utraquistiques et étaient en réalité allemandes.
10 škola koje bi po zakonu morale da budu utrakvistične, ali su, u stvari, bile nemačke.

4. 10 German schools.
10 немецких школ.
10 écoles allemandes.
10 nemačkih škola.

a) Before the first world war the Carinthian Slovenes built two private schools. The Saint-Germain Austria seized both schools. — The picture shows the former Slovene school at St. Jakob.

a) 2. Незадолго до первой мировой войны каринтийские словенцы сами построили для своих нужд две частных школы. Сен-Жерменская Австрия обе эти школы конфисковала. На снимке: бывшая словенская школа в селении Шент-Якоб.

a) Avant la première guerre mondiale, les Slovènes de Carinthie avaient bâti deux écoles privées; l'Autriche de St. Germain les leur confisqua. Vue de l'ancienne école slovène de St. Jakob.

a) Koruški Slovenci pre prvog svetskog rata podigli su dve privatne škole, Saint-Germainska Austrija obe im je škola zaplenila. Na slici: nekadašnja slovenačka škola u St. Jakobu.

Izhaja
vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopis naj se frankuje in po-
šilja v uredništvo „Mira“ v
Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure po-
poldne.

Rokopis naj se samo po eni strani
lieta napiše, druga stran naj bo
prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Velja:
za celo leto 4 krome.

Denar naj se pošilja točno
pod napisom:
Upravišтво „Mira“
v Celovcu,
Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje
naprej.

Za inserate se plačuje po 30 vin.
od garmond-vrate za vsakokrat.

Glasiło koroških Slovencev

Leto XXVII.

V Celovcu, 4. julija 1908.

Štev. 27.

XVII. letni občni zbor katol.-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem,

se vrši nepreklicno
v četrtek, dne 9. julija 1908

točno ob dveh popoldne v dvorani

„Rokodelskega doma“ v Celovcu.

Sporod:

1. Poročilo odbora.
2. Volitev odbora.
3. Slučajnosti.

K najobilnejši udeležbi vabi

Odbor.

Grafenauer o naših šolah.

O naših prežalostnih šolskih razmerah je govoril poslanec g. Grafenauer ob splošnem začudenju in pritrdjevanju zbornice 22. m. m. po steno-grafičnem zapisniku med drugim, kar smo omenili že v zadnji številki, sledeče:

Ljudska šola.

Visoka zbornica! Danes govorim v imenu naroda, ki ga hoče na smrt obsoditi ona naprava, ki se imenuje in je tudi življenje ljudstva. To je šola; narod so koroški Slovenci. O potrebi in velikem pomenu šole dandanes sploh ne govorimo več; oboje je znano.

Sistem ljudskih šol v slovenakem delu Koroške me sili in mi nalaga dolžnost, da govorim o tem vladi in visoki zbornici. Vlada je sicer nekaka tovarna za obljube, ni pa stroj dejanj; zakaj sicer bi bila rešila že leta 1884. 40 od slovenskih občin zaradi šolstva vloženih pritožb, kar je sicer vsak naučni minister obljubil storiti, pa noben njegov naslednik tembolj gotovo ni iz-

polnil. Morda se bo ekselencja Marchet za to odločil, da pošlje te pritožbe kot starinske znamenitosti na jubilejno razstavo v Prago.

Te pritožbe bi bile gotovo vreden predmet delovanja avstrijske naučne uprave. (Medklici.)

Sod smodnika.

Gospoda! Koroški Slovenci smo bili sicer ubogljiv, potrpežljiv narod, narod, ki se nobenemu zapostavljanju ni postavil po robu, in le naši jagnjetovi potrpežljivosti se mora pripisovati „zgodovinski“ mir v deželi, kakor ga imenuje nemškonacionalna stranka; toda brezčutna masa tudi nismo, in vlada naj se ne predrzne, poskušati na nas svoj „tempo movendo“, svojo naglico; zakaj vlada je v svoji zaslepljenosti v zvezi z nemškonacionalno stranko v koroški deželi, katera je bila svoj čas biser v habsburški kroni, napravila avstrijski sod za smodnik. Kdor ne pozna Dunaja, ne bo verjel, da so na Dunaju „Benetke“, in komur Koroška v pravem oziru ni znana, ne bo mogel razumeti, da se nahaja v Avstriji Turčija. To državo v državi je napravila vlada v zvezi z nemškonacionalno stranko v teku 40 let večinoma s šolskim sistemom.

Ponemčevalnice — ne šole.

V slovenskem delu Koroške pravzaprav nimamo šolskega sistema v pravem pomenu besede (čujte!), zato pa imamo v naših takozvanih ntraktivističnih šolah jako neroden, neumen načrt za ponemčevanje; zakaj nemškonacionalna strahovlada, združena z navidezno naklonjenostjo vlade in navidezno zakonitostjo, to, moja gospoda, je tisto strašilo, ki ga imenujejo na Koroškem sistem ntraktivističnih šol.

Ker štejejo Slovenci na Koroškem tretjino koroškega prebivalstva, bi sodil vsak pravičen človek čisto naravno, da na učiteljišču v taki deželi mora imeti tudi drugi deželni jezik svojo postavno pravico. Zmotil bi se, gospodje! Na učiteljišču v Celovcu slovenski jezik niti za slovenske učiteljišnike ni sprejet kot obvezen učni jezik. (Medklici.)

Na Kranjskem štejejo Nemci komaj 5 odstotkov prebivalstva, pa ni teh 5 odstotkov pre-

bivalstva preskrbljeno samo z ljudskimi šolami, ampak celo s srednjimi šolami prenasličeno in ne pride niti vladi niti deželnemu šolskemu svetu na misel, da bi napravili na ljubljanskem učiteljišču nemščino kot prost predmet.

Kdor že samo iz tega dejstva ne spozna, da hoče vlada ponemčiti vse manjše narode v Avstriji, ta je slep, v političnem življenju bolan mož.

Ta naredba na celovškem učiteljišču je seveda najboljšo sredstvo, da oropa slovensko prebivalstvo na Koroškem tistih činiteljev, ki so v vzgojevalnem pomenu besede pravzaprav ljudska šola. namreč slovensčine zmožnih učiteljev. Zakaj če se slovensčina na učiteljišču v Celovcu ne poučuje v tej meri, kakor bi bilo potrebno, potem je čisto jasno, da ne moremo imeti slovenskih učiteljev. vsaj ne toliko, kolikor bi jih smeli po pravici zahtevati. Vse to se vrši pred očmi vlade in z njenim sporazumljenjem, ker smatra uničenje slovenskega naroda tudi za „vladno potreščino“ in se zdi, da soglašja s spoštovanjem in izvrševanjem zakonov, na katere so prisegli vladni organi.

Koroški valpet.

Visoka zbornica! Vsakemu človeku čnt pravice ni enako razvit; vladni organi na Koroškem in morda tudi na Dunaju so ga na pr. že popolnoma izgubili —, toda gorje slovenskemu učitelju na Koroškem, če je dovolj pogumen, da se prišteva k zarotnikom na Rüttli, po njem je. Koroški valpet ga pouči z besedami: „Moje povelje je troja volja, moja volja tvoja pravica.“ (Post. dr. Benkovič: Kdo je koroški valpet? Gospod Palla?) Da, gospod Palla! Koroški Slovenci zahtevamo od vlade le to, k čemur bi nas morala pravzaprav vlada prisiliti. Sili nas pa k temu, česar nočemo. Mi zahtevamo prostost in izobrazbo, vlada pa hoče hlapčevstvo in zatiranje. (Pritrdjevanje.)

Da je sedanji ljudskošolski sistem za to kakor ustvarjen, vam hočem natančneje razložiti in pojasniti.

Kakšne so naše šole!

Po izkazu koroškega deželnega šolskega sveta o stanju ljudskih šol za l. 1904/5 je na

b) These tablets were put on the backs of Slovene children by German schoolteachers as degrading signs.

b) Такие таблицы немецкие учителя в школах вешали на спины словенских детей, как позорящий знак.

b) Les instituteurs allemands fixaient ces humiliantes pancartes au dos des enfants slovènes.

b) Takve su tablice nemački učitelji u školama kao znak sramote vešali slovenačkoj deci na leđa.

„Interpellation des Abgeordneten Dr. Bošnjak und Genossen an Seine Excellenz den Herrn Minister für Cultus und Unterricht. Laut Gurker Diöcesanstatut für das Jahr 1882 zählt Kärnten 108.992 Slovenen in 117 Pfarren mit slovenischen Gottesdienstvorträgen und außerdem 20.282 Slovenen in 17 Pfarren mit abwechselnd deutschen und slovenischen Vorträgen, somit im Ganzen 120.000 Slovenen, welche in compacter Masse die südlichen Bezirke Kärntens bewohnen.

Der k. k. Landes Schulrath für Kärnten hat nun mit Erlaß vom 24. Juli 1879, Z. 1842, die Volksschulen in den von den Slovenen bewohnten Bezirken in drei Kategorien eingetheilt:

1. in Volksschulen mit nur deutscher Unterrichtssprache, unter welche jedoch auch Schulen in Gegenden mit rein oder vorwiegend slovenischer Bevölkerung, wie: Ebenthal, Krumpendorf, Maria-Zaas, St. Martin bei Kreudenberg, Moosburg, Eimannsdorf, Pöschach, Lantsch, Völkermarkt, Arnoldsdorf und Thörl, eingereiht wurden;

2. in Volksschulen mit anfänglich slovenischer Unterrichtssprache; die deutsche Sprache ist jedoch schon im ersten Schuljahre zu betreiben und wenn möglich schon vom zweiten Jahre an als Unterrichtssprache ausschließlich zu gebrauchen; und

3. in Volksschulen mit slovenischer Unterrichtssprache und der deutschen als Lehrgegenstand.

In diese letztere Kategorie wurde jedoch keine Volksschule, sondern alle sogenannten slovenisch-deutschen in die zweite eingereiht, obgleich sich viele Gemeinden dahin ausgesprochen haben, daß sie mit Rücksicht auf die wünschenswerthe Erleichterung der deutschen Sprache zwar die Aufnahme und Pflege derselben in der Volksschule als Lehrgegenstand wünschen, daß jedoch der Unterricht nur in der Muttersprache ersprießlich erteilt werden könne.

Der k. k. Landes Schulrath für Kärnten hat jedoch auf die von einzelnen Gemeinden, wie: St. Jacob im Rosenthal, Sredach, vorgebrachten Beschwerden wegen Vernachlässigung der slovenischen Muttersprache in der Volksschule keine Rücksicht genommen und in gänzlicher Verkennung des Zweckes der Volksschule die Erleichterung der deutschen Sprache als das Hauptziel derselben hingestellt.

Den Lehrern wurde bei jeder Gelegenheit eingeschärft, sich schon vom ersten Jahre an beim Unterrichte so viel als möglich der deutschen Sprache zu bedienen, und mit Erlaß des Landes Schulrathes vom 11. April 1877, Z. 847, wurde sogar die Verteilung der Löhne nach der Zahl der deutschen Schüler abhängig gemacht.

Zu einer vom kärntnerischen Landes Schulrath herangezogenen, für die Lehrer an den Volksschulen in den slovenischen Bezirken bestimmten „Anleitung

zur gesprächsweisen Einführung slovenischer Kinder in die deutsche Sprache“ werden die Lehrer angewiesen, mit dem deutschen Sprachunterrichte gleichzeitig mit den eben erst in die Schule eingetretenen Kindern zu beginnen und mit ihnen nur deutsch zu sprechen, wenn sie auch von denselben nicht verstanden werden. Einzelne Lehrer gehen in ihrem Germanisationsseifer so weit, daß sie den slovenischen Kindern direct verbieten, selbst im Privatverkehr unter sich in der Muttersprache zu sprechen und auf der Schultafel den hierotypen Satz aufschreiben: „Du darfst hier nur deutsch sprechen.“

Da an der Lehrerbildungsanstalt in Klagenfurt die slovenische Sprache nicht einmal für die slovenischen Candidaten obligat und somit auch kein Prüfungsgegenstand ist, treten die Lehrer ohne genügende, ja selbst ohne jede Kenntniß der Muttersprache ihrer Schüler das Lehramt an. Von 157 in den slovenischen Schulbezirken Kärntens wirkenden Lehrkräften sind 53 der slovenischen Sprache gar nicht, von den übrigen die meisten nur unvollkommen in Wort, in der Schrift jedoch die allerwenigsten mächtig.

Die üblen Folgen dieser unnatürlichen Unterrichtsmethode für die slovenische Bevölkerung Kärntens treten immer greller zu Tage, indem die aus der Volksschule austretenden Schüler ihre eigene Muttersprache weder lesen noch schreiben können, sich jedoch auch die deutsche Sprache nicht so weit angeeignet haben, um deutsche Traktate mit Verständniß lesen zu können. Daraus resultiert ein bedauerndes Zurückbleiben in der allgemeinen Bildung, eine höchst nachtheilige Schwächung des moralischen und religiösen Bewußtseins, eine schlechtere Wirtschaftsführung und ein sichtlich rückwärtiger Stand des Volkswohlfandes.

Mit Rücksicht auf die in moralischer und religiöser Beziehung hervorgetretenen Uebelstände haben 97 in den slovenischen Schulbezirken wirkende Katecheten am 11. März 1878 ein motivirtes Ersuchen an den Landes Schulrath gerichtet, derselbe möge die Lehrer anweisen, ihrem Unterrichte die slovenische Sprache als die Muttersprache der Schulkinder zu Grunde zu legen, dieselbe bis zum fünften Schuljahre zu gebrauchen, die Schüler bis zur Fertigkeit im schriftlichen Gedankenausdrucke in ihrer Muttersprache zu üben und erst in den drei obersten Classen die deutsche Sprache als Unterrichtssprache in Anwendung zu bringen.

Diese 97 Katecheten berufen sich darauf, daß sie den Religionsunterricht bei der gegenwärtigen Einrichtung unmöglich ersprießlich erteilen können, weil die Schulkinder den slovenischen Katechismus nicht zu lesen vermögen, den deutschen aber nicht verstehen.

Trotz der warmen Fürsprache des f. v. Gurker Ordinariates haben jedoch sowohl der Landes Schulrath, als das k. k. Unterrichtsministerium im Recurswege diese Petition zurückgewiesen, und

zwar das letztere mit Hinweis auf das österreichische Volksschulgesetz vom Jahre 1848, wo die bestehenden Volksschulen größtentheils deutsch waren, und mit der Aufforderung an die slovenische Geistlichkeit, nicht störend in die eingeführte Ordnung einzugreifen.

Mit Rücksicht auf diese dem Geiste und dem klaren Wortlaute des Volksschulgesetzes und der Staatsgrundgesetze widersprechenden Zustände des Volksschulwesens im slovenischen Theile Kärntens erlauben sich die Unterschrifteten an Seine Excellenz den Herrn f. v. Minister für Cultus und Unterricht folgende Fragen zu stellen:

1. Ist es Seiner Excellenz bekannt, daß für die in compacter Masse das südliche Kärnten bewohnenden 120.000 Slovenen keine einzige Volksschule mit slovenischer Unterrichtssprache besteht, und daß von 157 in den slovenischen Bezirken wirkenden Volksschullehrkräften 53 der slovenischen Sprache gar nicht, die übrigen aber derselben meist nur in Wort unvollkommen mächtig sind?

2. Sind Seiner Excellenz die bereits sichtbaren üblen Folgen dieser die Muttersprache gänzlich vernachlässigenden Lehrmethode in Bezug auf die zurückbleibende geistige Entwicklung, auf die erschwerte Pflege des religiös-sittlichen Gefühls und auf den sinkenden Volkswohlfand unter der slovenischen Bevölkerung Kärntens bekannt?

3. Ist Seine Excellenz geneigt, dahin zu wirken, daß die Volksschule auch für die Slovenen Kärntens ihrem natürlichen, durch das Volksschulgesetz normirten Wirkungsfeld zugesichert und daß für die Volksschulen in den slovenischen Bezirken Kärntens nur solche Lehrer und Schulpflichter bestellt werden, welche der slovenischen Sprache in Wort und Schrift mächtig sind?

Wien, 27. Jänner 1882.

Dr. Niegler.
F. Neubauer.
F. Hammer.
Slovasil.
Dr. W. Anst.
Dr. Toul.
W. Pfeifer.
Em. Kletts.
Dr. Basath.
Dr. Jania.
Windisch-Gräß.
Dr. Baluffi.
Tilber.
Kun.
Nabergoj.
Dr. C. Monti.

Dr. Bošnjak.
Burn.
Obreja.
Weber.
Dr. Polskar.
Bity.
M. Herman.
Jgajz. Wodanelli.
Dr. Vitezic.
Dzartewicz.
Gödel-Lannoy.
Dr. Graf.
Jireček.
Klaid.
Severa.
Dr. Rendic.

d) Interpellation made by Slovene deputies because of unbearable school conditions in Slovene Carinthia.

д) Запрос словенских депутатов по поводу невыносимых школьных условий в Словенской Каринтии.

d) Interpellation des députés slovènes au sujet des inacceptables conditions scolaires régnant en Carinthie slovène.

d) Interpelacija slovenačkih narodnih poslanika zbog nepodnošljivih školskih prilika u Slovenačkoj Koroškoj.

Dr. Trojan.
Karl Adamek.
Kosowicz.
Margheri.
Em. Lommer.
Friedrich Karl Kinsky.
Harrach.
Kvicala.

A. Šupul.
Bulat.
Negrelli.
Dr. Steidl.
Dr. Matuš.
Habiz.
Styrcea.
Mitrofanowicz.

Präsident: Diese Interpellation wird an Seine Excellenz den Herrn Unterrichtsminister zur Beantwortung übermittelt werden.

Bevor wir zur Tagesordnung übergehen, ertheile ich dem Herrn Abgeordneten Nabergoj das Wort zu einer Interpellation an den Herrn Obmann des Eisenbahnausschusses.

Abgeordneter Nabergoj: Hohes Haus! Wie bekannt, sind von verschiedenen hervorragenden Persönlichkeiten Petitionen, betreffend den Ausbau der Kronprinz Rudolph-Bahn bis Triest, an dieses hohe Haus eingelangt und an den Eisenbahnausschuß zugewiesen worden. Nachdem dieser Gegenstand für die Stadt Triest, welche ich hier zu vertreten die Ehre habe, und überdies aber für die ganze westliche Reichshälfte, von der allergrößten Bedeutung ist, erlaube ich mir an den Herrn Obmann des Eisenbahnausschusses die Anfrage zu stellen, ob von Seite dieses Ausschusses baldigst eine günstige Vertheilung an das hohe Haus über diesen so dringlichen Gegenstand erwartet werden darf?

Präsident: Der Herr Obmann des Eisenbahnausschusses Abgeordneter Freiherr v. Gödel-Lannoy hat sich zum Worte gemeldet, ich ertheile ihm das Wort.

Abgeordneter Freiherr v. Gödel-Lannoy: Auf die soeben gehörte Interpellation erlaube ich mir dem Herrn Abgeordneten Nabergoj zu antworten, daß nach dem hier vorliegenden Bericht der dem Eisenbahnausschuß zugewiesenen Petitionen, von denen eine große Anzahl eingelaufen ist, beinahe alle erledigt sind. Es sind in der von dem Herrn Abgeordneten erwähnten Beziehung drei Petitionen eingelaufen, eine von den Bewohnern des Spanghales, welche speciell von dem Ausbau der Rudolph-Bahn spricht, die zweite von der Stadtgemeinde Görz, welche den Ausbau der Predibahn befürwortet, eine dritte von mehreren Städten und Märkten von Unter-Krain, welche den Ausbau der Bahn Triest-Lad befürwortet. Diese Petitionen wurden in der letzten Sitzung des Eisenbahnausschusses, welche vorgestern stattgefunden hat, einem Mitgliede zur Berichterstattung zugewiesen, von welchem man voraussichtlich baldigst die Kenntniß der Landesverhältnisse bezieht. Daß diese Petitionen nicht früher erledigt wurden, hat seinen Grund darin, weil die zwei erstgenannten Petitionen erst im December d. J. im hohen Hause eingebracht worden sind, die letz-

France Grafenauer, a farmer and artisan from Moste near Brdo in the Zila Valley, a Slovene Carinthian leader, deputy to the Carinthian Provincial Diet and Parliament of Vienna.

Франц Графенауер, крестьянин и ремесленник из Мост у Брда в Зильской долине, руководитель каринтийских словенцев, депутат Каринтийского областного сейма и Венского парламента.

France Grafenauer, paysan et artisan de Moste près Brdo dans la vallée de la Zila, leader des Slovènes de Carinthie, député à la Diète carinthienne et au Parlemént de Vienne.

France Grafenauer, seljak i zanatlija iz Mosta kod Brda u Ziljskoj Dolini, slovenački koruški vođa, narodni poslanik u Koruškom zemaljskom saboru i u bečkom parlamentu.

Schreibweise:
Klagenfurt, Dienstag, 25. November 1930.

Verwaltung:
Klagenfurt, Dienstag, 25. November 1930.
Angelegenheiten betreffen den Bezug
und Anzeigen erledigt nur die
Verwaltung. — Das Blatt er-
scheint täglich. — Anzeigen-
annahme in der Verwaltung so-
wie in allen Angelegenheiten
angelegenheiten nach auflegenden
Fällen.

Anzeigen:
Wochenblatt 30 g
Sonntagsblatt 40 g

Bezugspreise:
Abgabe in der Verwaltung
à 8.00, in Trafiken, durch Aus-
verkauf oder Post 8.50. — Bezugs-
gebühren und kleine Anzeigen
nach Vorbehalt zu bezahlen. —
Erhöhung der Bezugs- und An-
zeigenpreise vorbehalten.

Freie Stimmen

Deutsche Kärntner Landeszeitung

Pickel
Herrenmode
Klagenfurt

Folge 271.

Klagenfurt, Dienstag, 25. November 1930.

50. Jahrgang

Für die Zone A.

Beschlüsse der Deutsch-österreichischen Arbeitsgemeinschaft.

Wien, 23. November. Gestern fand bei der Niederösterreichischen Landes-Landwirtschaftskammer unter dem Vorsitz des Leiters des landwirtschaftlichen Sachausschusses Wien der Österreichisch-deutschen Arbeitsgemeinschaft, Hofrates Dr. Winter, eine überaus zahlreich besuchte Tagung der landwirtschaftlichen Sachausschüsse Berlin, München und Wien über die Frage der Marktorganisation in Nord- und Süddeutschland sowie in Österreich statt.

Die Referate erstatteten für Österreich Doktor Steden, Sekretär der Niederösterreichischen Landes-Landwirtschaftskammer, für Norddeutschland Dr. Schindler vom Deutschen Landwirtschaftsrat und für Süddeutschland Dr. Gehlhammer von der Bayerischen Bauernkammer. Es wurde beschlossen, die Fragen des landwirtschaftlichen Warenverkehrs, der Warenstatistik, Marktbeobachtung und Marktwerbung künftighin einvernehmlich zu verfolgen, die gegenseitigen Erfahrungen auszutauschen und zu einem einheitlichen Ziele zu lenken.

Siedlungsprojekt für die Zone A.

Von den Beratungen, die der österreichische Sachausschuß gemeinsam mit dem reichs-deutschen führte, ist hervorzuheben ein in München erörtertes Siedlungsprojekt, das im Interesse der Erhaltung des Deutschtums in dem slowenischen Grenzgebiet in Kärnten deutsche Bauern unterstützen soll.

A plan for settling Germans in Slovene Carinthia. In 1930 the Saint-Germain Austria together with Germany prepared a plan for settling Germans in Slovene Carinthia and that, as the document says "for the sake of defence of Germanity in the Slovene border area in Carinthia".

План заселения Словенской Каринтии немцами. В 1930 году Сен-Жерменская Австрия вместе с Германией разработала план заселения Словенской Каринтии немцами — по выражению документа, — «в интересах защиты германства на словенской пограничной территории в Каринтии».

Plan pour l'établissement d'Allemands en Carinthie. En 1930, l'Autriche de St. Germain prépara, de concert avec l'Allemagne, un plan pour l'établissement d'Allemands en Carinthie et cela, comme en témoigne le document, «dans l'intérêt de la défense du germanisme sur le territoire frontière slovène en Carinthie».

Nacrt za naseljevanje Nemcev u Slovenačkoj Koruškoj. G. 1930 Saint-Germainska Austrija zajedno sa Nemačkom pripremila je plan za naseljevanje Nemaca u Slovenačkoj Koruškoj, i to — kako kaže dokumenat — u «interesu obrane nemštva na slovenačkoj pograničnoj teritoriji u Koruškoj».

Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei
 Kreis 2508 - Don Agram
Ortsguppe Lind ob Velden

Gruppenleiter

Herrn

Jakob Reichmann
 Bauer

Lind ob Velden

Sei Sie:

Lind ob Velden, den 23. Juli 1941.

Mitteleist Verfügung der Gauleitung Kärnten der Länd
 (Gaugrenzlandamt, Amtliche Umsiedlungsstelle) sind ab sofort
 alle slowenischen Aufschriften an Kirchen, Kapellen, Häusern,
 Grabkreuzen u.ä.w. verboten. Sie werden daher aufgefordert, die
 slowenische Inschrift an Ihrer Hauskapelle zu entfernen. Als
 Termin für die Durchführung setze ich den 10. August 1941. Die
 Durchführung ist mir zu melden.

Heil Hitler!
 Der stellv. Ortsgruppenleiter

Karl Wolf

German chauvinistic fury tried to efface thoroughly the Slovene character of the land as soon as possible. That is why it prohibited Slovene inscriptions on churches, chapels, houses and even tombstones.

Немецкая шовинистическая нетерпимость всеми силами старалась окончательно затушевать словенский характер области. Поэтому власти запрещали словенские надписи и в церквях, часовнях и даже на надгробных памятниках.

La fureur chauvine allemande essaya d'effacer le plus tôt possible le caractère slovène du pays. C'est pourquoi les inscriptions en slovène furent aussi interdites sur les églises, maisons, chapelles et même sur les pierres tombales.

Nemački šovinistični bes pokušao je da što pre sasvim izbriše slovenački značaj zemlje. Zato je zabranio slovenačke natpise i na crkvama, kućnim kapelama, a čak i na nadgrobnim spomenicima.

In those years Germans burnt down churches with Slovene inscriptions, destroyed Slovene tombstones and removed even Slovene inscriptions on church-bells. The relatives of Marija Zoller at Loče preserved the epitaph in Slovene on the tombstone from being destroyed by walling it up.

В эти годы немцы сжигали церкви со словенскими надписями, уничтожали надгробные плиты и устранили словенские надписи даже на церковных колоколах. Родственники Марии Цольнер в Лочах сохранили словенскую надпись от уничтожения, заградив ее.

Ces années — là, les Allemands brûlèrent les églises où il y avait des inscriptions slovènes, détruisirent les monuments funéraires slovènes et effacèrent les inscriptions en slovène même sur les cloches des églises. A Loče, la famille de Marija Zollner préserva une épitaphe en slovène de la destruction en la murant.

U tim godinama Nemci su spaljivali crkve sa slovenačkim natpisima, uništavali slovenačke nadgrobne spomenike i uklanjali čak na crkvenim zvonima slovenačke natpise. Rodaci Marije Zellner u Ločama očuvali su nadgrobni natpis na slovenačkom jeziku od uništenja time što su ga zazidali.

Kirchliches Verordnungsblatt

für die
Diözese Gurk.

Nr. 13

10. Juni 1941.

Echriftenlehrbüchlein.

Es herrscht derzeit ein Mangel an Religionsbüchern, besonders an Katechismen. Besonders für den häuslichen Religionsunterricht durch die Eltern leistet gute Dienste das mit Druckenemigung des H. Sedauer Ordinariates von der Buchhandlung "Sturia", Graz, aufgelegte "Christenlehrbüchlein", Fragen und Antworten aus dem katholischen Katechismus. 86 Seiten. Preis 10 Pf.

98.

Gebrauch der deutschen Sprache.

Im Sinne des Erlasses vom 28. Mai 1941, S. B. Bl. vom 29. Mai 1941, Nr. 12, Zl. 82, werden zur Vermeidung von Schwierigkeiten

1. die Verwaltungen der konfessionellen Friedhöfe dafür sorgen, daß Grabinschriften in Zukunft nur in deutscher Sprache verfaßt werden, und
2. die hochwürdigen Pfarrvorstände in Zukunft auf Kirchenfahnen nur deutsche Beschriftung anbringen lassen. Es wird ferner aus denselben Gründen empfohlen, ältere Kirchenfahnen mit slowenischer Beschriftung außerhalb der Kirche nicht zu zeigen.

97.

Führung des Haushaltes.

Durch die im letzten Monate erfolgten Verufenungen an neue Pfarren haben sich Schwierigkeiten ergeben, wie man die Besoldungsfrage der Haushälterinnen am verlassenen Pfarrorte und die Bezahlung des Kostgeldes am neuen Pfarrorte regeln könne.

Ecclesiastical authorities on the whole supported German chauvinists in oppressing Slovenes. The bishopric of Celovec issued an order that inscriptions on church banners and tombstones have to be only in German.

Церковные власти в Каринтии полностью поддерживали немецких шовинистов при преследовании словенцев. Епископский ординариат в Целовце издал распоряжение о том, что надписи на церковных хоругвях и надгробных памятниках должны быть только немецкими.

Les autorités ecclésiastiques en Carinthie donnèrent toute leur aide aux Allemands pour l'oppression des Slovènes. L'ordinariat de Celovec imposait des inscriptions allemandes sur les bannières d'église et des épitaphes en allemand.

Crkvene vlasti u Koruškoj u celosti pomagale su nemačkim šovinistima kod tlačenja Slovenaca. Celovački ordinarijat izdao je naredenje da moraju biti natpisi na crkvenim zastavama in nadgrobnim spomenicima samo na nemačkom jeziku.

Kirchliches Verordnungsblatt

für die
Diözese Gurk.

Nr. 12

29. Mai 1941.

81.

Altarprivileg für Krieger-Seelenmessen.

Der hl. Vater hat am 22. April 1941 das bis auf zwei Jahre nach Beendigung dieses Krieges geltende Indult gewährt, daß alle für die Seelenruhe eines deutschen Kriegers, der infolge Verwundung oder Krankheit, bei sich in diesem Krieges jenseits hat, verstorben ist, dargebrachten H. Messen privilegiert sind. Der Gebrauch dieses großen Privilegs wird hiermit für die Diözese Gurk genehmigt.

Klagenfurt, am 26. Mai 1941.

H. Gurker Ordinariat.

82.

Gebrauch der deutschen Sprache im gemischtsprachigen Gebiet der Diözese.

Der Chef der Zivilverwaltung für die besetzten Gebiete Kärntens und Steiris hat am 26. April 1941 in seinem Verordnungs- und Amtsblatt vom 2. Mai 1941, St. 2, folgende Verordnung erlassen:

4. Verordnung zur Siedereinführung der deutschen Sprache im Bereich des politischen Kommissars in Unterdraburg.

§ 1. Die Amtssprache im Bereich des politischen Kommissars in Unterdraburg ist die deutsche.

Es haben daher alle öffentlichen Dienststellen in Wort und Schrift ausschließlich die deutsche Sprache zu gebrauchen.

Die Bevölkerung hat sich bei mündlichen und schriftlichen Verkehr an die genannten Dienststellen ausschließlich der deutschen Sprache zu bedienen.

§ 2. Vornamen sind in Wort und Schrift ausschließlich in ihrer deutschen Form zu gebrauchen, auch soweit sie in slowenischer Sprache in das Geburtsregister eingetragen sind.

In das Geburtsregister dürfen nur noch deutsche Vornamen eingetragen werden.

§ 3. Unternehmungen und Betriebe, die ihren Sitz im Bereich des politischen Kommissars in Unterdraburg haben und deren Firmennamen ganz oder teilweise slowenisch sind, haben diese Firmennamen gleichwohl durch eine entsprechende deutsche Bezeichnung zu ersetzen.

§ 4. Privatschriftliche Verträge und Urkunden aller Art dürfen nicht in slowenischer Sprache aufgenommen werden, Aufträge auf Geschäftsbriefen und Bordere sind ebenfalls in deutscher Sprache zu halten.

Die Buch- und Rechnungsführung aller Kaufleute, Unternehmungen und Betriebe hat in deutscher Sprache zu erfolgen.

§ 5. Alle zur Durchführung dieser Verordnung erforderlichen Maßnahmen trifft

W e i s u n g e n

zur Einführung der deutschen Sprache beim öffentlichen Gottesdienst im gemischtsprachigen Gebiet der Diözese Gurk.

Zu der im K. V. Bl. 1941, S. 47, ergangenen Verordnung betreffs Gebrauch der deutschen Sprache beim Gottesdienst im gemischtsprachigen Gebiet der Diözese Gurk ergehen nachstehende Weisungen:

1). Als oberster Grundsatz hat zu gelten: "Suprema lex salus animarum est!" Es ist daher mit allen Mitteln zu erstreben, daß aus der neuen Sprachenordnung ein seelsorglicher Schaden so weit als möglich verhütet wird.

2). Die Einführung der ausschließlich deutschen Predigt macht es notwendig, daß auf ihre sprachliche Gestaltung besondere Aufmerksamkeit gelegt wird. Die Predigt muß sprachlich einfach, klar und leicht verständlich sein. Langsame und deutliches Aussprechen der einzelnen Worte erleichtert ihr Verständnis. Ebenso soll auf höchsten Gehalt der Predigten hingearbeitet werden. Es soll tatsächlich Wort Gottes sein, das erhebt, anseiert, tröstet und stärkt.

3). Hinsichtlich der Einführung der deutschen Gebete und Gesänge ist deren Einführung besonders durch die Kinder im Religionsunterrichte wie in der Kinderseelsorge unbedingt notwendig. Es ist darauf zu dringen, daß die Kinder im Religionsunterricht und in der Seelsorge die deutschen Gebete und Lieder gründlich lernen, um sie dann gemeinsam klar, deutlich und schön in der Kirche beten zu können. Auf diese Weise wird die Pfarrgemeinde deutsche Gebete und Gesänge am leichtesten erlernen.

4). Für den Religionsunterricht und die Kinderseelsorge ist in den gemischtsprachigen Pfarren die Verwendung von Anschauungsmitteln von ausschlaggebender Bedeutung. Anschauen am Bewilligung zum Kauf solcher Anschauungsmittel werden möglichst berücksichtigt werden.

5). Im Beichtstuhl und am Krankenbett ist ohne Zweifel nicht selten die Kenntnis wenigstens der wichtigsten Ausdrücke der slowenischen Sprache vorläufig noch notwendig. Darum wird den deutschen Hochwürdigen Seelsorgern im gemischtsprachigen Gebiete ein Beichtstuhl zur Verfügung gestellt, der ihnen in solchen Fällen erwünschte Hilfe bieten kann.

6). Es muß das Bemühen jedes Seelsorgers sein, den Gottesdienst in möglichst schöner, erhabender und würdiger Form zu gestalten. Auf diese Weise muß den nicht Deutsch sprechenden Gläubigen ersetzt werden, was sie am Verstehen ihrer Muttersprache in der Kirche einbüssen.

7). Jeder Hochwürdige Seelsorger wolle sich bemühen, allen Gläubigen ohne Unterschied ihrer Nationalität alles zu werden. Der Mangel an Kenntnis der Muttersprache eines Teiles der Gläubigen soll durch die Sprache christlicher Liebe ersetzt werden.

Klagenfurt, am 29. Mai 1941.

+ Dr. Andreas Rohrer o. S. P.
Kapitelvikar.

Vervielfältigt vom H. Gurker Ordinariat in Klagenfurt.

Verantwortlich für den Inhalt: Bischof Dr. Andreas Rohrer, Klagenfurt.

Ecclesiastical authorities in Carinthia have, in order to secure the carrying out of their denationalizing order, in contradiction to elementary human rights, issued instructions for denationalizing children through religious teaching.

Церковные власти в Каринтии в целях денационализации, вопреки самым основным человеческим началам, давали указания об онемечении детей с помощью религиозного обучения.

Pour l'application de leurs mesures de dénationalisation, les autorités ecclésiastiques en Carinthie donnèrent, au mépris des droits humains les plus élémentaires, des instructions à l'effet de dénationaliser les enfants par l'enseignement religieux.

Crkvena vlast za Korušku izdala je, da izvede svoju naredbu o odnarodavanju, upustva za odnarodavanje dece pomoću verske nastave, a to u protivnosti sa najosnovnijim čovečanskim pravima.

48

der politische Kommissar.

§ 8. Zuwiderhandlungen gegen diese Verordnung werden mit Geldbußen oder Freiheitsentzug bestraft. Diese Strafen können auch nebeneinander verhängt werden.

Bezugnehmend diese Verordnung nur für den Bereich des politischen Kommissars in Unterdraburg giltig ist, wird die sinnmäßige Durchführung dieser Verordnung auch für das gemischtsprachige Gebiet Kärntens vom Reichshauptkammerpräsidenten in Kärnten genehmigt.

Aus selbständigen Erwägungen heraus sieht sich deshalb das H. Ordinariat verpflichtet, folgende Weisungen den hochwürdigen Seelsorgern des gemischtsprachigen Gebietes zu geben:

"Die Sprache beim öffentlichen Gottesdienste ist deutsch. Deutsch sind daher die Predigten, das Gebeten, der Religionsunterricht, die Kinderseelsorgestunden, der Gesang und das gemeinsame Gebet in der Kirche."

Soweit in manchen Kirchen bisher nur slowenisch gebetet und gesungen wurde, wird sich der hochwürdige Seelsorger bemühen, durch Unterweisung der Kinder und Erwachsenen, das Gebet des Volkes und den Gesang in deutscher Sprache einzuführen, so daß bis spätestens Anfang September der Gesang und das Gebet des Volkes auch in diesen Pfarren in deutscher Sprache erfolgen kann.

Die hochwürdigen Herren werden sich anzufragen sein lassen, durch besonderen selbständigen Akt den Gläubigen diese Opfer erträglich zu machen.

Klagenfurt, am 26. Mai 1941.

H. Gurker Ordinariat.

83.

Abhaltung von Prozessionen.

Wie bereits durch unser Rundschreiben vom 25. April 1941, Zl. 2. S. mitgeteilt wurde, ist das Prozessionsverbot aufgehoben. Die Seelsorge Staatspolizei, Staatspolizeistelle Klagenfurt teilt unter dem 26. April 1941, Zl. II X 227/41

Ecclesiastical authorities in Carinthia on their part violently abolished the Slovene language in holy services, disregarding the fact that to that time "people in many churches had prayed only in Slovene".

Церковные власти в Каринтии насильственно устранили словенский язык из богослужения, несмотря на то, что »во многих церквях сих пор молились только по-словенски«.

De leur côté, les autorités ecclésiastiques en Carinthie bannirent violemment la langue slovène des offices religieux sans tenir compte du fait que, jusqu'alors «dans un grand nombre d'églises on n'avait prié qu'en slovène».

Crkvena vlast u Koruškoj sa svoje strane masilno je isključila slovenački jezik iz bogoslužja bez obzira na to da su dotle »u mnogim crkvama molitve bile samo slovenačke«.

Der Chef der Zivilverwaltung für die besetzten Gebiete Kärntens und Krains
gab am 26 April 1941 in seinem Verordnungs- und Amtsblatt vom 2. Mai 1941,
Band 2, folgende Verordnung erlassen:

4. Verordnung zur Wiedereinführung der deutschen Sprache im Bereich des politischen Kommissars in Unterdrauburg.

§ 1. Die Amtssprache im Bereich des politischen Kommissars in Unterdrauburg ist die deutsche.

Es haben daher alle öffentlichen Dienststellen in Wort und Schrift ausschließlich die deutsche Sprache zu gebrauchen.

Die Bevölkerung hat sich bei mündlichen und schriftlichen Anträgen an die genannten Dienststellen ausschließlich der deutschen Sprache zu bedienen.

§ 2. Vornamen sind in Wort und Schrift ausschließlich in ihrer deutschen Form zu gebrauchen, auch soweit sie in slowenischer Sprache in das Geburtsregister eingetragen sind.

In das Geburtsregister dürfen nur noch deutsche Vornamen eingetragen werden.

§ 3. Unternehmungen und Betriebe, die ihren Sitz im Bereich des politischen Kommissars in Unterdrauburg haben und deren Firmennamen ganz oder teilweise slowenisch sind, haben diese Firmenbezeichnung ehestens durch eine entsprechende deutsche Bezeichnung zu ersetzen.

§ 4. Privatschriftliche Verträge und Urkunden aller Art dürfen nicht in slowenischer Sprache aufgenommen werden, Aufdrücke auf Geschäftspapieren und Vordrucke sind ebenfalls in deutscher Sprache zu halten.

Die Buch- und Rechnungsführung aller Kaufleute, Unternehmungen und Betriebe hat in deutscher Sprache zu erfolgen.

§ 5. Alle zur Durchführung dieser Verordnung erforderlichen Maßnahmen trifft der politische Kommissar.

§ 6. Zuwiderhandlungen gegen diese Verordnung werden mit Geldbußen oder Freiheitsentzug bestraft. Diese Strafen können auch nebeneinander verhängt werden.

1941 an order was stating the official language be exclusively German, even in the newly annexed, thoroughly Slovene areas. German was ordered as an exclusive language for business life.

1941 году было издано распоряжение о том, что официальным языком должен быть исключительно немецкий, даже во вновь присоединенных, вполне словенских краях. Немецкий язык был предписан как единственный язык и в деловом обороте.

1941, la langue allemande fut déclarée unique langue officielle même dans les régions totalement slovènes nouvellement annexées. Allemand était imposé comme langue unique dans la vie publique.

1941 izašla je odluka da jeste zvanični jezik isključivo nemački, čak i u novo prisajedinjenim, potpuno slovenačkim zemljama. Nemački jezik propisan je bio kao isključni jezik za poslovni život.

Ansprache des Herrn Reichsministers Dr. Frick bei der Einführung des Reichsstatthalters Dr. Friedrich Rainer in Klagenfurt am 16. Dezember 1941

tums durch das Slowenentum vom jugoslawischen Staat besonders vor-
getrieben worden.

Bei dem starken Vorherrschen des deutschen Elementes während eines Zeitraumes von 1000 Jahren ist es nicht verwunderlich, daß das **Deutschum Jahrhunderte hindurch führend war**. Es ist aber weiter auch nicht verwunderlich, daß wir in diesem Land noch heute überall auf **deutsche Spuren stoßen**. Man kann ohne Uebertreibung sagen, daß in Oberkain der Slowene vor allem deshalb lebensfähig und für den Aufbau eines Kulturlandes brauchbar geworden ist, weil er starke deutsche **Blutsbestandteile** in sich trägt. Die beachtliche Kulturstufe des Gebietes ist somit die unmittelbare Folge des starken deutschen Bluteinschlages.

Diese Tatsache und die tausendjährige Zugehörigkeit zum deutschen Machtbereich geben uns den klaren **Rechtsanspruch** auf dieses Land. Wenn der Führer dieses von deutschen Truppen wiedereroberte Gebiet demnächst in das Reich zurückgliedern wird, so beseitigt er damit nur ein Unrecht, das im Jahre 1918 dem ganzen deutschen Volke zugefügt worden ist. In der Oberkain stecken so viele deutsche Werte, daß man sie nicht länger unter fremdem Einfluß lassen könnte.

Ihre Aufgabe, Parteigenosse Rainer, ist es nun, **dieses Land wieder ganz und gar deutsch zu machen**. Bei der bauerlichen Bevölkerung wird dieser Prozeß nur eine Frage der Zeit sein. Die Zahl der Widerstrebenden oder der Schwankenden wird nicht allzu groß sein. Besonders in dem südlichen Grenzstreifen wird ein starker rein deutscher Wall geschaffen werden müssen. In dieser Hinsicht hat der Reichskommissar für die Festigung deutschen Volkstums bereits die erforderlichen Anordnungen getroffen. Die große Masse der bauerlichen Bevölkerung wird nach **Beseitigung des Einflusses von Hetzern und slowenischen Nationalisten** sehr bald erkennen und fühlen, daß **Oberkain** in Zukunft wieder, wie in vergangenen Jahrhunderten, deutsches Land sein muß, wenn es nur irgendwie am kulturellen, sozialen und politischen Geschehen Anteil haben will.

Die **deutsche Sprache** muß im öffentlichen Leben immer mehr in den Vordergrund treten. Sie ist die **alleinige Behördensprache** und amtliche Umgangssprache. Dies wird keine ernsthaften Schwierigkeiten bereiten, da die ältere Generation aus der Zeit der Donaumonarchie noch vielfach Deutsch versteht. Die Jugend ist in der Schule sofort deutsch zu erziehen. Der Unterricht ist, soweit irgend möglich, in kürzester Frist ganz in Deutsch zu erteilen. Für die restliche Bevölkerung wird der vom **Kärntner Volksbund** begonnene deutsche Sprachunterricht verstärkt fortzusetzen sein. Ich bitte Sie, Parteigenosse Rainer, diesen außerhalb der Schule stattfindenden Sprachkursen ein besonderes Augenmerk zu schenken. Wir dürfen nicht versäumen, was im Habsburgerreich versäumt worden ist.

the address delivered by minister Frick to Rainer on his assumption of duties as State administrator of Carinthia, on December 16, 1941: the Gauleiter Rainer assumed as his most important duty "to Germanize again thoroughly and definitely" Carinthia, as well as, after the attack on Yugoslavia, the annexed portion of the Yugoslav Slovenia.

Обращение министра Германского Райха, Фрика, к Райнеру в связи сего назначением на должность государственного управителя Каринтии 16 декабря 1941 года. В качестве главной задачи гаулейтера Райнера при вступлении его в должность, была поставлена окончательная германизация Каринтии и части югославской Словении, присоединенной в результате нападения на Югославию.

l'adresse du ministre du Reich, Frick, à Rainer au moment de son entrée en fonctions comme administrateur de la Carinthie, le 16 décembre 1941. Le gauleiter Rainer se donna alors pour tâche principale de «germaniser de nouveau et radicalement» la Carinthie ainsi que la partie de la Slovénie yougoslave rattachée à l'Allemagne après l'agression contre la Yougoslavie.

govor rajhovskog ministra Fricka Raineru prilikom njegova stupanja na mesto državnog upravnika Koruške 16 decembra 1941 g. Prilikom stupanja na dužnost, gaulejter Rainer primio je, kao najvažniju ulogu, zadaću da Korušku »opet potpuno i do kraja ponemčki«, a isto-
ko, posle napada na Jugoslaviju, i prisajedinjeni deo jugoslovenske Slovenije.

Verordnungs- und Amtsblatt

des Chefs der Zivilverwaltung in den besetzten Gebieten Kärntens und Krains

Sonderbeilage zu Stück 18, Jahrgang 1942

Verzeichnis

der in

Oberkrain und im Miesstale gebräuchlichen Vor- und Schreibnamen.

(Verordnung über die deutsche Schreibweise von Vor- und Familiennamen in den besetzten Gebieten Kärntens und Krains, Verordnungs- und Amtsblatt vom 26. Februar 1942, Nr. 25.)

Männliche Vornamen

Adalbert, Voitech	Adalbert	Alojz, Alojzi, Lojze, Lojzek, Slavko, Vekoslav	Alois
Adam	Adam		
Ado, Adolf, Dölfe	Adolf	Ambroz, Ambrozij	Ambrosius
Adrijan	Hadrian	Andrej, Andrejč, Andrejček, Hrabroslav	Andreas
Agapit, Ljubo	Julius		
Alac	Achatz	Anton, Antonij, Tone, Tonce, Tonček, Zvonko	Anton
Aleksander, Aleksij, Ales, Alek, Aljoša, Suša	Alexander, Alex	Auže	Hans, Johann
Alfouz	Alfous	Atanazij	Athanasius
Alfred	Alfred	Avguštin, August	August
Balant, Valentin	Valentin	Bogdan	Theodosius, Mathias
Belko	Albin	Bogoljub	Theophil
Basilij	Basilius	Bogomil	Gottlieb
Benedikt	Benedikt	Bogomir, Bogo, Božo	Gottfried
Benjamin	Benjamin	Bogoslav	Gottlob
Beno	Benu	Bojan, Mober	Hermagoras
Bernard	Bernhard	Boleslav	Boleslaw
Bertold	Berthold	Bolfenk	Wolfgang
Blaž, Blaže, Blažek	Blasius	Boltezar	Ballthasar

1

Germanizing of Slovene Christian names and surnames. In order to efface the Slovene character of Carinthia and of the annexed portion of Slovenia; it was officially ordered all Slovene surnames and names to be replaced by German names. To this purpose a special official list was made out.

Онемечение словенских имен и фамилий. В целях устранения словенского характера Каринтии и присоединенной части Словении было издано официальное распоряжение о замене всех имен и фамилий немецкими. В этих целях был составлен особый официальный список имен.

Germanisation des noms de famille et des noms de baptême slovènes. Pour effacer le caractère slovène de la Carinthie et de cette partie de la Slovénie rattachée à l'Allemagne, on décida officiellement que tous les noms de famille et de baptême slovènes doivent être transformés en noms allemands. A cet effet une liste officielle spéciale fut établie.

Ponemčenje slovenačkih imena i prezimena. Da bi izbrisali slovenački značaj Koroške i prisajedinjenog dela Slovenije, zvanično se odredilo da treba sva slovenačka prezimena i imena zameniti nemačkima. U tu svrhu izraden je poseban zvanični spisak.

Caved	Zewolz	Cokan	Zokan
Chirandon	Chirandon	Colarič	Zolaritsch
Chwatal	Chwatal	Colgar	Zolger
Cibler	Ziebler	Colja	Zolla
Cidan	Zidan	Colnar	Zollner
Cigale	Zigalo	Cotelj	Zottel
Cigliarič	Ziegleritsch	Cotman	Zottmann
Cigler	Ziegler	Coš	Zoach
Ciglič	Ziegltitsch	Crnkovič	Zernkowitz
Cigola	Zigola	Crnugalj	Zernugel
Cigolo	Zigolo	Cajpi	Cajpo
Cih	Zich	Cudar	Zuder
Cihori	Zieherl	Cuderman	Zudermann
Cihro	Zieherle	Cudnar	Zudner
Cjak	Zink	Cugvič	Zugwitz
Cilar	Zicher	Cukljati	Zuklati
Cilenšek	Zichenscheck	Cule	Zule
Cim-eman	Zimmermann	Cunder	Zunder
Cim-perman	Zimpermann	Cundrič	Zundritsch
Cink	Zink	Curk	Zurk
Ciprle	Ziperle	Cuznar	Zuener
Cipuš	Zipusch	Cvajnar	Zweiner
Cirar	Zierer	Cvar	Zwar
Cirkelbach	Zirkelbach	Cve	Zwetz
Cirman	Ziermann	Cvek	Zweck
Cister	Zider	Cvelbar	Zwölfer
Citover	Zittler	Cvelfer	
Ciuha	Ziucha	Cveukelj	Zwenkel
Civha		Cvertnik	Zwertnik
Cizej	Zisei	Cvetek	Zwetek
Cizel	Ziesel	Cveteršnik	Zwetersehnik
Cizerle	Ziererle	Cvetezar	Zwetescher
Cocelj	Zocel	Cvrtko	Zwetko
Cof	Zaf	Cvrtreznik	Zwetrechnig
Cofl	Zoff	Cvikl	Zwikl
		Cvirn	Zwirn

Auszug aus dem Vortrage des SS-Standartenführers Maier-Kaibitsch in Anwesenheit des Gauleiters, des stellv. Gauleiters, des Regierungspräsidenten, der Kreisleiter und von über 100 führenden Personen der Partei und des Staates anlässlich der Tagung des Gauamtes für Volkstumsfragen am 10.7.1942 in Klagenfurt.

Der heutige Gau Kärnten ist ungefähr der Raum, um den sich drei Nationen durch Jahrhunderte hindurch stritten, drei Nationen wollten diesen Raum beherrschen. Vom Norden herunter kamen die Germanen, aus dem Südosten die Slawen, aus dem Südwesten die Romanen und nur vor etwas mehr als einem Jahre war noch am Wurzen die Dreiländerecke, an der drei Staaten aneinander gestossen sind: Das Reich, Jugoslawien und Italien.

In unserem Kampfe um Kärnten mit der Volksabstimmung am 10. Oktober 1920 gelang es, das Land nördlich der Karawanken vor dem andringenden Slawentum aus dem Südosten zu schützen und deutsch zu erhalten. Wir traten damals in den Kampf zu einem Zeitpunkte ein, wo das deutsche Volk am Boden lag. Es muß festgehalten werden, daß damals der Kärntner Volksstamm gegen eine Übermacht angetreten war "zum Kampfe für Deutschland". Dieser Kampf war ein "deutscher Kampf" und wir wussten, worum es ging, daß wir einzutreten hatten für das deutsche Volk und für das Reich. Vernunftmässig oder verstandesmässig war in diesen Kampfe nicht viel für uns zu holen. Kärnten stand allein und hat sich gegen den neuen Staat der Serben, Kroaten und Slowenen mit der Waffe in der Hand zur Wehr gesetzt. Dann haben wir nach einer 16 monatelangen schweren Besetzungszeit am 10. Okt. 1920 mit 59,04% der abgegebenen Stimmen dieses Kärnten dem deutschen Volke erhalten. Das war der

von der gleichen schwarzen Seite ausgestreut. Sogar Fgs fanden sich, die sich in ihrem politischen Unverstand an die Spitze dieser Greuelpropaganda stellten; das beweist nur, wieviel Aufklärungsarbeit von uns versäumt wurde bzw. wieviel noch in dieser Hinsicht geleistet werden muß. Mit den ewigen "Wenn's" und "Aber's" wird keine praktische Eindeutschungsarbeit geleistet. Mit dem Gebrauch der windischen Umgangssprache muß einmal Schluß gemacht werden und zwar auch im privaten Verkehr. In dem Gebiet nördlich der Karawanken muß deutsch gesprochen werden; mit allen Mitteln ist das durchzusetzen. Es darf nur mehr deutsche Aufschriften geben. In Kirchen, auf Fahnen, Kreuzen, Wegbildern und auf den Grabsteinen der Friedhöfe. Jeder muß sich in den Dienst dieser Aufgabe stellen und windische Aufschriften, wo auch immer befindlich, dem Gauamte für Volkstumsfragen bekannt geben. Im ehemaligen gemischtsprachigen Gebiet sind noch immer eine große Anzahl slowenischer Bücher, besonders religiösen Inhaltes, vorhanden; auch sie müssen verschwinden. Systematisch muß diese slowenische Literatur erfasst und dem täglichen Gebrauch der Bevölkerung entzogen werden. Vor allem von sämtlichen Stellen der Partei und des Staates müssen durchdringende Weisungen gegeben werden, daß nur noch Deutsch gesprochen werden darf.

The war-criminal Maier-Kaibitsch disclosed in his criminal speech, delivered in 1942, in presence of leading Nazis of Carinthia the years old schemes of the German chauvinists: to outroot everything Slovene from public and private life in Carinthia.

Военный преступник Майер-Кайбитш в своей преступной речи в 1942 году к руководящим нацистам Каринтии разоблачил давний замысел немецких шовинистов: истребление всего словенского в общественной и частной жизни Каринтии.

Dans un criminel discours prononcé en 1942 devant les leaders nazis de Carinthie, le criminel de guerre Maier-Kaibitsch dévoila les buts depuis longtemps poursuivis par les chauvins allemands: destruction de tout ce qui est slovène dans la vie publique et dans la vie privée en Carinthie.

Ratni zločinac Maier-Kaibitsch u svom zločinskom govoru 1942 g. otkrio je pred vodećim nacistima Koruške dugogodišnje namere nemačkih šovinista — istrebljenje svega što je slovenačko iz javnog i privatnog života u Koruškoj.

kürzester Zeit reiner Tisch gemacht wird. Es kann nur eine klare Linie geben: In dem Gebiet nördlich der Karawanken müssen wir den Standpunkt vertreten, daß der Gebrauch der deutschen Sprache auch Ausdruck der Gesinnung bzw. des Bekenntnisses, zu welchem Volkstum man sich zugehörig fühlt, sein muß. Es kann heute niemand sagen er hätte keine Möglichkeit gehabt, die deutsche Sprache zu erlernen. Wer weiterhin slowenisch spricht, bekennt sich eben bewusst zum slowenischen Volkstum und damit zum Slawentum. Dieser Standpunkt ist durchaus richtig, weil wir beim Anschluss Oberkärns an Kärnten sofort ein Zusammengehörigkeitsgefühl der slowenischen Kreise diesseits und jenseits der Karawanken feststellen konnten. Ausflüge von slowenischen Gesangsvereinen von drüben her wurden organisiert in das Rosental, in das Bleiburger Gebiet usw., wobei es zu regelrechten Verbrüderungsfesten kam. Angesichts dieser Entwicklung mußten wir uns im Frühjahr 1942 dazu entschliessen, die führenden Kreise der Kärntner Slowenen ins Innere des Reiches umzusiedeln. Nun aber sah man erst, wie wenig der Kärntner seine Grenzaufgabe versteht. Er vergass einfach, worum es da ging. Er ruhte noch immer auf den Lorbeeren des 10. Oktober 1920 aus. Er hat die Zeit nicht mehr begriffen, die ihm neue grosse Aufgaben zur Lösung stellte. Er konnte es nicht verstehen, daß man auf der einen Seite Slowenen aus Kärnten aussiedelte, während man sich auf der anderen der Aufgabe unterzog, Oberkrainer einzudeutschen. Den einen war die Zeit, in der die Aussiedlung durchgeführt wurde, nicht recht; nach ihrer Meinung hätte man das im Winter machen müssen; hätten wir es im Winter getan, hätten die anderen wieder einzuwenden gewusst, daß man mit einer solchen Aktion auch besser die wärmere Jahreszeit abgewartet hätte. Spätere Meinungen wurden aber alle einheitlich

bei einer Behörde windisch geantwortet wird; zur Rede gestellt verantwortet sich dann der Beamte damit, daß er auf solche Weise nur seine Sprachkenntnisse erweitere. Auch die nach Kärnten versetzten deutschen Geistlichen bemühen sich die slowenische Sprache zu erlernen, um ja mit der Bevölkerung im ehemals doppel-sprachigen Gebiet in Kontakt zu kommen. Unsere erste und wichtigste Aufgabe ist daher in Zukunft die Ausmerzung des Slowenischen aus dem öffentlichen und privaten Leben; dabei muß der größte Einfluß auf die Schuljugend ausgeübt werden; Schulaufsätze mit dem Thema "Warum spreche ich Deutsch" sollen für die Jugend richtunggebend sein. Dann werden die Kinder auch die Eltern fragen, warum sie im deutschen Reiche nicht Deutsch sprechen. Ferner muß an alle Stellen der Partei und des Staates die Weisung ergehen, mit allen zu Gebote stehenden Mitteln bei uns in Kärnten die windische Mundart auszumerzen.

So kann die Volkstumsarbeit auch in dem Gebiet nördlich der Karawanken natürlich nicht aufhören, sondern ist auch hier zu intensivieren. Es muß jetzt wieder mit Dorfgemeinschaftsarbeit begonnen werden, wozu vor allem die Frauenschaft heranzuziehen ist, die in dem zu betreuenden Gebiet gut ist. Das gilt besonders vom Kreise Völkermarkt einschließlich des Mießtales. Dort fanden Koch- und Nähkurse, Theateraufführungen, Gesangsvereinsveranstaltungen usw. laufend statt. So wie seinerzeit in der Abstimmungszeit das Kärntner Volklied als Kampflied des Kärntners die beste Kampfwaffe gegenüber dem Feind aus dem Südosten war, muß auch jetzt wieder das deutsche Kärntner Lied, das eine ungeheure Kraft besitzt und das sich nicht uniformieren läßt, einen wesentlichen Bestandteil unserer Arbeit ^{besonders} ausmachen und ^{besonders} die Jugend wieder in diesem Gesang richtig geleitet werden.

Dr. Franc Petek, a physician from Velikovec and a political leader of the Carinthian Slovenes in the era of the Parliamentary Austria, now president of the Liberation organization — the Liberation Front of Carinthia.

Др. Франк Петек, врач из Целовца и политический вождь словенцев в эпоху парламентарной Австрии, ныне председатель освободительной организации — Освободительного Фронта Каринтии.

Le dr. Franc Petek, médecin à Velikovec et leader politique des Slovènes de Carinthie à l'époque de l'Autriche parlementaire est actuellement président de l'organisation de libération — le Front de la Libération en Carinthie.

Dr. Franc Petek, lekar iz Velikovca i politički vođa koroških Slovenaca u doba parlamentarne Austrije, sada predsjednik oslobodilačke organizacije — Oslobodilačkog Fronta za Korušku.

Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei

Kreisleitung Klagenfurt

Nr. 886
Kärntnerischen Sportasse Klagenfurt

Sernus Nr. 31-35, 31-37

propagandaleiter

B III. Ko/H

Meldung von slovenischen
Familien.

Klagenfurt, den 10. Juli 1940
An die
Ortsgruppenleitung der
in
Radsberg.

Streng vertraulich.

Die Ihnen vor kurzen überlassenen Erhebungsbogen in obiger Angelegenheit wollen Sie bitte, möglichst schon in der aller-nächsten Zeit fertig bei mir einreichen, nachdem die Einreichung auf Grund einer heutigen telefonisch erhaltenen Verständigung dringend notwendig geworden ist.

Ich brauche Ihnen die Bedeutung dieser Erhebungen nicht mehr vor Ihnen zu führen und bitte Sie, um wesentliche Berücksichtigung dieses Auftrages.

Heil Hitler!

Beispielpropagandaleiter

The Germans planned deportation of all Slovenes. To this purpose they first, collected "strictly confidential" data, in the years 1942 and 1943 they, on the other hand, openly announced their aims and started to realize them.

Немцы подготавливали выселение всех словенцев. В этих целях они сначала собирали «строго конфиденциальные» данные, а в 1942 и 1943 гг. открыто признали свои цели и приступили к их осуществлению.

Les Allemands préparaient la déportation de tous les Slovènes. Dans ce but ils recueillaient des données, d'abord d'une manière «strictement confidentielle»; en 1942 et 1943 ils proclamaient ouvertement leurs intentions et commençaient à les réaliser.

Nemci su spremali iseljenje svih Slovenaca. U tu svrhu sakupljali su ispočetka »strogo poverljive« podatke, u godinama 1942 i 1943. međutim, otvoreno su proglasili svoje ciljeve i pristupili ka njihovom ostvarivanju.

Nr. 807 — 6. November 1942

• Kleine Zeitung •

Kleine Kärntner

Schriftleitung und Geschäftsstelle in Kärnten: Klagenfurt, Flensburgerplatz 2 (Ratser-Franz)

Das Ziel Kärntens für 1943

Die Lösung der sogenannten Kärntner Frage

Klagenfurt, 5. November.

Gauleiter Dr. Friedrich Rainer hat im Rahmen seines großen Rechenschaftsberichtes über die Arbeit der NSDAP des Gaues Kärnten, den er beim Generalappell der NSDAP anlässlich der Feier des 10. Oktober im Landhaushof der Gauhauptstadt gegeben hat, als einen wesentlichen Programmpunkt und als besondere Kriegsaufgabe der NSDAP des Gaues Kärnten für das Jahr 1943 die vollspolitische Gleichsetzung des ehemaligen Kärntner Abstammungsgebietes mit dem übrigen Kärnten und damit die endgültige Beseitigung der sogenannten Kärntner Frage proklamiert. Der Gauleiter sprach damals von einer Aktion, die im planvollen Zusammenwirken aller maßgeblichen Stellen aus Partei und Staat auch den letzten Keim einer Bedrohung Kärntens beseitigen und das Vermächtnis der Kärntner Abwehrkämpfer erfüllen wird.

Am Donnerstagvormittag hatten sich im großen Festsaal des Reichsstatthaltergebäudes in Klagenfurt nur diejenigen Frauen und Männer Kärntens zusammengefunden, die an dieser feierlichen vom Gauleiter angeführten Aktion vornehmlich beteiligt sein werden, um aus dem Munde von Dr. Rainer die großen Richtlinien für diese Arbeit zu erhalten und das Generalpro-

gramm zu hören, das der Leiter des Gauamtes für Volkstum, SS-Standartenführer Walter Raibitsch, im Auftrag des Gauleiters ausgearbeitet hat.

Der Gauleiter hob in seinen einleitenden Worten die Wichtigkeit der Beseitigung der sogenannten Kärntner Frage hervor und wies darauf hin, daß durch die Lösung dieser Aufgabe die Kraft des ganzen Landes zunehmend frei werden wird für den verstärkten Einsatz in den neuen Gebieten und für das kommende große Aufbauwerk.

Sodann ergriff der Leiter des Gauamtes für Volkstumsfragen, SS-Standartenführer Walter Raibitsch das Wort, um zu den einzelnen Punkten des Generalprogramms der sogenannten Kärntner Frage ausführlich Stellung zu nehmen. An seine überaus aufschlußreichen und interessanten Ausführungen schloß sich eine rege Debatte an. Die Forderung des Gauleiters, daß in Anbetracht der großen Aufgaben Kärntens in diesem südlichsten Gau Großdeutschlands bis zur letzten Konsequenz Klarheit geschaffen werde, wird im Jahre 1943 ihre Erfüllung finden. Dafür bürgt die klare Zielsetzung durch den Gauleiter und Reichsstatthalter, und dafür bürgen auch die Männer, die der Gauleiter mit der Lösung dieser Aufgabe betraut hat.

Klagenfurt ehrt Ritterkreuzträger Troner

In accordance with the plans schemed in the run of many years by the Carinthian chauvinists with regard to exterminate the Carinthian Slovenes, a mass-deportation connected with looting, persecutions and murders was started in Carinthia in 1942. From April 1942 onwards approximately 3000 Carinthian Slovenes were deported; Germans settled on their farms. Half of the Carinthian Slovenes taken to concentration camps were annihilated.

В согласии с долголетними планами каринтийских шовинистов об истреблении каринтийских словенцев, в 1942 г. было приступлено к массовому выселению словенцев из Словенской Каринтии, связанному с ограблением, преследованиями и убийствами. Начиная с апреля 1942 года, было выселено около 3000 каринтийских словенцев, а на их земле были поселены немцы. Половина каринтийских словенцев, сосланных в концентрационные лагеря, была уничтожена.

Conformément au plan de longue date des chauvins de Carinthie sur l'expulsion des Slovènes de Carinthie, des déportations en masse accompagnées de pillage, de persécutions et de meurtres commencèrent en Carinthie. A partir d'avril 1942, environ 3000 Slovènes de Carinthie furent déportés et des Allemands s'établirent sur leurs terres. La moitié des Slovènes de Carinthie qui furent internés dans les camps de concentration y périrent.

U skladu sa dugogodišnjim nacrtima koroških šovinista o istrebljenju koroških Slovenaca počelo se 1942 g. u Slovenačkoj Koroškoj masovno iseljavanje, spojeno sa pljačkanjem, proganjanjem i ubijanjem. Od aprila 1942 g. dalje iseljenih je oko 3000 koroških Slovenaca, a na njihova imanja naseljeni su Nemci. Polovina koroških Slovenaca, iseljenih u koncentracione logore, uništena je.

Following the orders given by the Carinthian Nazi leaders the German persecutors burnt down lots of villages when deporting the Carinthian Slovenes and exterminating Slovene people in Carinthia.

По указанию каринтийских нацистских руководителей, немцы, в связи с выселением каринтийских словенцев и с планом истребления словенского народа в Каринтии, сожгли ряд деревень.

Selon les instructions des leaders nazis carinthiens, les persécuteurs allemands brûlent de nombreux villages pour compléter la déportation des Slovènes de Carinthie et la destruction du peuple slovène en Carinthie.

Prema upustvima koruških nacističnih vođa nemački su progonioci u vezi sa iseljavanjem koruških Slovenaca i uništenjem slovenačkog naroda u Koruškoj spalili čitav niz sela.

Der Volksgerichtshof fällte 13 Todesurteile

Kommunistisch-terroristische Elemente unschädlich gemacht — Schwere Zuchthausstrafen für die Helfershelfer

Der Erste Senat des Volksgerichtshofes tagte in dreitägiger öffentlicher Verhandlung unter dem Vorsitz seines Präsidenten Staatssekretär a. D. Dr. Preisler im Landgericht Klagenfurt über die Anklage, die der Oberreichsanwalt gegen 37 Personen aus den Gemeinden Zell-Pfarr und Eisenkappel-Vellach erhoben hatte.

Kleine Kreise aus dem ehemaligen Abstammungsgebiet Kärnten, die sich aus Deserteuren, Kommunisten und Verbrechern zusammensetzten, aus Oberkärnten Zuzug bekamen, Banden bildeten, um das schaffende und kämpfende Volk zu terrorisieren, Höfe zu überfallen und zu plündern, deutsche und reichstreu Männer, ja selbst Frauen Viehisch zu morden und die Ruhe und Ordnung zu untergraben, hatten sich damit der Neuordnung Europas verräterisch entgegen gestellt und sich zu Handlangern des Bolschewisten Stalin und der Plutokraten Roosevelt und Churchill gemacht.

Der Volksgerichtshof verurteilte folgende Personen zum Tode:

Thomas Ollp, Holzarbeiter aus Zell-Pfarr;
Jakob Orasche, Holzarbeiter aus Zell-Pfarr;
Johann Doujak, Büchsenmacher aus Ferlach;
Franz Gregoritsch, Landwirt aus Zell-Pfarr;
Franz Pristovnik, landwirtschaftlicher Arbeiter aus Zell-Pfarr;

Florian Kelich, Holzarbeiter aus Zell-Pfarr;
Bartholomäus Orasche, Knechtler aus Zell-Pfarr;

Johann Orasche, Postfacharbeiter aus Zell-Pfarr;

Ulrich Kelich, landwirtschaftlicher Arbeiter aus Zell-Schaidla;

Franz Weitzler, Landwirt aus Zauchen;
Georg Parterk, Bauer aus Lobnig;

Michael Schupanz, Knechtler aus Ebriach;
Maria Ollp, Gelegenheitsarbeiterin aus Eisenkappel.

Die nachstehenden Personen hat der Volksgerichtshof ebenfalls für schuldig erkannt und zu Zuchthausstrafen von verschiedenem Ausmaß verurteilt. Sie haben für die Terrorbanden Karier- und Kundschafterdienste geleistet, mit Funktionären der Widerstandsorganisation ständig Verbindung gehalten, bei der Zuführung neuer Terroristen mitgewirkt, kommunistische Ansprachen mitangehört, Banditen Unterkunft gewährt, Essen gegeben oder sonstige Gehilfen und die nach dem Gesetz bestehende Verpflichtung, Banditen, Deserteure und sonstige Verbrecher anzuzeigen, unterlassen.

Es wurden verurteilt:

Bartholomäus Woschitz, Bauer aus Zell-Freibach, zu 12 Jahren Zuchthaus; Josef Ollp, Forstmeister aus Zell-Pfarr, zu 10 Jahren; Sabine Ogria, Hausgehilfin aus Zell-Schaidla, zu 8 Jahren; Olga Kelich, landwirtschaftliche Arbeiterin aus Zell-Pfarr, zu 5 Jahren; Katharina Pristovnik, Schuldleierin aus Zell-Pfarr, zu 5 Jahren;

Maria Linasi, Haushälterin aus Zell-Pfarr, zu 4 Jahren; Justine Jug aus Zell-Pfarr zu 5 Jahren; Anna Orasche, Haushälterin aus Zell-Pfarr, zu 5 Jahren; Ursula Weitzler, Auswanderin aus Zauchen, zu 3 Jahren; Katharina Parterk, Bäuerin aus Lobnig, zu 3 Jahren; Johann Rozmann, Schuhmachergehilfe aus Klagenfurt, zu 3 Jahren; Alois Luschin, Bergmann aus Eisenerz, zu 7 Jahren; Anton Golob, Holzarbeiter aus Vellach, zu 6 Jahren; Johann Smolnik aus Sittersdorf, zu 4 Jahren; Michael Tonita, Fabrikarbeiter aus Reichenberg, zu 3 Jahren; Thomas Ollp, genannt Jareb, Bauer aus Ebriach, zu 8 Jahren; Ursula

der Zell bis 28. Januar 1945 zusammengefasst. Da diese Gegenstände aber schon sofort und dringend gebraucht werden, sucht das deutsche Volk alles Entbehrliche rasch zusammen und gibt es sofort zur nächsten Annahmestelle.

zur Deckung des Rohstoffbedarfes der Textilindustrie bald zu Uniformen und Ausrüstungsgegenständen verarbeitet werden. Aus jeder Haushaltung wandert alles Entbehrliche auf die Annahmestelle des Volkswagners für Rüstung und Volksturm!

Bombardierung der eigenen Heimat vorgeschlagen

Feige und gemeine Schandtat von Banditenhelfern fanden ihre Sühne

Vorbereitung zum Hochverrat, Feindbegünstigung und Spionage, gegen diese drei schwerwiegenden Anklagen hatten sich kürzlich 13 Personen, darunter 6 aus dem Lavanttal, vor dem I. Senat des Volksgerichtshofes unter dem Vorsitz von Präsidenten Doktor Freilinger in Klagenfurt zu verantworten. Besonders schwer waren die Delikte, die Markus Käfer aus Lannochsberg, seiner Ehefrau Irma Käfer, Maria und Markus Zellinig sowie Frau Josefine Kampf aus Etendorf und Johann Klantschitz aus Scherlau zur Last gelegt wurden. War der letztere aktiver Bandit und als solcher an mehreren Verbrechen beteiligt, so war Maria Zellinig außer der regsten Mitarbeit in der Nachrichtenvermittlung der Banditen auch der Spionage angeklagt. Zudem hatte sie unter Mitwissen und Duldung ihres Vaters Markus Zellinig ihr Zimmer den Banditen zu Zusammenkünften zur Verfügung gestellt und war zugegen, als eine sogenannte schwarze Liste mit Namen von Personen, die in der Folgezeit beseitigt werden sollten, aufgestellt wurde und ihr zustimmte. Markus Zellinig selbst hatte Banditen Oldach und Nahrung gewährt. Frau Kampf hatte längere Zeit hindurch einen flüchtigen Franzosen beherbergt und verkleidet und ihn schließlich den Banditen zugeführt.

Der Hauptangeklagte aber war der Baderführer und Exkommunist Markus Käfer, bei dem alle Fäden zusammenliefen und der sich von den Banditen zum Häuptling im Lavanttal berufen ließ. Sich selbst bezeichnete er als gewaltlosen Kommunisten und Edelmann, Plünderer und Brandstifter, um sie den Banden für ihre Mordtaten an der Bevölkerung herbeizurufen. Frau Käfer, die während ihrer 16-jährigen Ehe von dem brutalen Menschen auf das Ärgste terrorisiert worden war, gab sich unter seinem Druck schließlich dazu her, zwei Spionagebriefe mit ungeheuerlichem In-

halt zu schreiben und abzuschicken. Der eine begann mit den Worten: „Zu bombardieren sind...“ und zählte eine lange Reihe von Industrie- und Verkehrsobjekten im ganzen Heimatgebiet und in den Gauen des Großdeutschen Reiches auf. Das Gericht, vor dem die Verantwortlichen aller dieser Personen samt der Schimpflichkeit ihrer Taten klar zutage traten, erkannte als die einzig mögliche Strafe den Tod durch den Strang.

Das gleiche Urteil traf auch Josef Rotschitzschak und seine Tochter Elisabeth aus Kleindorf sowie Frau Theresia Mittele und ihre gleichnamige Tochter, wohnhaft in St. Veit. Alle hatten sie mehrmals Banditen aufgenommen und verpflegt, ohne während ihrer Anwesenheit oder nach ihrem Abzug die Anzeige zu erstatten. Den Einwand, aus Angst so gehandelt zu haben, wies Präsident Dr. Freilinger mit aller Schärfe zurück und betonte, daß Angst vor Banditen der Anfang des Verrates und schon aus dem Grunde nicht berechtigt ist, da das Großdeutsche Reich hier der weitaus stärkere Teil ist. Außerdem trat klar hervor, daß die Beschuldigten bewußte Absicht leiteten, da ihnen während des Aufenthaltes der Banditen oder nach ihrem Weggang sehr wohl Gelegenheit zur Erstattung einer Meldung geboten war. Es gingen, während die Banditen schliefen, sogar Familienmitglieder vom Hause weg zur Arbeit.

Zwei weitere Angeklagte, und zwar Frau Josefine Teichner aus Kleindorf, die Tochter des zum Tode verurteilten Josef Rotschitzschak, und ihr Stiefbruder Stephan Kummer kamen mit einer Zuchthausstrafe von 5 bzw. 2 Jahren davon. Gleichzeitig wurden ihnen für diese Dauer die bürgerlichen Ehrenrechte entzogen. Die 16 Jahre alte Franziska Rotschitzschak aus Kleindorf wurde freigesprochen.

A document of innumerable crimes perpetrated by the occupier in Slovene Carinthia. Thirteen conscious Carinthian Slovenes were sentenced to death by the so-called "People's Tribunal", composed of a handful of German Nazi executioners. The only crime of these "elements" was that they were Slovenes and fought for freedom of their people.

Это — документ о бесчисленных преступлениях оккупанта в Словенской Каринтии. Так называемый «Народный суд», составленный в действительности из кучки немецких нацистских палачей, осудил на смерть 13 сознательных каринтийских словенцев. Единственное преступление этих «элементов» состояло в том, что они были словенцы и боролись за свободу своего народа.

Témoignage des innombrables crimes de l'occupant en Carinthie slovène. Devant un tribunal dit «Tribunal du peuple» et composé en réalité d'une poignée de bourreaux nazis allemands, 13 Slovènes de Carinthie patriotes furent condamnés à mort. Le seul crime de ces «éléments» était d'être Slovènes et de combattre pour la liberté de leur peuple.

Dokumenat nebrojnih okupatorovih zločina u Slovenačkoj Koroškoj. Pred tako zvanim »narodnim sudom« koji je, u stvari, bio sastavljen od šake nemačkih nacističkih dželata, na smrt je osuđenih 13 svesnih koroških Slovenaca. Jedini zločin tih »elemenata« bio je u tome što su bili Slovenci i što su se borili za slobodu svoga naroda.

This is but one of documents of innumerable crimes perpetrated by the German occupiers on Slovenes. They did not spare children, mothers or old people. Even immediately before their collapse, on April 27, 1945, the German occupier killed before their retreat from the Carinthian village of Podpeca in the neighbourhood of Zelezna Kapla, atrociously, the nationally feeling Sadovnik's family: the father and mother, eight children, aged from one to twelve years, a female relative of farmer's and his grandmother, aged 85. The German savages shot all the family, burning down the house afterwards. May the photos tell everything that it is impossible to express in words.

Это только один из документов о бесчисленных преступлениях немецких оккупантов против словенцев. Они не щадили ни детей, ни матерей, ни стариков. Непосредственно перед своим крахом, 27 апреля 1945 года, немецкие оккупанты, покидая каринтийскую деревню Подпеца близ Железной Капли, зверски истребили семью сознательных словенцев по имени Садовник: отца и мать, восьмерых детей в возрасте от одного до двенадцати лет, родственницу хозяина и его престарелую 85-летнюю мать. Одиочалые немцы всю семью расстреляли, а затем сожгли и дом. Пусть изображения расскажут все то, чего нельзя выразить словами!

C'est là un seul document des innombrables crimes commis par l'occupant allemand contre les Slovènes. Ils n'ont épargné ni les enfants, ni les mères ni les vieillards. A la veille même de la débâcle, le 27 avril 1945, les occupants allemands avant de quitter le village carinthien de Podpeca près Zelezna kapla massacrèrent sauvagement toute la famille Šadovnik: le père et la mère, huit enfants de 1 à 12 ans, une parente du maître de la maison et la vieille mère de ce dernier âgée de 85 ans. Les brutes allemandes fusillèrent toute la famille puis incendièrent la maison. Que l'image dise tout ce que les mots sont impuissants à exprimer.

To je samo jedan od dokumenata nebrojnih zločina nemačkih okupatora nad Slovencima. Oni nisu štedili ne decu, ne majke, ne starce. Još neposredno pred svojim slomom, na dan 27 aprila 1945 g., nemački su okupatori pre odlaska iz koruškog sela Podpeca kod Železne Kaple zverski pobili nacionalno svesnu Šadnikovu porodicu: oca i majku, osmoro dece u starosti od jedne do 12 godina, domaćinovu rođakinju i njegovu 85-godišnju baku. Nemački divljaci postreljali su svu porodicu, a zatim zapalili kuću. Neka slike ispričaju sve ono što je nemoguće izraziti rečima!

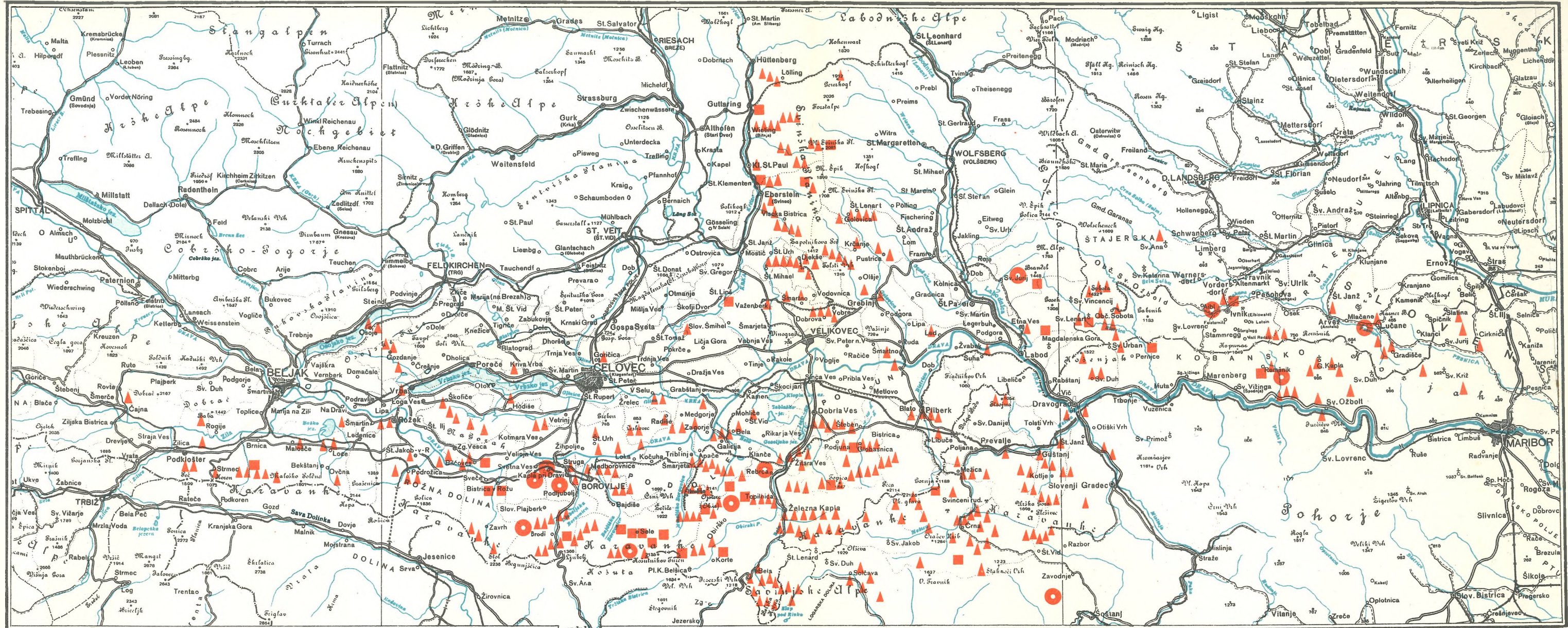

Entrance in a Partisan "bunker" (refuge) in Carinthia. In such camouflaged "bunkers" there were printing-establishments for newspapers and dumps for arms and ammunition. During big offensives launched by the occupier members of the Liberation Movement took refuge in them.

Вход в партизанский бункер в Каринтии. В таких тщательно скрытых подземных бункерах помещались типографии газет, склады оружия и munizioni. Во время больших наступлений оккупанта в них находили себе убежище участники освободительного движения.

Entrée d'un fortin partisan en Carinthie. Dans de tels abris souterrains soigneusement camouflés étaient installés les imprimeries de journaux, les dépôts d'armes et de munitions. Durant les grandes offensives de l'occupant, les membres du mouvement de la libération y trouvaient un refuge.

Ulaz u partizanski bunker u Koroškoj. U takvim brižljivo zakamufliranim podzemnim bunkerima bile su smeštene štamparije novina, zatim slagališta oružja i municije. Za vreme velikih okupatorovih ofanziva članovi oslobodilačkog pokreta u njima su našli utočište.

Razmer 1:300.000

The Carinthian Slovene Partisan units carried out, from September 1942 until the surrender of Germany, over 600 military actions, attacks and fights. In these operations the enemy suffered the following losses: 3.855 killed 3.355 prisoners and 1.936 wounded. Thus the Partisans put out of action a total of 9.346 enemy soldiers. In these military operations the Slovene Partisans in Carinthia sustained the following losses:

killed in action	1.080
wounded	710
prisoners and missing	317
Total number put out of action	2.107

These actions of the Slovene Partisans of Carinthia covered the entire Slovene Carinthia.

Каринтийские словенские партизанские части предприняли, начиная с сентября 1942 года вплоть до капитуляции Германии, свыше 600 военных действий, нападений и сражений. При этом было убито вражеских солдат — 3.855, взято в плен — 3.555, а ранено — 1.936. Таким образом партизаны вывели из строя в общей сложности 9.346 вражеских солдат.

В этих военных операциях словенские партизаны в Каринтии имели следующие потери:

убитыми	1.080
ранеными	710
взятыми в плен и пропавшими без вести	317
Всего выведено из строя	2.107

Этими своими действиями словенские партизаны Каринтии охватили всю Словенскую Каринтию.

De septembre 1942 jusqu'à la capitulation de l'Allemagne, les partisans slovènes de Carinthie ont effectué plus de 600 attaques; ils ont ainsi tué 3.855 soldats ennemis, en ont capturé 3.555 et blessé 1.936. Les partisans ont donc mis hors de combat 9.346 soldats ennemis.

Au cours de ces mêmes opérations, les partisans slovènes ont eu en Carinthie les pertes suivantes:

morts	1.080
blessés	710
prisonniers ou disparus	317
mis hors de combat	2.107

Par ces combats, les partisans slovènes en Carinthie ont gagné toute la Carinthie slovène.

Koruški slovenački partizani su počevši od septembra 1942. godine pa do kapitulacije Nemačke izvršili više od 600 vojničkih napada i sl. Kod toga ubili su 3.855, zarobili 3.555, a ranili 1.936 neprijateljskih vojnika. Partizani su dakle izbacili iz stroja ukupno 9.346 neprijateljskih vojnika.

U tim vojnim operacijama slovenački partizani u Koruškoj imali su sledeće gubitke:

ubijenih	1.080
ranjenih	710
zarobljenih ili izgubljenih	317
zajedno bačenih iz stroja	2.107

Tim svojim borbama slovenački partizani u Koruškoj obuhvatili su celu Slovenačku Korušku.

- Fights detachment
- Fights battalion
- ▲ Fights company

- Бои в численности отряда.
- Бои в численности батальона.
- Бои в численности роты.

- Combats de détachement
- Combats de bataillons
- Combats de compagnies

- Borbe odreda
- Borbe bataljona
- Borbe četa

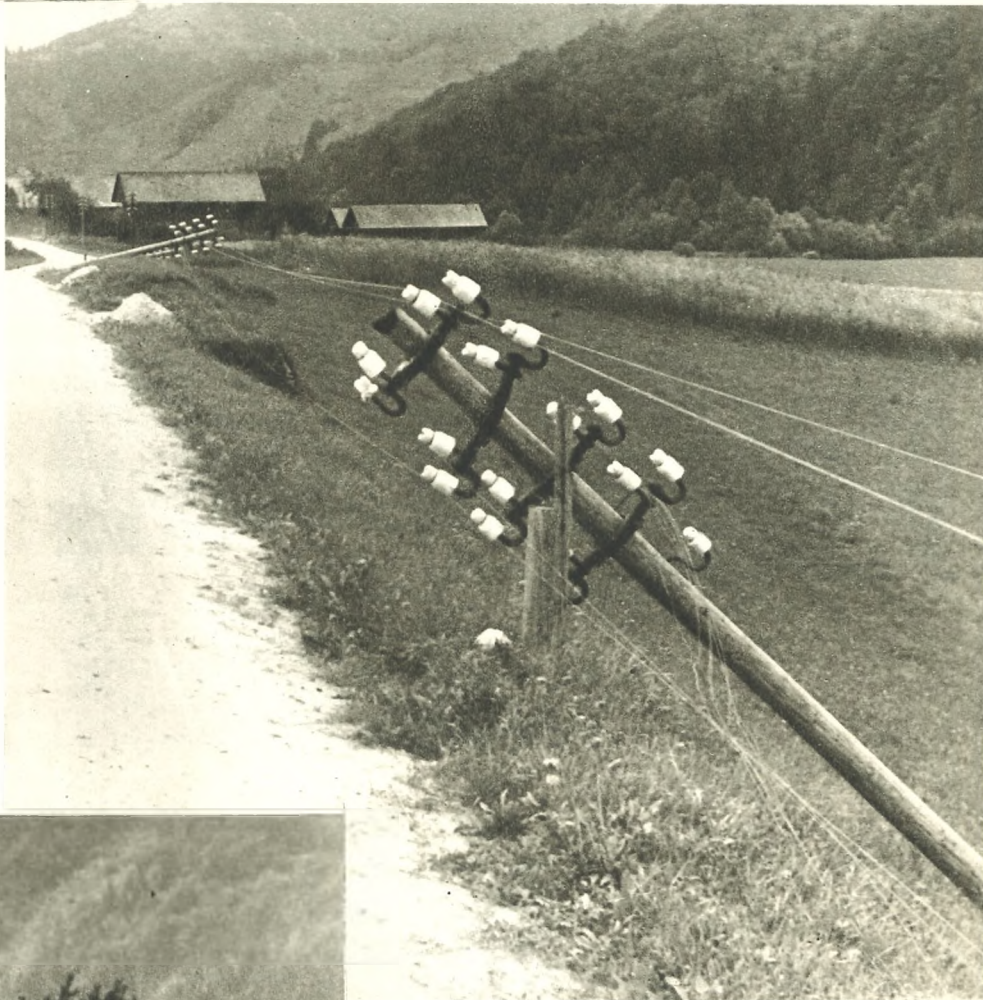

Destruction of enemy communication lines and installations-railway lines, roads, bridges, telephonic and telegraphic lines and electrical transformers — those were the first exploits carried out by the Carinthian Partisans.

Разрушение неприятельских путей сообщения и сооружений: железных и шоссейных дорог, мостов, телефонных и телеграфных сооружений и электрических трансформаторов — таковы были первые подвиги каринтийских партизан.

La destruction des voies de communication et des installations de l'ennemi: voies ferrées, routes, ponts, réseau téléphonique et télégraphique, transformateurs électriques — tels furent les premiers exploits des partisans de Carinthie.

Rušenje neprijateljskih prometnih puteva i sprava: željeznica, drumova, mostova, telefonskih i telegrafskih linija i električkih transformatora — to su bili prvi podvizi koroških partizana.

Original German photographs seized by the Carinthian Partisans on searching captured German soldiers. Owing to more and more frequent sabotage activities the German occupiers were forced to guard railway lines and roads, but this could not hinder and frighten the Carinthian fighters for freedom in their destroying enemy communication lines.

Оригинальные немецкие снимки, которые каринтийские партизаны нашли у взятых в плен немецких солдат. В связи с все более частыми саботажными акциями немецкие оккупанты были вынуждены особо охранять железные и шоссейные дороги, но это не устранило каринтийских борцов за свободу, продолжавших уничтожать неприятельские пути сообщения.

Photographies originales trouvées par les partisans de Carinthie sur des soldats allemands capturés. A cause des actes de sabotage de plus en plus fréquents, les occupants allemands furent obligés de garder les voies ferrées et les routes, ce qui ne réussit ni à arrêter ni à effrayer les combattants carinthiens de la liberté dans leur oeuvre de destruction des voies de communication de l'ennemi.

Originalni nemački snimci koje su koroški partizani našli kod zarobljenih nemačkih vojnika. Zbog sve češćih sabotažnih akcija nemački su okupatori bili prinuđeni da straže željeznice i drumove, a to nije moglo ni smetati ni zastrašiti koroške borce za slobodu kod njihova uništavanja neprijateljevih prometnih veza.

Everything was in vain. In spite of concentric pressure of the ten times stronger enemy forces, in spite of the most up to date arms and equipment of the German occupiers the Carinthian Partisans did not give way. (Original German photographs.)

Все было напрасно! Несмотря на сосредоточенное давление в десять раз сильнее неприяельских сил, несмотря на самое новейшее вооружение и техническое оборудование германских оккупантов, каринтийские партизаны не отступали (оригинальные немецкие снимки).

Mais tout fut en vain. Malgré la pression concentrée de forces ennemies dix fois supérieures, malgré les armes et l'équipement les plus modernes de l'occupant allemand, les partisans de Carinthie ne faiblirent pas (photographies originales allemandes).

Uzalud. Uprkos koncentrisanom pritisku nadmoćnog neprijatelja, uprkos njegovoj najmodernijoj tehnici koruški partizani nisu klonuli. (Originalne nemačke fotografije.)

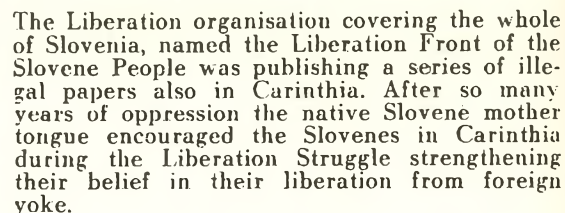

Franc Rozman, Commander of the Group of Detachments in Styria. In 1942, he himself fought in the ranks of the Carinthian Partisans. Later on Franc Rozman was the Commander of the Headquarters of the National Liberation Army and Partisan Detachments of Slovenia, having the rank of Lieutenant-General. On account of his merits he was awarded the decoration of National Hero.

Франц Розман, комендант Штирийской группы отрядов, в 1942 году лично боролся в рядах каринтийских партизан. Франц Розман позднее, в чине генерал-лейтенанта, был начальником главного штаба Народно-освободительного войска и партизанских отрядов Словении. За свои заслуги он был награжден орденом Народного героя.

Rozman Franc, commandant du groupe des détachements de Styrie en 1942 il combattit en personne dans les rangs des partisans carinthiens. Plus tard il fut, avec le grade de général lieutenant, commandant de l'Etat-major de l'Armée de la Libération nationale et des détachements de partisans de Slovénie. Ses mérites lui ont valu l'ordre du Héros national qui lui a été décerné.

Rozman Franc, komandant štajerske grupe odreda, borio se sam u redovima koruških partizana. Kasnije je postao komandant Glavnog štaba NOV i PO Slovenije i generallajtnant. Za svoje zasluге proglašen je Narodnim herojem.

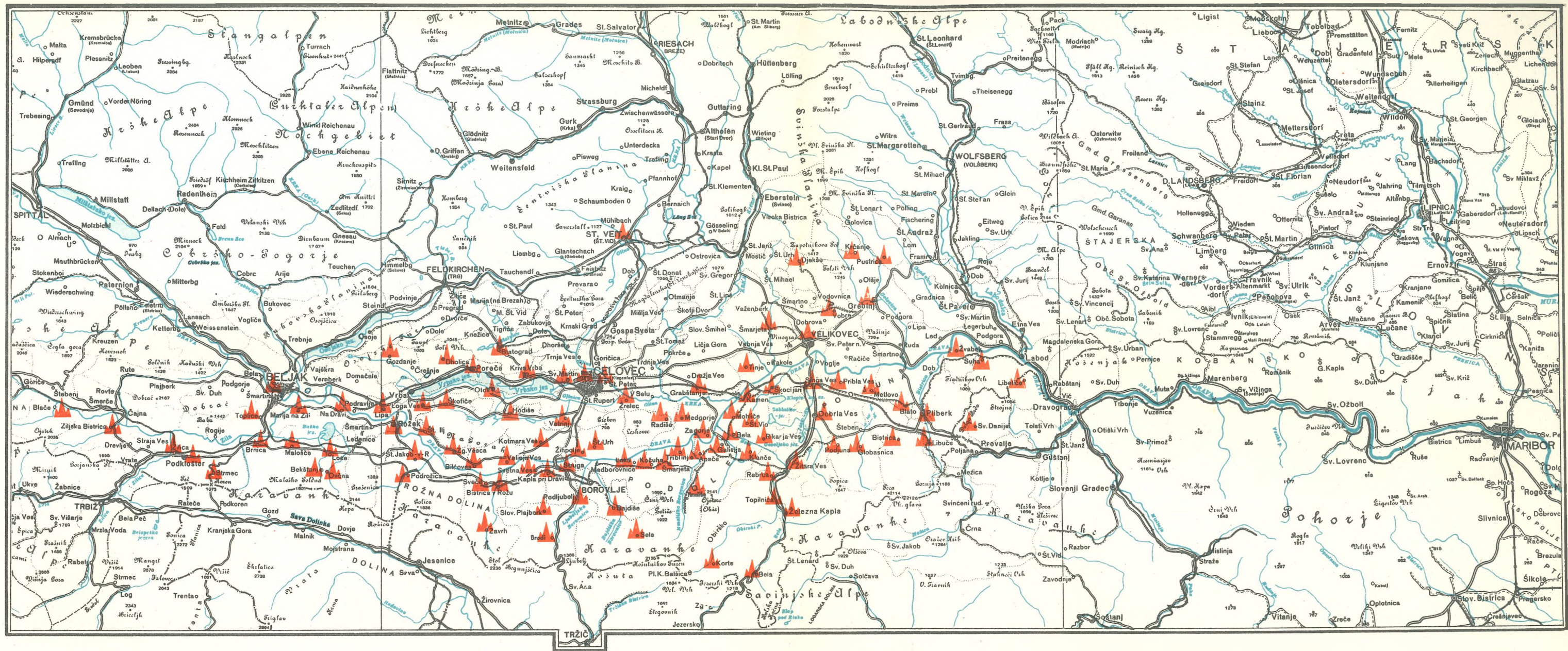
Освободительная организация целой Словении, получившая наименование Освободительного Фронта словенского народа, и в Словенской Каринтии выпускала целый ряд нелегальных периодических изданий. Родной словенский язык, после стольких лет национального гнета, придавал бодрость каринтийским словенцам в их освободительной борьбе и внушал им веру в победу, в освобождение ис-под враждебного ига.

L'organisation libératrice s'étendant à toute la Slovénie, appelée Front de la Libération du peuple slovène (Osvobodilna fronta slovenskega naroda — OF) publiait aussi en Carinthie de nombreux journaux clandestins. Après tant d'années d'oppression, la parole slovène venait encourager les Slovènes de Carinthie dans leur lutte pour la libération et elle leur donnait la foi en la victoire, en la certitude d'être libérés du joug de l'étranger.

Oslobodilačka organizacija čitave Slovenije, nazvana Oslobodilački front slovenačkog naroda, izdavala je i u Slovenačkoj Koruškoj čitav niz ilegalnih novina. Rodna maternja reč poticala je kuruške Slovence, posle toliko godina ugnjetavanja, u oslobodilačkoj borbi i davala im veru u pobjedu, u oslobođenje ispod tudinskog jarma.

Glasilo OF in NOV na Koroški
LETO 1 • 15. OKT. 1944 • ŠT

The first organisations of the Slovene Liberation Movement appeared in July 1942 in Slovene Carinthia. As early as October 1943, three Regional Committees were formed, as well as the central political leadership for the entire Slovene Carinthia: the Provincial Committee.

The Slovene political anti-fascist organisations covered also the towns, especially Celovec (Klagenfurt) and Beljak (Villach). Already in April 1943, a Town Committee of the Slovene Liberation Movement was formed at Celovec (Klagenfurt), while during the summer months of 1944, there existed at Beljak (Villach) ward committees of Slovene illegal anti-fascist organisations, which had their representatives in all factories and institutions, carrying out through their fighting groups sabotage and attacks on communications.

As illustrated on the Map, the organisations of the Slovene National Liberation Movement spread all over Slovene Carinthia.

Towns and villages where Committees of the Liberation Movement were organized after the surrender of Germany

Первые организации словенского Освободительного фронта появляются в Словенской Каринтии в июле 1942 года. В течение лета 1943 года было сформировано два окружных комитета, а несколько позже и центральное политическое руководство для всей провинции — Областной комитет.

Словенские политические антифашистские организации охватывали и города, в особенности Целовец (Klagenfurt) и Беляк (Villach). В Целовце был сформирован, в апреле 1943 г., уже и Городской комитет словенского Освободительного фронта, а в Беляке существовало, в летние месяцы 1944 г., семь участковых комитетов словенской подпольной антифашистской организации, имевших своих доверенных лиц на всех фабриках и в учреждениях и проводивших посредством своих боевых групп саботажные действия и нападения на линии коммуникаций.

Как это видно из карты, организации словенского Народно-освободительного фронта охватывали всю Словенскую Каринтию.

Населенные пункты, в которых организованы комитеты Освободительного фронта до капитуляции Германии.

Les premières organisations du Front de la Libération apparurent en juillet 1942 dans la Carinthie slovène; au cours de l'année 1943 deux comités de district furent constitués et un peu plus tard il y eut même une direction politique centrale pour tout un département — comité départemental.

Les organisations antifascistes slovènes gagnèrent aussi les villes et particulièrement Celovec et Beljak. En avril 1943 fut même constitué à Celovec un Comité municipal du Front de la Libération slovène; pendant l'été de 1944, à Beljak, furent constitués 7 comités de rayon de l'organisation antifasciste clandestine slovène qui avait ses confidents dans toutes les usines et institutions et qui, grâce à ses groupes de combat, organisait des actions de sabotage sur les voies de communication.

Comme le montre la carte, les organisations du Front de la Libération slovène englobaient toute la Carinthie slovène.

Localités où, après la capitulation de l'Allemagne, furent organisés des Comités du Front de la Libération

Prve organizacije Oslobojilačkog Fronta pojavljuju se u Slovenačkoj Koroškoj jula 1942. g. u toku ljeta 1943 bila su formirana dva okružna odbora a nekoliko kasnije i centralno političko rukovodstvo za celokupnu oblast — oblasni odbor.

Slovenačke antifašističke organizacije zahvaćale su i gradove, napose Celovec i Beljak. U Celovcu bio je aprila 1943 formiran već gradski odbor slovenačkog O. F., a u Beljaku bilo je u letnim mesecima 1944. g. formiranih 7 rajonskih odbora slovenačke ilegalne antifašističke organizacije, koja je imala svoje povjerenike u svim fabrikama i ustanovama i koja je sa svojim borbenim grupama organizovala sabotažne akcije na komunikacijama.

Kako pokazuje karta, organizacije slovenačkog oslobojilačkog fronta zauzimale su celokupnu Slovenačku Korošku.

Mesta gdje su bili po kapitulaciji Nemačke organizovani odbori Oslobojilačkog Fronta

The last days before the Liberation of Carinthia. Battalions and Brigades of the Yugoslav Liberation Army on their march to liberate also the last portion of the Slovene territory — Slovene Carinthia.

Последние дни перед освобождением Каринтии батальоны и бригады югославского освободительного войска отправляются в поход для освобождения последней словенской земли — Словенской Каринтии.

A la veille de la libération de la Carinthie. Les bataillons et les brigades de l'armée yougoslave de la libération s'en vont libérer la dernière partie de la terre slovène, la Carinthie slovène.

Poslednji dani pred oslobodenjem Koruške. Bataljoni i brigade jugoslovenske oslobodilačke vojske odlaze na pohod da oslobode još poslednji deo slovenačke zemlje — Slovenačku Korušku.

With flags and singing merry songs the fighters for Freedom of their native country on their march to free the last portion of the Slovene territory — Slovene Carinthia.

Со знаменем в руках и с веселой песней на устах, борцы за свободу родины идут освобождать последнюю часть Словенской земли — Словенскую Каринтию.

Drapeau en tête, en chantant allègrement, les combattants pour la liberté de la Patrie s'en vont libérer la dernière partie de la terre slovène — la Carinthie slovène.

Sa zastavom i veselom pesmom marširaju borci za slobodu domovine da oslobode poslednji deo slovenačke zemlje — Slovenačku Koruško.

The Carinthian Partisans are joining the advancing Yugoslav Army. The inhabitants of Carinthian villages dug out concealed arms and joined the Liberation Army too. The photograph shows armed peasants and Partisans of Loče marching with the Slovene flag to welcome the Liberation Army.

Каринтийские партизаны присоединяются к наступающей Югославской Армии. Жители каринтийских деревень выкопали скрытое оружие и, со своей стороны, присоединились к освободительному войску. На снимке изображены вооруженные крестьяне и партизаны из Лог, вышедшие со словенским знаменем навстречу освободительному войску.

Les partisans de Carinthie se joignent à l'armée yougoslave qui avance. Les habitants des villages carinthiens ont déterré les armes cachées et se joignent eux aussi à l'armée de la libération. L'image représente des paysans armés et les partisans de Loče qui, drapeau slovène en tête, marchent à la rencontre de l'armée de la libération.

Koruški partizani pridružuju se Jugoslovenskoj armiji koja napreduje. Stanovnici koruških sela iskopali su sakriveno oružje i također se pridružili vojsci. Na slici: naoružani seljaci i partizani iz Loča sa svojom slovenačkom zastavom došli su ususret oslobodilačkoj vojsci.

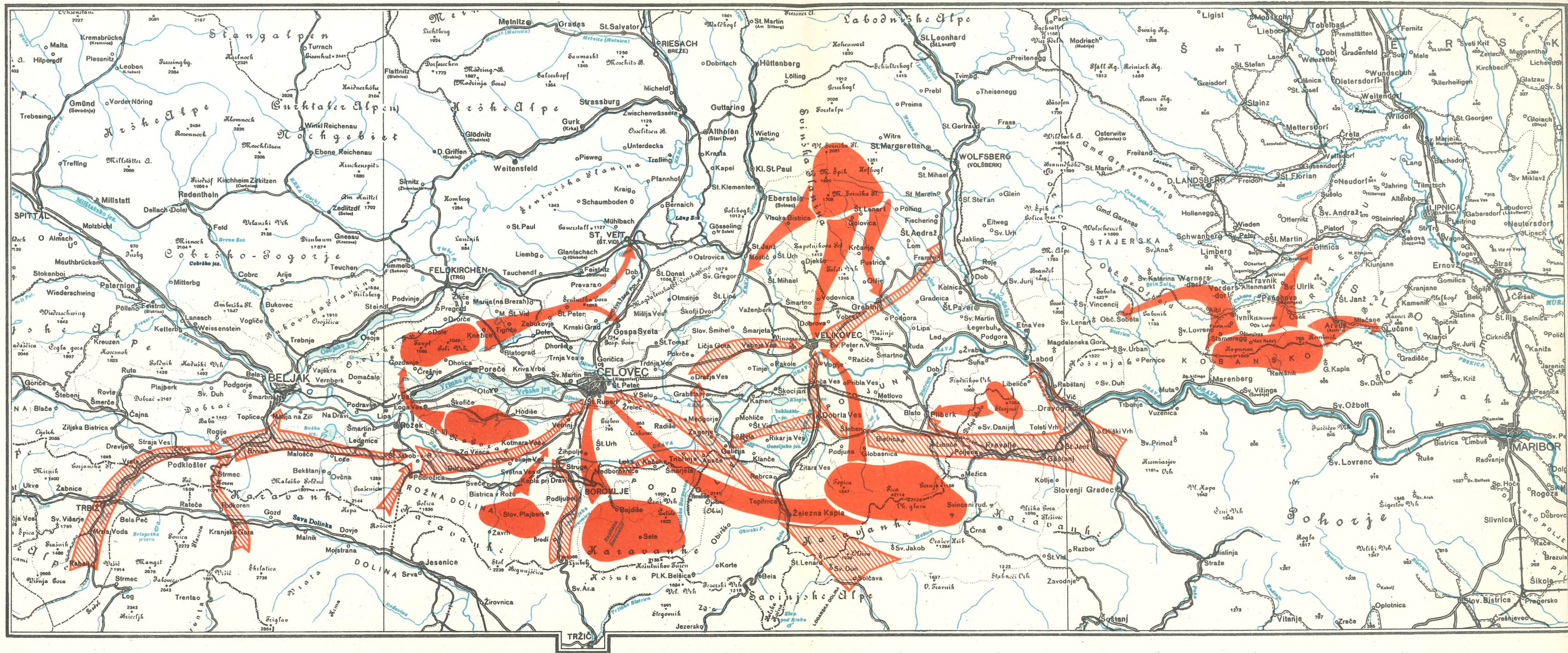

At cross-roads there are still signposts in German indicating way to Slovene Carinthian villages. There is the end to be reached by the marching victorious Battalions of the Yugoslav Army — Liberator.

На распутьях стоят еще немецкие таблицы с надписями, указывающие дорогу в словенские каринтийские деревни. Туда направляются победоносные батальоны Югославской Армии - победительницы.

Aux carrefours, on voit encore les poteaux indicateurs allemands indiquant la direction des villages carinthiens slovènes. C'est là que se portent les pas des bataillons vainqueurs de l'armée yougoslave — libératrice.

Na raskrsnicama stoje još nemačke natpisne table koje pokazuju put u slovenačka koruška sela. Onamo ide korak pobedonosnih bataljona Jugoslovenske armije — osloboditeljice.

Razmer 1:300.000

Areas of concentration of Partisans forces
Места сосредоточения партизанских сил
Concentrations de partisans
Partizanske koncentracije

Advances of Carinthian Slovene Partisans
Удары каринтийских словенских партизан.
Percées des partisans slovènes de Carinthie
Prodori koruških slovenačkih partizana

Advances of other units of the Yugoslav Army
Удары остальных частей Югославской армии.
Percées des autres unités de l'Armée Yougoslave
Prodori ostalih delova JA

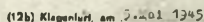

The Throne in the Gospa Sveta Field where Slovenes were enthroning their dukes a millenium ago, is free again after a millenium. This holy symbol of Slovene history is being guarded by soldiers of the Yugoslav Liberation Army.

Госпосветский престол в Каринтии, на который словенцы уже тысячу лет назад торжественно возводили своих воевод, через тысячу лет вновь свободен. Этот святой символ словенской истории охраняют солдаты Югославского Освободительного войска.

Le trône de Gospa sveta (Notre Dame) en Carinthie sur lequel, il y a mille ans, les Slovènes de Carinthie intronisaient leurs ducs est, au bout de mille ans, de nouveau libre. Les soldats de l'Armée yougoslave de la Libération montent la garde devant ce symbole sacré de l'histoire slovène.

Gospovetski presto u Koruškoj, na kojem se već pre hiljadu godina vršilo ustoličenje slovenačkih vojvoda, posle hiljadu godina opet je slobodan. Taj sveti simbol slovenačke istorije straže vojnici Jugoslovenske oslobodilačke vojske.

BERTO

Gauhauptmann Heinrich Matthesenig,
Josenfurt

Ich übermittele Ihnen einen Brief des Dr. W u t t e und Abschrift meiner Antwort. Gleichzeitig weise ich die Wissenschaftliche Gesellschaft an, ihre Tätigkeit auf den Abwehrkampf zur Erhaltung der Freiheit und Unteilbarkeit Europas auszurichten.

Ich bitte Sie, die Holographen der Wissenschaftlichen Gesellschaft zuzuleiten.

17. e 1 1 1 1 t 1 • r 1

3 Followed

Review

Vorläufiger Plan.

I. Kärntens Bedeutung für den Verkehr zwischen Triest u. dem Innere Land.

- 1) ~~Thesen~~ (5 Thesen über die Ereignisse von Agincourt
bis zu Richard auf Thron !)
- 2) Mittelbarkeit der Nachbarschaft in
- 3) „Leichtem Orginalbrosen“ von 1260 } Thesen, die in 3 oder
zur Fortsetzung des 1. Buches. } Thesen zum Thema.
- 4) Einbrosen } als Nachfolger des Leichtem Orginalbrosen
- 5) Einbrosen }
- 6) 1. u. 2. Einbrosen nach 1414, 1421, 1435 (Zusatzung der
Nachfolger auf die 1. u. 2. Einbrosen von 1414)
- 7) Nachfolger der 1. u. 2. Einbrosen, gegeben von den Fürsten
1497, 1500, 1505, 1509 u. 1513

5. Kärnten (L) als geeigneter Lebensraum. (L) als geeigneter Lebensraum.

- a) 1) Berg- u. Flurkarte (ohne Längsprofile & Höhenkurven)
- 2) Reliefkarte
- 3) Kulturkarte (Pflanzungen)
- 4) Wirtschaftsgüter, Richtung & Anzahl der Hauptverkehrsstrassen
- 5) Reliefkarte (Höhen)
- 6) Höhenkarte (Pflanzungen)
- b) 1. Verteilung der Acker-, Gärten, Wälder, der Wasserläufe
2. Verteilung der Bevölkerung
3. Verteilung der Industrie, des Handels, des Verkehrs
4. Verteilung der Bevölkerung
5. Verteilung der Industrie, des Handels, des Verkehrs
6. Verteilung der Bevölkerung

II. Politische Haltung u. Sprache der Bevölkerung.

- 1.) Vollenstedt'sches Gesetz 1910
- 2.) Riefler'sches Gesetz 1921 (besteht aus 2 Teilen, die in der Folgezeit)
- 3.) Proactische Gliederung 1934

Unglückliche Plagen und Schicksal zu Ende

Ziffen einfließen in den letzten Monats-Jahresabschluss
 am 31. d. M. 1919. Deren Sachverhalt & Inhalt wie ein
 Vermögensvergleich zwischen dem Verwalter, dem Reichs-
 kassen- & dem Reichs-Verwalter, dem Reichs-Verwalter
 & dem Reichs-Verwalter. (Ziffen 1919/20, 1920/21, 1921/22, 1922/23, 1923/24, 1924/25, 1925/26, 1926/27, 1927/28, 1928/29, 1929/30, 1930/31, 1931/32, 1932/33, 1933/34, 1934/35, 1935/36, 1936/37, 1937/38, 1938/39, 1939/40, 1940/41, 1941/42, 1942/43, 1943/44, 1944/45, 1945/46, 1946/47, 1947/48, 1948/49, 1949/50, 1950/51, 1951/52, 1952/53, 1953/54, 1954/55, 1955/56, 1956/57, 1957/58, 1958/59, 1959/60, 1960/61, 1961/62, 1962/63, 1963/64, 1964/65, 1965/66, 1966/67, 1967/68, 1968/69, 1969/70, 1970/71, 1971/72, 1972/73, 1973/74, 1974/75, 1975/76, 1976/77, 1977/78, 1978/79, 1979/80, 1980/81, 1981/82, 1982/83, 1983/84, 1984/85, 1985/86, 1986/87, 1987/88, 1988/89, 1989/90, 1990/91, 1991/92, 1992/93, 1993/94, 1994/95, 1995/96, 1996/97, 1997/98, 1998/99, 1999/00, 2000/01, 2001/02, 2002/03, 2003/04, 2004/05, 2005/06, 2006/07, 2007/08, 2008/09, 2009/10, 2010/11, 2011/12, 2012/13, 2013/14, 2014/15, 2015/16, 2016/17, 2017/18, 2018/19, 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23, 2023/24, 2024/25, 2025/26, 2026/27, 2027/28, 2028/29, 2029/30, 2030/31, 2031/32, 2032/33, 2033/34, 2034/35, 2035/36, 2036/37, 2037/38, 2038/39, 2039/40, 2040/41, 2041/42, 2042/43, 2043/44, 2044/45, 2045/46, 2046/47, 2047/48, 2048/49, 2049/50, 2050/51, 2051/52, 2052/53, 2053/54, 2054/55, 2055/56, 2056/57, 2057/58, 2058/59, 2059/60, 2060/61, 2061/62, 2062/63, 2063/64, 2064/65, 2065/66, 2066/67, 2067/68, 2068/69, 2069/70, 2070/71, 2071/72, 2072/73, 2073/74, 2074/75, 2075/76, 2076/77, 2077/78, 2078/79, 2079/80, 2080/81, 2081/82, 2082/83, 2083/84, 2084/85, 2085/86, 2086/87, 2087/88, 2088/89, 2089/90, 2090/91, 2091/92, 2092/93, 2093/94, 2094/95, 2095/96, 2096/97, 2097/98, 2098/99, 2099/00, 2100/01, 2101/02, 2102/03, 2103/04, 2104/05, 2105/06, 2106/07, 2107/08, 2108/09, 2109/10, 2110/11, 2111/12, 2112/13, 2113/14, 2114/15, 2115/16, 2116/17, 2117/18, 2118/19, 2119/20, 2120/21, 2121/22, 2122/23, 2123/24, 2124/25, 2125/26, 2126/27, 2127/28, 2128/29, 2129/30, 2130/31, 2131/32, 2132/33, 2133/34, 2134/35, 2135/36, 2136/37, 2137/38, 2138/39, 2139/40, 2140/41, 2141/42, 2142/43, 2143/44, 2144/45, 2145/46, 2146/47, 2147/48, 2148/49, 2149/50, 2150/51, 2151/52, 2152/53, 2153/54, 2154/55, 2155/56, 2156/57, 2157/58, 2158/59, 2159/60, 2160/61, 2161/62, 2162/63, 2163/64, 2164/65, 2165/66, 2166/67, 2167/68, 2168/69, 2169/70, 2170/71, 2171/72, 2172/73, 2173/74, 2174/75, 2175/76, 2176/77, 2177/78, 2178/79, 2179/80, 2180/81, 2181/82, 2182/83, 2183/84, 2184/85, 2185/86, 2186/87, 2187/88, 2188/89, 2189/90, 2190/91, 2191/92, 2192/93, 2193/94, 2194/95, 2195/96, 2196/97, 2197/98, 2198/99, 2199/00, 2200/01, 2201/02, 2202/03, 2203/04, 2204/05, 2205/06, 2206/07, 2207/08, 2208/09, 2209/10, 2210/11, 2211/12, 2212/13, 2213/14, 2214/15, 2215/16, 2216/17, 2217/18, 2218/19, 2219/20, 2220/21, 2221/22, 2222/23, 2223/24, 2224/25, 2225/26, 2226/27, 2227/28, 2228/29, 2229/30, 2230/31, 2231/32, 2232/33, 2233/34, 2234/35, 2235/36, 2236/37, 2237/38, 2238/39, 2239/40, 2240/41, 2241/42, 2242/43, 2243/44, 2244/45, 2245/46, 2246/47, 2247/48, 2248/49, 2249/50, 2250/51, 2251/52, 2252/53, 2253/54, 2254/55, 2255/56, 2256/57, 2257/58, 2258/59, 2259/60, 2260/61, 2261/62, 2262/63, 2263/64, 2264/65, 2265/66, 2266/67, 2267/68, 2268/69, 2269/70, 2270/71, 2271/72, 2272/73, 2273/74, 2274/75, 2275/76, 2276/77, 2277/78, 2278/79, 2279/80, 2280/81, 2281/82, 2282/83, 2283/84, 2284/85, 2285/86, 2286/87, 2287/88, 2288/89, 2289/90, 2290/91, 2291/92, 2292/93, 2293/94, 2294/95, 2295/96, 2296/97, 2297/98, 2298/99, 2299/00, 2300/01, 2301/02, 2302/03, 2303/04, 2304/05, 2305/06, 2306/07, 2307/08, 2308/09, 2309/10, 2310/11, 2311/12, 2312/13, 2313/14, 2314/15, 2315/16, 2316/17, 2317/18, 2318/19, 2319/20, 2320/21, 2321/22, 2322/23, 2323/24, 2324/25, 2325/26, 2326/27, 2327/28, 2328/29, 2329/30, 2330/31, 2331/32, 2332/33, 2333/34, 2334/35, 2335/36, 2336/37, 2337/38, 2338/39, 2339/40, 2340/41, 2341/42, 2342/43, 2343/44, 2344/45, 2345/46, 2346/47, 2347/48, 2348/49, 2349/50, 2350/51, 2351/52, 2352/53, 2353/54, 2354/55, 2355/56, 2356/57, 2357/58, 2358/59, 2359/60, 2360/61, 2361/62,

[illegible][illegible]

Zweiter: Heiliger Zylinder!

7 H.C.

Klagenfurt, 4. Mai 1917.

Hochachtungsvoll Herr Junker!

Das Ende von Deutschland, von der 1. oft die Rede bei der K. (Kriegs)
religiös, fast blutige, hinterher gebauert, daß es sich nicht um das Ende
fruchtbar, Rinde, für sich, in, für sich, in, Rinde, blutige, für sich,
denn, in, für sich, für sich, in, für sich, in, für sich, in, für sich,
der, für sich, von USA gegen die, für sich, der, für sich, in, für sich,
die, für sich, der, von USA, für sich, in, für sich, in, für sich,
20.11. - Rinde, für sich, in, für sich, in, für sich, in, für sich,
2.12. gegen die, für sich, in, für sich, in, für sich, in, für sich,
für sich, daß die, für sich, in, für sich, in, für sich, in, für sich,
für sich, in, für sich, in, für sich, in, für sich, in, für sich,
gibt es, für sich, in, für sich, in, für sich, in, für sich, in, für sich,
für sich, in, für sich, in, für sich, in, für sich, in, für sich,
für sich, in, für sich, in, für sich, in, für sich, in, für sich,

[illegible]

1) Laut Reichen hat die offengebliebene für den Nachschuß zu thun
2. kann dann auch noch bedacht werden!!

- [illegible]

Нацист Вутте, первый получивший в 1942 году в Каринтии Гитлеровскую награду за «научный труд», за несколько дней до капитуляции Германии писал Райнеру: «Возможно, что Каринтия, как и в 1918-1919 году, получит поддержку в Англии и в Америке. К этому надо подготавливаться с помощью оружия и аргументов в пользу неделимой Каринтии.» Райнер поручил проведение в жизнь его советов «Научному обществу».

Le nazi Wutte qui, le premier en Carinthie, reçut en 1942 le prix Hitler pour ses «travaux scientifiques», écrivait à Rainer quelques jours avant la capitulation de l'Allemagne: «Il est possible que, comme en 1918/19, la Carinthie ait l'appui de l'Angleterre et de l'Amérique. C'est pourquoi par les armes et les arguments il faut se préparer pour la Carinthie indivisible.» Rainer confia à la «société scientifique» la mise en pratique de ce conseil.

Nacističar Wutte, koji je 1942. g. kao prvi u Koruškoj dobio Hitlerovu nagradu za »naučni rad«, nekoliko dana pred kapitulacijom Nemačke pisao je Raineru: »Moguće je da će Koruška, kao godine 1918/19, imati oslon u Engleskoj i Americi. Zato treba da se spremimo i oružjem i argumentima za nedeljivu Korušku.« Rainer je njegove savete poverio u izvođenje »naučnom društvu«.

Herrn Karl Kristof

Unterdorf

Betrifft: Osvobodilna fronta (Befreiungsfront.)

Bezug: Ihre Briefe vom 19. und 20.2.46

Sehr geehrter Herr KRISTOF.

In bezug auf Ihre zwei Briefe teile ich Ihnen mit, dass wir von der Militaer Regierung benachrichtigt worden sind und uns mitgeteilt wurde, dass die Osvobodilna Fronta nicht mehr als Partei anerkannt ist. Dadurch sind alle weiteren Versammlungen der O.F. ungesetzlich verboten.

Ich kann nicht verstehen, warum die vorerwaenten Tatsachen Ihnen nicht von der Gendarmerie bei der Schliessung Ihres Lokals mitgeteilt wurde.

British occupation authorities started prohibiting meetings arranged by the Liberation Front. A reproduced document, issued by a British officier, containing prohibition of the meeting arranged by the Liberation Front and order to seize the premises occupied by the Liberation Front Committee in the district of Velikovec.

Английские оккупационные власти начали запрещать собрания Освободительного Фронта. Здесь воспроизведен акт английского офицера. Этот акт содержит распоряжение о запрещении собрания Освободительного Фронта и о секвестре помещений Освободительного Фронта в округе Великовца.

Les autorités anglaises d'occupation commencèrent à interdire les réunions du Front de la Libération. Voici la reproduction d'une note d'un officier anglais qui interdit une réunion du Front de la Libération et saisit les locaux du Comité du Front de la Libération dans le district de Velikovec.

Engleske okupacione vlasti počele su da zabranjuju sastanke Oslobođilačkog fronta. Reprodukovan je akt engleskog oficira koji zabranjuje sastanak Oslobođilačkog fronta i konfiskuje dosadašnje prostorije odbora Oslobođilačkog fronta u srezu Velikovec.

Scenes to be seen at mass-manifestations where the Carinthian people are demanding Slovene Carinthia to be united to Yugoslavia. The will of the people cannot be suppressed by unjust measures taken by the Allied authorities trying to disperse manifestations and deprive Carinthian Slovenes of freedom obtained by so many victims.

Сцены, связанные с массовыми манифестациями, на которых каринтийское население требует присоединения Словенской Каринтии к Югославии. Волю народа не могут подавить несправедливые меры Союзнических властей, пытающихся разогнать манифестации и отнять у каринтийских словенцев свободу, завоеванную ими ценою стольких жертв.

Scènes des grandes manifestations où le peuple de Carinthie demande le rattachement de la Carinthie slovène à la Yougoslavie. La volonté du peuple ne peut en aucune façon être étouffée par les mesures injustes des autorités alliées qui essaient de troubler les manifestations et de frustrer les Slovènes de Carinthie de la liberté qu'ils ont conquise au prix de tant de sacrifices.

Prizori iz masovnih manifestacij, na kojima koruški narod zahteva prisajedinjenje Koruške Jugoslaviji. Volju naroda nikako ne mogu satrti nepravedne odluke savezničke vlasti, koja pokušava da razbije manifestacije te oduzme koruškim Slovencima tolikim žrtvama izvojevanu slobodu.

Priloga 6

HEADQUARTERS MILITARY GOVERNMENT
DE ŽEL. KOROŠKA

2. novembra 1945.

Predmet: Slovenska stranka

Naš znak: MGK/28/1

dr. Tischlerju

1. Kot Vam je danes zjutraj sporočil polkovnik Clarke, Slovenska stranka zaenkrat ni dovoljena, in ne bo dovoljena, dokler ne boste podpisali v prisotnosti polkovnika Clarke obveznosti, ki smo Vam jih predložili.
2. Med tem časom so prepovedana vsa zborovanja in delovanja kakršnekoli vrste, ki so sicer dovoljena v okviru priznanih političnih strank.

A.J.W. Clarke, polkovnik
višji oficir Vojaške uprave
Glavni stan Vojaške uprave
za Koroško

Prepisi na: Deželni glavar Piesch
Public Safety
PWB
MB Branche BTA
ACA (BR Element) (Political Div)
MGOS l/c okrajev
A-ASO

British occupation authorities prohibited the Liberation Front which organised and led anti-Nazi fighting in Slovene Carinthia for freedom of Carinthian people.

Английские оккупационные власти воспретили Освободительный Фронт, организовавший и руководивший борьбой против нацизма за свободу каринтийского населения в Словенской Каринтии.

Les autorités anglaises d'occupation ont interdit le Front de la Libération qui en Carinthie slovène a organisé et conduit la lutte antinazie pour la libération du peuple de Carinthie.

Engleske okupacione vlasti zabranile su Oslobodilački front koji je organizavao i vodio protivnacističku borbu u Slovenačkoj Koroškoj za slobodu koroškog naroda.

